

WESTERN

M. BARTON

SENDI U PLANINI MRAKA

BROJ 53 ● 300 DINARA

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

VESTERN

53

1987

M. Barton

**SENDI U PLANINI
MRAKA**

X-100

Odgovorni urednik
Milorad Predojević

Urednici izdanja
Piroška Matić
Jova Čanadanović

Recenzent
V. Dubravčić

Izdaje i štampa: NIŠRO »Dnevnik«, OOUR Izdavačka delatnost, Bulevar 23. oktobra 31, Novi Sad, telefon (021) 621-555 ● žiro-račun 65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO »Dnevnik«: **Jovan Smederevac** ● Rukovodilac OOUR Izdavačka delatnost: **Ilja Vojnović** ● Glavni i odgovorni urednik: **Todor Đurčić** ● Tehnički urednik: **Juliš Arvančič** ● Sekretar Redakcije: **Zdenka Karabasić** ● Korektor: **Vera Manojlović**
32.000 primeraka

M. Barton

SENDI U PLANINI MRAKA

1.

Frenk Rajt spusti piće na sto za kojim je sedeo Sendi Flajn. Oznojano lice vlasnika saluna bilo je zabrinuto. Sala je bila puna, viski je točen potocima. S te strane nije bilo problema. Ali nekoliko ljudi je bilo suviše bučno za njegov ukus. Plašio se da bi moglo doći do gužve. Momci u Bukeru bili su divlji i nikad se nije moglo prognozirati kako će se završiti obična tuča.

Rajtov i Sendijev pogled se ukrstiše. Sendi namignu. Te večeri se dobro osećao. Zavaljen u rasklimanu stolicu, slušao je muziku, gledao razgolićene igračiće na podijumu i pijuckao viski. Više ništa mu nije trebalo.

— Uživaj, ptico? — procedi Frenk Rajt kroz zube i mokrim rukavom obrisao znoj. — Više bih voleo da ne vidim tvoju njušku u svom salunu. Ako išta mrzim u ovom prokletom gradu, onda su to nacereni tipovi poput tebe. Popij svoje piće i gubi mi se s očiju!

Sendi podiže čašicu.

— Stari Frenki se danas uzjognio — reče i srknu piće.

— Zaveži! Tornjaj se odavde pre nego te šćepam!

— Frenk, ohladi malo. Večeras ćeš se obogatiti. Pola Bukera će isprazniti džepove u tvom salunu. Šta još hoćeš?

Frenk Rajt tresnu svojim mesnatim ručerdama po stolu i unese mu se u lice.

— Lepo je biti bogat, ali je još lepše sačuvati čitavu glavu. Pogledaj ove ljude. Kladim se u milion prema jedan da će večeras biti gužve. Prokleta sam siguran da će neka pijana budala povući kolt.

Prekinuvši za trenutak, da udahne vazduh, on produži:

— A ti sediš ovde i podsmevaš mi se. Slušaj, momče. Do sada sam te smatrao prijateljem. To je bila moja velika zabluda. Više te ne poznajem. Ako čujem da si izgovorio moje ime, sasuču ti sve zube u grlo. Jesmo li se razumeli? Dovrši to piće i nestani!

Sendi ga šćepa za ruku. Na njegovom licu nije se moglo ništa pročitati, jer ni on sam nije znao šta da misli. Bilo je teško odrediti da li Frenk Rajt govori ozbiljno.

— Već sam ti rekao da mi se ne dopada posao koji mi nudiš. Nikada nisam bio, niti želim biti izbacivač u tvom salunu. To nije za mene. Ako želiš, mogu ti pomoći da izabereš nekog sposobnog momka.

— Zapamti: Frenk Rajt kupuje samo prvoklasnu robu. Ne trebaju mi žutokljunci! Hoću tebe!

— Tvrdoglavost nije dobra osobina, prijatelju. Ja nisam rođen za izbacivača. Mnogi ljudi žele moj skalp. Tvoj salun brzo bi se pretvorio u mesto za obračune.

Debeli vlasnik saluna prezrivo odmahnu rukom i okrenu se. Pre nego što je uspeo da se odmakne, Sendi ga povuče na stolicu.

— Pronaću ti nekog dobrog momka — reče. — Ali ostaćemo prijatelji.

U redu?

Debeljko ga pogleda kroz poluzatvorene kapke.

— Pasji sine! Ovaj put si me prešao. Radi kako misliš da je najbolje. U svakom slučaju, obrati pažnju na onu dvojicu kraj šanka. Imam neko gadno predosećanje. Mislim da su došli ovamo samo da naprave urnebes.

Sendi pogleda preko njegovog ramena. Dvojica revolveraša divljeg izgleda stajali su zagrljeni i pevali. Nisu se obazirali na muziku s pozornice. Njihova zarasla lica i izglancani koltovi širili su strah oko sebe. Mada su svima smetali, niko se nije usuđivao da ih opomene da budu mirni.

— Ono su ljudi iz prerije — zaključili Sendi, shvatajući Rajtovu zebnju. — Ne dolaze često u grad, ali kada dođu, trude se da izazovu što više neprilika.

— Voleo bih da ih mogu izbaciti. Da im prestanem sipati piće? Možda će otići na neko drugo mesto.

— Oni bi to shvatili kao uvredu. Ne, vrati se za šank i potrudi se da ne primete da ti idu na živce. Ako imaju i malo mozga, shvatiće da nisu interesantni.

Debeljko ugrize donju usnu.

— Dobro, ali bih ipak više voleo da prihvatiš moju ponudu. Dobićeš pola moje zarade.

— Nije novac u pitanju, Frenk. Ne bih mogao svako veče trunuti ovde.

Ne skrivajući razočaranje, Frenk Rajt klimnu glavom, potvrđujući da razume. Sporim korakom odgega do šanka. Pijani došljaci odmah gurnuše pred njega svoje prazne čaše.

— Hej, lafe! — dreknu jedan od njih — naspi nam po jednu bljuvotinu. Točiš najgori viski na celom Zapadu, ali, do vraga, moramo ga piti. Je li tako, Nede?

— U pravu si, prijatelju. Ni njegova njuška nije mnogo bolja. Da mu je malo namestimo, a?

— Kasnije. Ako ga sredimo, neće imati ko da nam sipa piće. Kad nam dođe do grla, onda je naš.

Nitkovi se ponovo zagriše i nastavili pevati. Frenk Rajt proguta knedlu. Ruke su mu se tresle od nemogućnog besa. Nesvesno slomi čašu koja mu se nade među prstima.

Gužva oko pijanaca postajala je sve veća. Ljudi su se izmicali, ali ih revolveraši nisu ostavljali na miru. Do ušiju naliveni viskiem, tražili su priliku da na nekome isprobaju pesnice.

Sendi prede pogledom preko lica u prepunom salunu. Pijane budale će upropastiti Frenkov posao, pomisli. Morao mu je pomoći, bez obzira što nije prihvatio njegovu ponudu.

Nezadovoljan što kvari mirno veče, on ustade i popravi opasač. Zatim se oprezno uputi prema šanku. To mu nije bilo teško. Ljudi su ionako išli u drugom smeru.

Oko revolveraša je bio prazan krug oko dva metra. Sendi stupi u njega. Na njegovom licu se moglo pročitati šta namerava. Krug se odjednom proširi. U salunu zavlada tišina. Muzika prestade, a igračiće užurbano napustiše pozornicu.

— Hej, Nede, imamo posetu — naceri se jedan od odrpanaca. — Pogledaj ko nam je došao. Petao sa pravim koltom. Interesuje me šta će nam pevati.

Njegov prijatelj razvuče usne u odvratan osmeh.

— Šta je, momče? — zabrunda — hoćeš da nam se pridружиš? Dobro, dolazi ovamo. Barmene, naspi čašu nafte za našeg gosta.

Sendi koraknu napred. Ljudi oko njih ustuknuše.

— Je li bilo dosta za večeras, ljudi? Ovo nije samo vaš salon. I drugi bi se rado proveselili.

Glas mu je bio promukao i ne naročito prijatan za slušanje. Ruka mu se klatila nekoliko centimetara od drške revolvera.

— Hoćeš da kažeš da nekome smetamo?

— Upravo to.

— Do đavola, nismo to primetili. Mogao nas je neko zamoliti da budemo tiši, zar ne?

— Dovoljno ste govorili. Popijte svoje piće i napustite ovaj salun! Ako vam mozak još uvek radi, shvaćete da je to u obostranom interesu.

Odrpanci se zgledaše.

— Ovaj nas tera, Nede — reče jedan od njih.

— Pusti mene da razgovaram s njim — odgovori Ned, pokušavajući da izgleda ozbiljno.

Sendi shvati da hoće da naprave budalu od njega i da im je drago što su najzad našli nekoga da prihvati njihov izazov. Stisnuo je zube. Znao je da ne sme pre nagliti. Nije želeo da se u Bukeru pročuje da je Frenkov salun opasan.

Pijanac, koji se odazivao na ime Ned, priđe mu na svega korak. Sendija zapahnu smrad viskija. Ned počeo zaplirati jezikom:

— Hajde da se dogovorimo, lepotane. Nemoj nas izbacivati odavde, a mi obećavamo da ćemo biti mirni. Sešćemo za jedan sto i spavati do jutra. Dozvolićemo ostalima da se provesele.

Njegov prijatelj prsnu u smeh.

Sendi shvati da više ne vredi pokušavati rečima. Neočekivano brzo zgrabi Neda za košulju i podiže ga s poda.

— Nemam ništa protiv toga da budete budni do zore, ali ne ovde. Isparičete odavde pre nego što pobesnim!

— Vрати šape! — zareža razbojnik iza Nedovih leđa. Ruka mu je nesigurno pipkala oko futrole, tražeći kolt.

— Ostavi revolver na miru! — upozori ga Sendi, ne ispuštajući Neda. — Jedan nesmotren pokret i tvoj prijatelj je gotov.

Bandit ustuknu. Međutim, Nedu se nije dopadalo da poput vreće visi

u Sendijevim rukama. Munjevito se trgnu i pogodi ga kolenom u butinu. Stisak Sendijevih šaka popusti. Dočepavši se tla, razbojnik polude. Ono što je čitavo veče želeo najzad je imao — čoveka spremnog da primi batine. Bacio se na Sendiju poput pobesnele zveri. Njegov prijatelj je iza njegovih leđa vrebao priliku za udarac.

Posle udarca u butinu Sendiju je sve zaigralo pred očima. Razbojnik je bio proketo snažan. Znao je da će posle prvog udarca uslediti napad. Zato se bez razmišljanja bacio nazad da bi dobio u vremenu. Nekoliko trenutaka kasnije bio je spreman da im pogleda u oči.

Pred njim su stajala dva divljaka navikla da sve probleme rešavaju pesnicama. Poput grizlija su se teturali prema njemu. Iz očiju im je sevala želja za ubijanjem.

Sendi brzo proceni situaciju. Stvar je krenula i više nije bilo vremena za ubeđivanje. Morao im je prvi zadati udarac. Išli su prema njemu široko razmahujući rukama. Prsa su im bila otkrivena, a u njima je bila suviše velika količina viskija da bi ih mogli zaštititi dovoljno brzo. Sendi poleti kroz vazduh. Pred njim se nalazio Ned. Udarac je izgledao kao sudar sa stenom.

Obojica se brzo snadoše. Sendi skoči na noge. S novom snagom se baci na razbojnika, koji nikako nije uspevao da ostvari ono što je naučio. Nemoćno je mlatarao rukama, stvarajući promaju.

Ned počeo gubiti kontrolu nad svojim nogama. Više ga nisu držale sigurno. Kolena počеше klecati. Da ne bi pao, on se zatetura nazad, ometajući svog prijatelja da i sam pokuša nešto učiniti.

Sendi ga nije ispuštao. Zadavao je udarac za udarcem, čekajući priliku da dohvati i drugog revolveraša. Ona mu se ukazala posle nekoliko koraka.

— Glupa budalo! — prostenja revolveraš pritisnut Nedovim telom

uz šank. Čelo mu je bilo natopljeno znojem. Zgrabio je svog onesvešćenog prijatelja i bacio ga u stranu da bi oslobodio ruke za borbu. Ali samo što je pogledao prema Sendiju, naleteo je na njegovu pesnicu. U ustima oseti slomljen zub. Bol i srdžba isteraše iz njega životinjski urlik.

Svi u salunu napraviše po korak nazad. Jedino je Sendi nastavio započeti posao. Bez imalo oklevanja navali. Stari dobri recept i ovaj put je funkcionisao bez greške: jedan snažan udarac u trbuh, a onda namještanje vilice.

Kada se i drugi nitkov našao na podu, u salunu nastaje haos. Ljudi počeli bacati šešire u vis.

— Sjajna predstava, momče — reče neki čovek kockarskog izgleda, potapšavši Sendija po ramenu. — Sledeći put ćeš od mene dobiti nagradu. Predlažem da već sutra organizujem revanš. I ovim dvema vrećama dopašće se ideja o nagradama.

— Zaveži pre nego što od tebe napravim treću vreću! — odbrusi Sendi. Nije mu se dopadalo što su svi u njegovoj borbi videli zabavu. Nišu se sećali da se malopre niko nije usudio reći banditima da ćute. On je jedini imao hrabrosti da to učini, ali je znao šta to znači. Na njihovim čekinjavim licima sve je pročitao. Oni mu ovo nikada neće oprostiti.

— Ovo nam nisi smeo učiniti, glupane — prostinja Ned dok ih je vukao prema vratima. — Za svaki udarac dobićeš po jedan metak.

Sendi ne odgovori. Uhvatio ga je za kragnu i kaiš i bacio u prašinu. Odmah zatim i drugi nitkov polete istom relacijom.

— Ne bih vam preporučio da ponovo ulazite ovamo! — viknu za njima.

Frenk Rajt napuni najveću čašu i stavi je pred Sendija. Cerio se, iskeživši zube, koji su nemilosrdno grizli cigaru.

— Ti si laf, Sendi. Bolji ples nisam nikada video.

— Da te naučim? Posudi mi svoju bradu za trenutak.

— A, ne — zavapi debeljko i izmaće se na sigurnu udaljenost. — Hoćemo li ponovo razgovarati o poslu? Moja ponuda još uvek vredi. Ti sve odlučuješ. Traži koliko hoćeš novaca. Ono što si malopre uradio nema cenu.

Sendi ga pogleda kroz stisnute kapke.

— Zašto si tako dosadan, Frenk?

— Zato što je to jedini način da te nagovorim. Moj salun će otići do đavola ako se ti ne umešaš.

— Pristajem, jer si mi prijatelj, ali ne za dugo. Odmah ću početi tražiti zamenu. Ne želim sebi svaki dan stvarati neprijatelje.

Frenk Rajt podvrisnu.

— Bićemo najbolji tandem u gradu! — reče.

Negde pred zoru Sendi izađe iz saluna. Klatio se od umora dok je išao prema svom hotelu. Posao koji je prošle noći prihvatio već mu se zgađio. Po celu noć biti u salunu i učiti pameti pijane budale nije bio posao za njega. Odmah je doneo odluku: izdržaće sedam dana, koliko je potrebno da pronade zamenu. Frenk Rajt će se morati pomiriti s tim da ne može uvek imati prvolasnu robu.

Ulice su bile puste, ali je do njegovih ušiju dopirao bat nečijih koraka. Osvrnuo se iza sebe. Nikoga nije bilo. Skoro je pomislio da mu se samo učinilo kada se koraci ponovo začuše. On opet pogleda iza sebe. Ni ovaj put nije nikoga video. Bilo je suviše mračno da bi video šta se dešava na drugoj strani ulice.

Sačekao je nekoliko trenutaka. Koraci utihnuše. Više nije bilo sumnje — neko ga je pratio.

Sendi oprezno pođe napred. Više nije dremao. Vrebao je prvu priliku da šćepa neznanca. Bilo je očito da se radi o nekom ko poznaje Buker bolje od njega, jer je uspevao da ga prati uvek na istoj udaljenosti, a da ne oda svoj položaj.

Nečije široke grudi odjednom se isprečiše ispred njega. Istovremeno oseti da neko stoji i iza njegovih leđa. Tišina nije trajala više od sekunde, ali je Sendi odmah znao ko mu pravi društvo.

— He, he — promuklim glasom zaškripa Ned. Bio je blizu. Oko usta mu se širio začah viskija. — Ipak si ponovo naleteo na nas.

— Voleo bih da nisam. Suviše sam umoran da bih vam ponovo delio lekcije.

— Sada smo mi na redu, lepota. U sendviču si. Ovaj put nas nećeš nadmudriti.

Dah drugog razbojnika golicao je Sendija po vratu. Nije imao prostora da se izvuče. Nalazio se u škripcu. Ako im dozvoli da ga šćepaju, znao je da ne može očekivati milost.

— Za večeras je dosta igre, momci. Deca vaših godina odavno su u krevetu. Isterajte bubice iz glave i odmah na spavanje!

— Hej, Nede, ovo je najjuvnutiji nitkov koga smo do sada propustili kroz mašinu za mlevenje mesa. Interesuje me da li će pevati i dok ga budemo mesili. Šta ti misliš?

— Znaš da nisam nadaren za razmišljanje. Bolje da proverimo. Pazi, jedan udarac ja, jedan ti.

Razbojnici su se zabavljali. Pretpostavljali su da im divljač ne može pobeći.

Sendi primeti kako Ned zamahuje. Uspeo je zabaciti glavu nekoliko santimetara, dovoljno da ublaži udarac. On posrnu nazad, gde ga uhvati drugi razbojnik. Upravo u trenutku kad je ovaj hteo da ga okrene, Sendi ga pogodi laktom u stomak. Čovek se spotace. Sendi je odjednom imao prostora da se brani.

— Kako ćeš se odbraniti od ovoga? — zabrunda Ned.

U njegovoj ruci bio je kolt. Sendijeva ruka poleti prema dršci revolvera, ali je futrola bila prazna. Nož, sinu mu. Pre nego što je Ned uspeo da opali, Sendi se povi u stranu i

zgrabi nož iz korica na desnoj čizmi.

Ostalo se dogodilo za nepunih deset sekundi. Ned je ležao mrtav, a drugi razbojnik, shvativši da tu nema više šta da traži, baci Sendijev revolver u prašinu i nestade.

Tišina i mrak ponovo obavise mesto okršaja. Sendi duboko udahnu i produži put prema svom hotelu. Nije bio oduševljen što je morao ubiti, ali pijana budala mu nije pružila mogućnost izbora.

Iza njega se ponovo začuše koraci. Ovo je već bilo previše. Neko kao da je namerno testirao njegove živce. Sendi nastavi koračati kao da ništa ne primećuje, ali mu je mozak ubrzano radio. Bezuspešno je pokušavao da se seti svih svojih neprijatelja u Bukeru. Niko nije imao razloga da ga prati u to doba.

Njegov hotel je bio blizu. On ubrza. I koraci iza njega postadoše živiji.

Momak na recepciji je spavao. Sendi prode pored njega na prstima. Zatim potrča preko stepeništa, preskačući po nekoliko stepenika. Na brzinu je otključao zardalu bravu na vratima svoje sobe i, ne paleći svetlo, prišao prozoru.

Ispred ulaza u hotel sve je bilo mirno. Mrak je polako počeo prelaziti u tamnoplavu boju. Vidljivost je bila malo bolja, ali se još uvek nije moglo jasno videti. Sendi je strpljivo motrio u pravcu iz kog je došao. Tajanstveni pratilac je morao naići.

Nečija senka se pojavi iza ugla i bešumno pretrča do ulaza u hotel. Videlo se da je reč o profesionalnom revolverašu. Sendi zaključa da ima najviše dvadeset sekundi na raspolaganju. Otvori prozor. Uhvati se za njegov okvir i zakorači napolje. Između njegovih peta i zemlje bilo je najviše tri metra, ne suviše da bi mogao doskočiti bez nepotrebnih buke.

Pošlo mu je za rukom da to izvede. Prašina proguta tup udarac o tlo. Odmah izvuče kolt i priljubi se

uz zid, neposredno uz vrata. U sledećem trenutku kvaka se okrenu.

Čovek u tamnoj košulji i pantalonama zapanjeno zakrklja kada ga nečije čelično snažne ruke ščepaše oko vrata. Pokuša da se okrene, ali ga pritisak metala u rebra zaustavi.

— Zašto me pratiš? — prošaputa mu Sendi u uvo.

Neumoljivi stisak njegovih ruku natera neznanca da govori bez otezanja.

— Dobio sam naređenje.

— Od koga?

— Pusti me da razgovaramo kao ljudi. Nisam ti hteo ništa učiniti. Trebalo je samo da saznam sve o tebi.

Sendi ga nije hteo odmah pustiti.

— Pa, jesi li uspeo?

— Znam tvoje ime i broj sobe.

— To je sve?

— Momak na recepciji nije više ništa znao.

— Znam da te ne interesuje samo to. Zbog mog imena ne bi bio celu noć budan. Do đavola, govori! Nemoj me terati da ispitujem izdržljivost tvog vrata.

Neznanac se počeo znojiti.

— Morao sam saznati kakav si borac. Borba u salunu Frenka Rajta i ono malopre je dovoljno. Zadovoljavaš. Gazda će biti oduševljen kada mu ovo ispričam.

Sendi ga odgurnu. Čovek nije bio opasan. Mogao je razgovarati s njim i bez upotrebe sile.

— Kao prvo, prenesi svom gazdi da ubuduće pazi šta radi. Bolje da se okani praćenja, ili neka bar izabere ljude koji znaju kako se to radi. Bilo bi mi žao da ti neko slomi vrat.

— Zovem se Džems Klajman — reče čovek trljajući vrat.

— Kako se zove tvoj gazda?

— Vilard Ričardson.

— To sam i pretpostavio — promrmlja nerazpoloženo Sendi. Vilard Ričardson je bio najmoćniji čovek u okolini. Pored velikog ranča tridesetak kilometara od Bukera, imao je akcije i u mnogo poslova u

gradu. Niko nije znao tačno, ali se pretpostavljalo da je njegov kapital bio toliki da je mogao kupiti celi grad. Pored toga, niko se ne bi smeo opkladiti da su legalni poslovi njegov jedini izvor prihoda. Vilard Ričardson je važio za čoveka koga je bilo najbolje izbegavati.

— Moj gazda se ne interesuje za svakoga. Zanimaju ga samo ljudi koji zaista vrede — nastavi Klajman.

— Zaveži! — odbrusi Sendi. — Šta Vilard Ričardson želi od mene?

— Potrebam mu je revolveraš za jedan osetljiv posao. Rekao mi je da se nekoliko dana motam oko tebe i proverim priče koje se mogu čuti po gradu.

Sendi ga ščepa za košulju.

— Kakve priče?

— Da si nepobediv — promuća Klajman.

— Od koga si to čuo?

— Priča se, do vraga.

Sendi besno pljunu u prašinu. Nikad nije maštao o tome da ga smatraju nepobedivim revolverašem. To je značilo biti neprestano na oprezu i uvek imati na vratu gomilu glupaka željnih odmeravanja snaga.

— Znači, tvoj gazda bi hteo da radim za njega?

Klajman zaklima glavom.

— Sada me pažljivo slušaj, prijatelju — počeo Sendi, odmeravajući svaku reč. — Otićeš Vilardu Ričardsonu i preneti mu moje pozdrave. Reci mu da ću mu ovaj put oprostiti, ali da više neću trpeti njegove žutokljunce za svojim leđima. Od posla neće biti ništa! Ne želim raditi za njega. On ima dovoljno ljudi koji brzo pucaju.

Odmaknuvši se na sigurnu udaljenost, Klajman zastade.

— Nešto si zaboravio? — upita Sendi.

— Gazda hoće upravo tebe. Ostali revolveraši imaju druge poslove.

— Ne zanima me.

— Ali on će ti platiti onoliko koliko zatražiš.

Sendi preteći pođe prema njemu. Klajman ga je nervirao.

— Da li želiš da te zamolim da ispariš?

Iako je i sam bio dobar revolveraš, Klajman proguta uvredu. Sendi Flajn mu je jasno stavio do znanja da se s njim u zoru ne isplati šaliti.

Momak na recepciji uplašeno poskoči. Vrata hotela naglo se otvoriše. U podne obično nije bilo nikog i on je zadovoljno dremao u širokoj stolici iza pulta. Kad je ugledao ljude koji su banuli unutra, niz leda mu prodoše trnci.

Ispred njega je u skupom jahaćem odelu, kakvo se nije moglo nabaviti u Bukeru, stajao Vilard Ričardson. Bio je visok skoro dva metra. Onako zahuktao u recepcionarovim očima izgledao je skoro isto toliko i širok. Ispod kaputa se video široki opasač sa velikim pozlaćenim nitnama. I na revolveru je bilo mnogo zlata. Kada se tome doda zlatni časovnik sa lancem od istog materijala, Vilard Ričardson je neodoljivo podsećao na pokretni trezor.

Iza njega su stajala dvojica revolveraša izuzetno opasnog izgleda.

Sva trojica poput tornada pridoše zanemalom recepcionaru, koji u tom trenutku nije znao ni kako se zove.

Vilard Ričardson tresnu šaketicom po pultu. Od njegovog glasa zazvečашe ključevi iza recepcionarovih leđa.

— Koji je broj njegove sobe?

— Čije sobe?

— Šta „čije sobe“? — dreknu Ričardson i podiže ga sa stolice. — U kojoj sobi spava Sendi Flajn?

— Soba broj deset — iscedi neka-ko recepcionar kroz sasušeno grlo.

— Je li trenutno u sobi?

— Čini mi se da jeste.

— Daj nam rezervni ključ!

— Možda mu se to neće dopasti — promuća recepcionar, ali ipak izvrši naređenje.

Bogataš ne odgovori. Revolveraš podoše za njim uz stepenice. Stigavši do vrata, Ričardson dađe jednom od njih ključ. On pokuša da ga stavi u bravu, ali nije uspeo.

— S druge strane je njegov ključ — reče.

— Onda razvali vrata, do đavola!

— dreknu Vilard Ričardson.

Sendija probudi tresak. Vrata njegove sobe razleteše se u paramparčad. Samo što je zgrabio revolver, unutra banuše tri prilike. Nije ih mogao odmah prepoznati.

— Baci tu igračku! — viknu Vilard Ričardson. — Nismo došli da pucamo, ali ako nas izazoveš, onda imaš slabe izgleda. Ma kako bio dobar, ne možeš se boriti protiv trojice.

— Izgleda da si u pravu — promrmlja Sendi, usiljeno se osmehnuvši. — Spustiću revolver pod uslovom da i vi sklonite svoje pucaljke. Kada me sledeći put budetne budili, umesto njih ponesite šolju toplog mleka.

Ričardson dađe znak svojim ljudima da se povuku nekoliko koraka. On pride i spusti ručerdu na ogradu kreveta. Bez reči je premeravao Sendija Flajna. Završivši procenu, strpa debelu cigaru u usta.

— Obuci se — zabrunda. — Razgovaraćemo.

Dok je navlaćio pantalone, Sendi je razmišljao šta da kaže. Otprilike je znao kako će teći razgovor. Momci poput Vilara Ričardsona znaju biti nezgodni ako im se kaže nešto na šta njihove uši nisu navikle.

Nekoliko minuta kasnije stajali su jedan nasuprot drugom.

— Lepo od tebe što si došao da me posetiš — reče Sendi — ali bi ipak bilo bolje da si se najavio. Nije pristojno što si me probudio, pogotovo na ovakav način.

Bogataš ga je namršteno merkao. Dim cigare maglio je njegov pogled.

— Ni ti nisi bio suviše nežan prema Džemu Klajmanu. Pretpostavljam da znaš šta znači napasti mog

čovjeka. U ovom gradu još niko se nije usudio da to uradi.

— Predi na stvar, Vilarde. Klajman je dobro prošao. Da nisi ti u pitanju, ni njegovom gazdi ne bih ostao dužan.

Ričardson stisnu kapke.

— Zaista?

— Ti ne treba da strahuješ.

— Dobro, završili smo s tim. Pošto si tvrdoglav momak, a potreban si mi, morao sam sam doći u ovaj smrdljivi hotel. Dakle, koliko tražiš?

— Tražim samo da me ostaviš na miru.

— Čudna cena. Tako se nećeš obogatiti.

Vilard Ričardson počeo gubiti strpljenje. Zglobovi na rukama mu pobeleshe od stiskanja ograde kreveta. Sendi Flajn ga je suviše dugo držao u neizvesnosti.

Sendi oseti da je trenutak da malo ublaži situaciju. Osmehnuvši se, reče:

— Došao si u nezgodno vreme. Sinoć sam prihvatio jedan posao. Sada ne mogu odustati od njega, a i cena je tolika da je ti ne bi prihvatio.

— Do vruga, mogao si mi to odmah reći. Kad je novac u pitanju, u Bukeru se niko ne može takmičiti sa mnom. Pametan čovek kao ti trebalo bi to da zna, zar ne? Ostalo se može lako izgladiti.

— Dao sam reč i ne mogu je pogaziti.

Ričardson besno ispljunu cigaru i prignječi je petom. Lice mu postade svetlocrveno. Iz unutrašnjeg džepa na kaputu izvadi zamotuljak i baci ga na krevet.

— Ovo je samo da razmisliš.

Sendi baci letimičan pogled na zamotuljak. Bez sumnje, u njemu je bilo više novaca nego što bi kod Frenka Rajta zaradio za celu sedmicu. Osim toga, Ričardson mu je verovatno nudio posao interesantniji od onog u Frenkovom salunu.

Bogataš primeti neodlučnost na njegovom licu.

— Zapamti, to je samo za razmišljanje. Za pravu cenu ćemo se dogovoriti.

— U redu, odradiću ovaj novac.

— To je već lepše čuti.

Neobični gosti podoše iz sobe. Ričardson zastade u vratima.

— Očekujem te sutra u podne na svom ranču. Tek kad budem siguran da želiš raditi za mene, reći ću ti kakav je posao.

— Narediću ljudima iz hotela da ti promene vrata — dodade izlazeći.

Sendi je čitav minut gledao za njima. Vilard Ričardson je bio neumoljiv. Nije ga hteo pustiti iz ruku dok stvari nisu krenule onako kako je on želeo.

Zamotuljak na krevetu privuče njegovu pažnju. On ga razmota bez žurbe i počeo brojati. Izbrojavši novac, on ustade i zapali cigaretu. Hiljadu dolara! Bio je zaista potreban Vilardu Ričardsonu kad mu je dao toliki novac samo da razmisli.

2.

Ranč Vilarde Ričardsona ležao je tridesetak kilometara južno od Bukera. Pre nego što je izjahao iz grada Sendi je temeljno pregledao svu opremu. Pred njim je bio naporan dan.

Poterao je konja u kas.

Put je bio dobar, pa je brzo ostavljao kilometre iza sebe. Najviše vremena je potrošio dok je našao gaz u reci, koja je proticala negde na sredini puta između Bukera i Ričardsonovog ranča. Kad je najzad bio na drugoj strani, bio je toliko umoran da je morao napraviti pauzu.

Skupio je suvog granja i zapalio vatru. Iz bisaga izvadi stari aluminijumski lončić, od koga se nikada nije rastavljao, nasu vodu i stavi ga na plamen. Skuvao je kafu i popio je. Osvežila ga je.

On se opruži na leđa. Rado bi tu ostao satima. Žubor vode prijaio je ušima posle besanih noći provede-

nih u uvek bučnom salunu Frenka Rajta.

Već posle pola sata bio je spreman da nastavi put. Ponovo je osedlao konja i krenuo. Što se više približavao Ričardsonovom ranču, sve je više razmišljao o poslu koji mu je on nameravao ponuditi. Pokušao se dosetiti kakav bi to posao mogao biti, ali uzalud. Bogataševa glavna snaga krila se upravo u njegovoj nepredvidljivosti.

Tačno u podne stigao je na severnu granicu ranča. Ugledao je veliki beli kamen na kome je bilo uklesano Ričardsonovo ime, i upozorenje da niko bez poziva ne sme stupiti na njegovu zemlju.

Sendi bez zadržavanja pode dalje. Pet stotina metara od kamena sa uzvisine desno od njega odjednom se začu pucnjava. On zastade kao ukopan. Meci su pogađali nekoliko metara ispred njega. Shvatio je da je to upozorenje da stane.

Posle nekoliko trenutaka primeti da mu se približava jahač s puškom u ruci. Sendi nije sumnjao da ga drugi čovek u zaklonu drži na nišanu.

Jahač se zaustavi nedaleko od njega. Usko, neljubazno lice, zaraslo u neurednu bradu, nije izražavalo dobrodošlicu. Čovek ga je izvesno vreme bez reči premeravao, ne obažujući cev puške.

— Kuda? — upita najzad. — Jesi li video da je ovuda zabranjen prolaz?

— Naravno da sam video. Vilard Ričardson me očekuje. Možda se već zabrinuo što kasnim.

Čovek ga još jednom temeljno premeri.

— Gazda retko prima goste na ranču. Obično to čini u svojoj kancelariji u gradu.

— Ne znam kakve su navike tvog gazde, prijatelju. Znam samo da mi je rekao da u podne dodem na njegov ranč. Ako je to rekao, onda znači da misli da kancelarija u Bukeru nije dovoljno dobra za mene.

— Ne mogu te pustiti da sam prođiše. Otpratiću te do njega. Ukoliko blefiraš, još imaš vremena da kreneš nazad.

Sendi se naceri. Čovek mu nije bio simpatičan.

— Onda kreni. Tu govoranciju ostavi za žutokljuance. Da sam se mislio neopaženo uvući na ranč, sigurno ne bih krenuo ovim putem.

Ričardsonov revolveraš dade neki nerazumljivi znak svom prijatelju na brežuljku i potera konja. Sendi je jahao nekoliko metara iza njega. Nije se trudio da uspostavi razgovor. Radije je posmatrao predeo kroz koji su prolazili.

Plodni pašnjaci pružali su se u nedogled. Na njima su pasla mnogobrojna goveda. Moglo se razumeti zašto je Ričardson postavio stražu na ulazu na ranč. Nekoliko puta susreli su naoružane jahače, koji su krstarili pašnjacima.

Stražar se okrenu i reče:

— Glavna kuća je iza onog brežuljka. Za pet minuta smo tamo.

Pred njima se ukaza velika zgrada, u kojoj je moglo živeti bar pedeset ljudi. S obzirom na veliku živost oko nje Sendi nije sumnjao da upravo toliko ljudi i radi za Vilarda Ričardsona. Pročeljem zgrade dominirala su velika izrezbarena vrata. Veliki prozori bili su zastrti zavesama.

Sendi zviznu zadivljeno.

— Čuo sam da je Ričardson uspešan čovek, ali ovo nisam očekivao. Pravi zamak!

Stražar se naceri kao da je pohvala bila upućena njemu.

— Gazda zna kako da iznenadi ljude.

Stigoše do vrata. Jedan revolveraš izađe pred njih. Premerivši kratko Sendiju, okrenu se njegovom pratiocu.

— Ko ti je ovaj? — upita.

— Kaže da ga gazda očekuje.

Revolveraševo lice ponovo se okrenu prema Sendiju. Ovaj put mu je poklonio mnogo više pažnje. Shva-

tivši s kim ima posla, on neprimetno primaknu ruku dršci revolvera.

— Ime?

— Svoje znam, tvoje ne — odgovori Sendi iznerviran neprestalnim proveravanjima.

— Praviš se pametan? — procedi revolveraš.

— Do đavola! — prasnu Sendi — došao sam da razgovaram sa Vilardom Ričardsonom. Odvedi me do njega.

Stražareva ruka pođe prema revolveru.

— Ne bih ti to preporučio, prijatelju — opomenu ga Sendi. — Možda ste u prednosti, ali ti ćeš sigurno prvi biti pogoden.

Za trenutak se niko ne pomaže, a onda Sendi pomirljivo podiže ruku u vazduh.

— U redu, ja sam Sendi Flajn. Možda nije trebalo da se iznerviram, ali tvoja njuška mi se nije dopala.

Revolveraš zaškripa zubima.

— Ovaj put ću ti ostati dužan. Možda sledeći put mećeš biti tako sretan. Proveriću da li te gazda očekuje.

Ubrzo se vrati i dade Sendiju znak da ga sledi. Prodoše širokim predvorjem, a onda se mermernim stepenicama uputiše na sprat. Nisu progovorili ni reč dok nisu došli do velikih, tapaciranih vrata.

— Udi — reče revolveraš — i pazi na svoj jezik. Gazda je mnogo osetljiviji od mene.

Vilard Ričardson ga je čekao kraj radnog stola, napravljenog od skupocenog, izrezbarenog drveta. Njegova dva revolveraša, s kojim je prethodnog dana bio u Bukeru, stajala su u uglovima.

— Najzad si stigao — reče boga-taš, osmehujući se. — Pomislio sam da akontacija nije bila dovoljna da te natera na razmišljanje.

Sendi sede na ponudenu stolicu.

— Tvoji ljudi su suviše revnosno pazili na tebe. Morao sam ih ubediti da me puste ovamo.

— Kad se neko, kao ja, bavi velikim poslovima, mora misliti na svoju sigurnost. Mojim ljudima je strogo naređeno da nikoga ne puštaju.

— Razumem. To je najbolji način da obezbediš i tajnost svojih poslova.

Ričardson zaškilji. Sendijeve reči su se mogle shvatiti na više načina.

— Koji viski želiš? — upita neočekivano.

— Nisam navikao da biram. Ako sam u situaciji da izvoljevam, onda tražim onaj u koji je naliveno najmanje vode.

Nasmejavši se, Ričardson otvori pretrpan bife i izabra jednu bocu. Pazeći na svaki pokret, on nasu čaše i spusti ih na sto.

— Dobar viski mora se piti na pravi način — reče.

Pošto su popili po gutljaj, on ponovo dopuni čaše. Zatim prođe s druge strane stola i zavalio se u svoju stolicu. Netremice je gledao svoja gosta.

— Dakle?

Sendi prvo zapali cigaru, a onda pokaza na revolveraše u uglovima.

— Želeo bih da razgovaramo sami.

Vilard Ričardson neodlučno pređe pogledom po sobi.

— Bolje se osećam kada su moji momci tu.

— Kod mene je obrnuto. Jezik mi se zaveže kad ih vidim.

— U redu. Momci, budite pred vratima.

Sendi ih isprati pogledom. Nerviralo ga je toliko obezbeđenje. Vilard Ričardson se okružio revolverašima kao da se celi Zapad zaverio protiv njega.

— Sada možemo razgovarati — reče.

— Zar nismo završili razgovor? Tvoje je samo da kažeš da pristaješ.

— Ne sećam se da sam nešto takvo obećao. Ne mogu pristati na nešto o čemu nemam pojma.

— A onih hiljadu dolara?

— Da nije bilo toga, ne bih ni do-

šao na ovaj ranč. Novac je, dakle, uradio svoje. Sada mi možeš reći zašto sam ti potreban. Posle toga ću reći da li pristajem.

Vilard Ričardson se namršti.

— Ne volim kada mi neko postavlja uslove — zareža.

— Nisu to nikakvi uslovi — reče Sendi umirujućim glasom. — Ja samo hoću da znam u šta se upuštam.

— Tek kad kažeš da ćeš raditi za mene, reći ću ti o kakvom je poslu reč.

Sendi ustade.

— Izgleda da sam uzalud dolazio. Od pogodbe neće biti ništa! Samo čist račun dolazi u obzir!

Svakog časa moglo se dogoditi da Ričardson eksplodira. Stisnuo je pesnice i kroz poluzatvorene kapke gledao čoveka pred sobom.

— Zaboravio si gde se nalaziš. Dovoljno je da pritisnem ovo dugme i ovde će se stvoriti desetak mojih revolveraša. Zanima me kako ćeš s njima izaći na kraj.

— Takav način ubeđivanja kod mene nikad nije prolazio, Ričardson! Ne želim da se prepirem s tobom. Došao sam da ugovorimo posao. Ili reci šta hoćeš od mene, ili me pusti da bez nepotrebne gužve odem s ranča.

Celi minut su netremice jedan drugom gledali u oči.

— S tobom nije lako pregovarati — reče najzad Vilard Ričardson. — Do sada sam se susretao i sa mnogo tvrdoglavijim momcima od tebe, ali sam našao načina da ih slomim.

— Lepo je što me upozoravaš. Da bi me ubedio, ipak ćeš morati pronaći neki drugi način.

Bogataš se neočekivano nasmeši.

— Kako bi bilo da popijemo još po jedan viski? Uverio sam se da je ono što sam čuo o tebi tačno. Potreban mi je čovek kome je teško izbiti njegovo mišljenje iz glave.

— Tvoj viski je suviše dobar da bih ga odbio.

Ponovo se nadoše za stolom. Pred njima su stajale pune čaše i tek za-

paljene cigare iz Ričardsonove tabakere.

— Rekli su mi da se dobro snalaziš u zabačenim krajevima, gde nisu dovoljni revolveri, i gde nije lako ostati nezapažen — progovori bogataš.

— Na koji kraj misliš?

— Planina mraka.

Sendi se seti planine pokrivene gustim šumama, po kojima je i dobio ime. Ljudi su tamo nerado odlazili. Zlata nije bilo, a novac koji se mogao zaraditi sečom drveta bio je suviše teško zaraden da bi bio privlačan. Osim ponekog ludog drvoseče ili divlje zveri, tamo se mogao sresti samo neki razbojnik u bekstvu. Zbog njih je planina bila na lošem glasu. Sendi ju je dobro upoznao ju reći neke ubice, koje su tamo potražile skrovište.

— Dobro je poznajem — odgovori. — Celi mesec sam šetao tim krajem.

— Zaista? Izvršno! Ti si čovek koji mi je potreban.

— To sam već čuo. Kako bi bilo da predeš na sledeću rečenicu. Recimo, šta ima interesantno za tebe u Planini mraka?

— Moji ljudi su nosili neki veoma važan teret prema Riversu. Plašili su se da bi ih neko mogao napasti, pa su krenuli prečicom, preko Planine mraka. Negde na trećini puta su shvatili da su pogrešili, ali bilo je kasno da krenu natrag. Zato su se dvojica ulogorila u šumi, a treći je došao da mi to javi. Ona dvojica su Harvi Vagner i Vitni Nelson.

Vilard Ričardson napravi kratku pauzu da otpije gutljaj viskija.

— Od tebe tražim da odeš tamo i odvedeš moje ljude do Riversa. Naravno, i teret mora biti s njima.

— Zašto nisi poslao nekoliko revolveraša da to urade? — upita Sendi posle kraćeg razmišljanja.

— I sam znaš da u Planini mraka revolveri nisu dovoljni. Potreban je mozak i iskustvo. Moji ljudi su navikli na borbu samo u ovim krajevima.

— Znači, samo do Riversa? — promrmlja Sendi. — To je dvadesetak kilometara od Planine mraka.

— Da. Tamo će vas čekati moji ljudi. Oni će prebaciti teret od Riversa do Bukera.

— Gde se nalazi logor tvojih ljudi?

Ričardson izvadi iz ladice rukom crtanu kartu i raširi je po stolu. Logor je bio označen krstićem.

— Mislim da sam zapamtio — reče Sendi pošto je nekoliko minuta proučavao izgužvani komad papira.

— Sakrij kartu. Ne bi bilo dobro da puno ljudi zna gde se nalazi logor.

Bogataš ga začuđeno pogleda.

— Zar je nećeš poneti?

— Što manje ljudi zna gde je logor, veća je verovatnoća da će tvoji ljudi i teret stići do Riversa. Ono što mene interesuje najsigurnije je u mojoj glavi.

Virald Ričardson zadovoljno zaklima glavom. Odjednom je postao dobar domaćin. Nasuo je još viskija u Sendijevu čašu i ponudio ga novom cigarom.

— Dakle, to je sredeno — reče.

— Samo jedno pitanje — upade mu Sendi u reč. — Moram znati o kakvom je teretu reč.

— Do đavola — prostenja Ričardson — kad ćeš prestati da ispituješ? Uopšte nije važno o kakvom je teretu reč. Sve se nalazi u blindiranom sanduku i treba samo da ga dopremiš do Riversa.

— Zlato? — Sendi je bio neumljiv.

— Ne.

— Možda ukradeni novac?

— Misliš da se bavim i takvim poslovima?

— Ne znam, samo pokušavam pogoditi.

— Slušaj, momče — reče Vilard Ričardson naglašavajući reči — ako sam rekao da nije važno šta se nalazi u blindiranom sanduku, onda i nije važno. U Planini mraka niko te to neće pitati. Neka to ostane moja tajna. Dobro?

Sendi je razmišljao, ne skidajući pogled s gazdinog negovanog lica, na kom se, i pored zrelih godina u kojima je Ričardson bio, nije mogla primetiti nijedna bora.

— Neka ti bude — progovori najzad. — Učiniću ti taj ustupak.

— Bilo je već krajnje vreme da popustiš. Treba još da se dogovorimo za cenu.

— I meni se dopada ta tema.

— Nudim pet hiljada dolara.

— Ako kupuješ sam košulju, onda odgovara.

— Sedam hiljada?

— Plus tri hiljade zbog tajne koju si mi ostao dužan. U redu?

— Deset hiljada — promrmlja Vilard Ričardson. — Skup si, prijatelju, ali pristajem.

— Na toliku cenu si i računao, zar ne?

— Otprilike.

— Ima još jedan uslov.

— Koji, do đavola?

— Čuo si za salun Frenka Rajta?

— Da.

— Zbog tvoje ponude Frenk Rajt će ostati bez izbacivača. Ne bih voleo da stari Frenk ima neugodnosti dok ja budem na putu. Zato će jedan tvoj revolveraš otići da me zameni dok se vratim. Dogovoreno?

— Ne mogu odbiti, do vraga.

Obojica ustadoše i pružiše ruku jedan drugom.

— Za petnaestak dana tvoji ljudi će biti u Riversu — reče Sendi.

Ričardson klimnu glavom.

— O ovome ni reč! Imam mnogo neprijatelja na sve strane. Niko ne sme znati da radiš za mene, a pogotovo o kakvom se poslu radi. Nije isključeno da ti neko od njih pokuša prirediti male neugodnosti.

— Navikao sam na njih — odgovori Sendi i izađe.

Vilard Ričardson ga otprati do vrata. U njegovoj ruci nađe se svežanj novčanica.

— Ovde je pet hiljada. Ostatak ćeš dobiti kad se vratiš. Moj revolveraš će za nekoliko minuta krenuti u Bu-

ker. Frenk Rajt neće imati primedbi.

— Sendi uzjaha.

— Videćemo se za petnaest dana u Riversu — reče i pobode konja.

3.

Kasno popodne stigao je u Buker. Bio je umoran i rado bi otišao na spavanje, ali pre toga je morao obaviti još neke poslove. Okrenuo je konja prema salunu Frenka Rajta.

Pred ulazom je bilo vezano desetak konja. To mu se nije dopalo. Unutra je, znači, bilo već dosta gostiju i Frenk Rajt neće biti oduševljen kad mu saopšti novost. Ali morao je obaviti taj razgovor.

Frenka je našao iza šanka. Brisao je čaše i grickao debelu cigaru.

— Danas si ranije došao — reče ne prekidajući posao.

Sendi je bio neodlučan kako da počne. Naslonio se laktom na šank i nervozno kuckao prstima. Frenk Rajt se zagleda u njegovo lice. Namirisao je da nešto nije u redu.

— Pevaj, ptico! Ne izgledaš mi sasvim čisto.

— Neće ti se dopasti ovo što ću ti sada reći. Napuštam Buker na dve sedmice.

— Napuštaš grad? — ponovi vlasnik saluna. — Ostavićeš me na cedilu? Nisam bio fer ova dva dana?

Sendi odmahnu rukom.

— Ne radi se o tome, Frenk. Već sam ti govorio da ćeš sa mnom imati problema. Sada je iskrsnuo jedan posao koji nisam mogao odbiti. Shvataš? Ne bih imao mira da sam odbio. Naravno, nagrada je nekoliko puta veća od one koju mi ti možeš ponuditi, ali to nije bio glavni razlog.

— Znam ko mi je to učinio.

— Siguran si?

— Vilard Ričardson — prostenja Frenk Rajt glasom iz kog je izvirala mržnja. — Za njega ne postoji poštena borba. Da si ga odbio, potrudio bi se da te pošalje do đavola.

— Nisam hteo da ga izazivam, ali smo sklopili pogodbu. Jedan njegov revolveraš će me zamenjivati. Ti ništa ne gubiš.

Vlasnik saluna zaklima glavom.

— To je u redu. Ričardson je poznato ime u ovom kraju, ali nisam siguran da će ti biti lako. Sumnjivo mi je to što je izabrao tebe pored tolikih revolveraša.

— Nećemo o tome razgovarati. Prijatelj si mi, ali i od tebe moram nešto sakriti.

— Ne ljutim se. Kada krećeš?

— Prekosutra. Možda neko motri na mene, pa ne bi bilo pametno da odjašem odmah posle razgovora sa Ričardsonom. Niko ne sme znati da radim za njega.

— Pazi na sebe. Vilard Ričardson je vraški lukav momak.

— Trudiću se da mi tvoje upozorenje uvek bude na umu — reče Sendi i pođe. — Ričardsonov čovek treba da stigne svakog časa.

Našavši se na ulici, on odahnu. Razgovor sa Frenkom Rajtom nije bio neugodan onoliko koliko je očekivao. Sada je bio slobodan. Radio je za Vilarda Ričardsona, ali to je bio posao kakav je voleo.

Napolju se smrkavalo. Ljudi počеше puniti salune. Sendi krenu u suprotnom smeru. Bio je zadovoljan što može otići na spavanje tako rano. Na recepciji je rekao hotelskom službeniku da ga niko ne uznemirava. Pre nego što je legao proverio je da li su vrata dobro zaključana.

Sledećeg dana nije imao mnogo posla. Uglavnom se odmarao ili besciljno lutao gradom. Svratio je u Frenkov salon.

— Kako je bilo? — upitao je.

Frenk Rajt je, po običaju, brisao čaše i grickao cigaru.

— Ričardsonov revolveraš sasvim je u redu. Izgleda da mu se dopalo ovde. Pitao me je da li bih ga primio za stalno ako bi njegov gazda pristao da ga pusti. Momku se svidela gužva i besplatno piće.

— Pristao si?

— Naravno. Ne misliš, valjda, da ću te čitav život moliti da radiš za mene? Stari Frenk se oduvek znao brinuti za sebe.

— Kada te vidim tako zadovoljnog, onda sam ja dvostruko zadovoljniji. Želim ti sreću.

— Gubi se do đavola, lepotane! — frknu Frenk Rajt, trudeći se da sakrije osmeh.

Sendi je imao da obavi još jedan posao pre nego što ponovo ode na spavanje. Svratio je u najbliži dućan i kupio municije, dovoljno za celi mesec. Prodavac ga je začuđeno pogledao, ali Sendi je glumio da ništa ne primećuje. Nadao se da prodavac neće odmah otrčari da to javi nekim sumnjivim tipovima u gradu.

Izašao je napolje s povelikim zavežljajem pod rukom. To mu je bilo dovoljno za početak. Namirnice će kupiti u Riversu, gde je trebalo da stigne sutra uveče. Prešao je preko ulice i uputio se prema svom hotelu. Bilo je polumračno. Išao je polako. Do ujutro, kada je trebalo da krene prema Riversu, bilo je još mnogo vremena.

Tada ga neki neobjašnjiv instikt natera da se naglo okrene levo. Pogled mu odmah odluta na pravo mesto. Neki čovek je stajao kraj dve bačve s vodom i nišanio prema njemu. Bilo je pitanje trenutka kada će povući obarač.

Sendi je reagovao munjevit. Isпустиo je zavežljaj sa tek kupljenom municijom i bacio se u stranu. U letu je izvukao kolt. Pucnjava sa obe strane začula se istovremeno. Meci iz napadačevog revólvera izrešetaše stub kraj kojeg je Sendi stajao nekoliko trenutaka pre napada. Ni Sendi nije bio sasvim precizan. Pogodio je bačve.

Napadač ispalio još nekoliko metaka, a onda potrčao nazad. Sendi juru za njim. Ali, čim je stigao do ugla iza kojeg je napadač nestao, znao je da ne vredi nastavljati poteru. Nekolike mračne ulice vodile su na razne strane. Nije bilo nikakvih tra-

gova. Najviše što je mogao postići bilo je da naleti na zasedu.

On se vrati po zavežljaj i produži prema hotelu. Pitao se ko bi mogao biti napadač. Ako se dobro sećao, niko u Bukeru nije imao razloga da ga ubije. Možda se radi o Ričardsonovim protivnicima, pomisli. To je bilo najlogičnije, ali mu je izgledalo neverovatno da su tako brzo saznali da radi za njega.

Ipak, nelagodnost je ostala. Kakav je Vilard Ričardson čovek kad odmah pokušavaju ubiti ljude koji rade za njega?

4.

Probudio se rano sledećeg jutra. Grad je još spavao. Umio se i spakovao stvari. Bisage s rezervnom municijom prebacio je preko ramena. Na vrhovima prstiju je sišao u prizemlje. Momak na recepciji je spavao. Nekoliko sekundi je stajao kraj njega razmišljajući da li da ga probudi.

Odlučio je da to ne čini. Sendi izračuna koliko je dužan i gurnu novac u mladičevu ruku. On stisnu šaku i okrenu se na drugu stranu. Verovatno će biti iznenađen kada se probudi.

U gradskoj konjušnici čekao ga je već odsedlan konj. Sendi daje konjušaru bogatu napojnicu. Nepunih deset minuta kasnije bio je na sigurnoj udaljenosti od Bukera.

Napred ugleda neki brežuljak. Sendi reši da malo skrene s puta i popne se na njega. Odozgo je imao odličan pogled. Sunce je rasteralo maglu, pa je mogao videti ceo put od Bukera. Na njemu nije bilo nikoga. Bio je to dobar znak. Bilo je mnogo lepše jahati bezbednih leđa.

Ali to je stvaralo novu nedoumicu. Ako je neko u Bukeru znao da radi za Vilarda Ričardsona i zbog toga ga hteo ubiti, onda je morao znati da će tog jutra napustiti grad. Zašto onda nije krenuo u poteru?

Sendi podbode konja.

Kao što je planirao, u Rivers je stigao oko osam naveče. Nameravao je da tu ostane najviše dva dana, koliko mu je bilo potrebno da nabavi sve što je neophodno za put u Planinu mraka. Prošao je pored nekoliko trgovina, ali su njihova vrata već bila pokrivena željeznim rešetkama.

Toga dana se više ništa nije moglo učiniti. Sendi reši da potraži sobu u nekom hotelu. Nije morao dugo lutati. Dve stotine metara ispred, ugleda zgradu koja je pristojno izgledala. Unutra mu rekoše da imaju praznu sobu.

Zaključavši vrata za sobom, Sendi odahnu. Svidelo mu se što nije morao dugo lutati po Riversu u vreme kad je na ulicama najviše revolveraša.

Otresao je prašinu sa sebe kada se začulo kucanje na vratima.

— Večera, mister Flajne — reče hotelski momak sa poslužavnikom u rukama.

— Spusti je na onaj što.

Mladić stavi hranu na mesto koje mu je pokazano i pođe da izade.

— Prijatelju — pozva ga Sendi.

— Da.

— Koliko zaraduješ u ovom hotelu?

— Trideset dolara sedmično — odgovori momak s nedoumicom u glasu.

— Da li bi voleo da taj novac zarađiš za pola sata?

— Ne razumem.

— Možeš dobiti trideset dolara ako mi učiniš jednu uslugu. U redu?

— Zavisi na kakvu uslugu mislite.

— Treba da odvedeš mog konja u konjušnicu. Vezan je ispred ulaza.

Momak je delovao još zbunjenije.

— Zar to vredi trideset dolara?

— Vredi ukoliko obećaš da nikom nećeš reći ni reč. Niko ne sme znati da sam ovde. Dakle, jesmo li se dogovorili?

— Za taj novac odvešću stotinu konja do Planine mraka.

— Fine. Ali pazi, nikome ni reč!

Možda takav oprez nije bio potreban, ali Sendi je išao na sigurno. Ako ga je neko pratio, onda će se prvo raspitivati za njega u gradskoj konjušnici.

Pošto je sledećeg jutra ponovo jeo u sobi, Sendi izade u grad. Možda je u Riversu i bilo protivnika Vilarda Ričardsona, ali nije bio raspoložen da se neprestano skriva. U svakom slučaju, odlučio je da izbegava sumnjive delove grada.

U jednom skupom dućanu kupio je namirnice. Dok ih je upakovao i preneo u hotel prošlo je pre podne. Vladala je nesnosna vrućina. Hladno pivo bi mu prijalo, pomisli.

— Koji je najskuplji restoran u gradu? — upita prodavca.

Zadovoljan zbog dobro obavljenog posla, trgovac jedva dočeka priliku da učini još neku uslugu. Uhvatio je Sendija za nadlakticu i izveo ga ispred dućana.

— Tamo preko ulice — reče pokazavši rukom — nalazi se restoran u koji ulaze samo oni koji ne znaju bolji način kako da za kratko vreme potroše dosta novaca. Pretpostavljam da ne nameravate da tamo ručate.

Sendiju su bile važnije druge stvari.

— Tamo ne zalaze revolveraši?

— Sumnjam da imaju dovoljno love za to.

Pet minuta kasnije sedeo je za jednim od stolova. Oko njega bilo je samo nekoliko poslovnih ljudi. Na takva mesta Sendi nije svraćao samo iz zadovoljstva, nego da bi izbegao revolveraše, koji su se u gomilama vukli po običnim salunima. Nije strahovao, ali je bio svestan da mu Vilard Ričardson nije dao jedanaest hiljada dolara bez razloga.

Osećao se prijatno sedeći zavljen u udobnu stolicu i cedeći hladno pivo kroz zube. Već sutra će biti u Planini mraka i proći će bar petnaest dana pre nego što ponovo vidi stolicu.

Čovek koji je ušao u restoran privuče njegovu pažnju. Bio je visok i mišićav, sa malo proređenom glavom kosom, mada nije bio stariji od trideset godina. Na sebi je imao skupo jahaće odelo. Gornji deo bio je nešto kraći kako ga ne bi ometao u povlačenju revolvera. Dva sjajna, uglancana kolta mora da su bila urađena po narudžbi. Došljak je čitav minut stajao u vratima, a onda se uputi prema Sendijevom stolu. Razvukao je lice u širok osmeh, kao da je sreo prijatelja koga odavno nije video.

— Hej, čoveče! — viknu dovoljno glasno da se sve glave okrenu prema njemu. — Neka sam proklet ako ti nisi Sendi Flajn, moj najdraži neprijatelj.

Sendi baci pogled na ljude koji su ih začuđeno gledali. Nije imao izbora. Ponudio je došljaku stolicu, iako je znao da bi on seo i bez njegovog poziva.

— Šta je? — upita čovek nešto tišim glasom. — Lice ti izgleda kiselo kao da ti nije drago što smo se sreli.

Nemoj samo reći da me se ne sećaš.

— Naravno da se sećam Morgana Vendela, najbržeg revolveraša Nevade. Kao što vidim, promenuo si državu, ali si verovatno i sada proketo brz u rukovanju pucaljkom.

Morgan Vendel naredi konobaru da mu donese viski.

— To je bilo pre pet godina — reče smešeći se. — Od tada se mnogo toga promenilo. Nisam više revolveraš.

— Zaista? Teško da bi ti neko verovao kad bi mu rekao da ne voliš pucati. Zašto nosiš dva revolvera?

— Nisam više profesionalni revolveraš. Pucaljke nosim da se ne bih morao suviše dugo raspravljati sa tvrdoglavim tipovima. Sada sam rančer. Nedaleko odavde imam ranč. Dao sam za njega mnogo love, ali se ne mogu požaliti na novac koji mi donosi.

— Pametno od tebe što si se povukao. Pre pet godina nisi delovao

preterano inteligentno. Mislio sam da ćeš jednom naleteti na nekog ko će biti brži od tebe.

Morgan Vendel se grohotom nasmeja. Konobar spusti piće pred njega i neupadljivo se povuče.

— Možda je moja prednost bila baš u tome što su ljudi mislili da nisam naročito inteligentan. Ali ja sam znao da koristim svoje šanse. Sada nemam za čim da žalim.

— Drago mi je da si zadovoljan — promrmlja Sendi. Nije bio oduševljen što je sreo Morgana Vendela. Upoznao ga je pre pet godina, no tada nisu sedeli za stolom i razgovarali. Vendel je bio mladić koga su izbegavali zbog zajedljivog jezika i brzog povlačenja kolta.

— Ne izgledaš tako. Još mi nisi oprostio?

— Teško je oprostiti nekome ko ti puca u leđa.

— Bila je to ludost od mene. Srećom, nisam bio precizan. Osim toga, tri meseca u zatvoru dovoljna su kazna, zar ne?

— Verovatno, ali da sam znao da ću te ovde sresti, nikada ne bih došao u Rivers.

Morgan Vendel otpi gutljaj pića. Njegovo dobro raspoloženje nisu kvarile Sendijeve reči.

— Šta želiš? — upita Sendi Flajn bez okolišanja. — Dvoboju?

— Rekao sam da se dosta toga promenilo. Uvideo sam svoje greške. Kada bi ti zaboravio ono što se dogodilo pre pet godina, mogli bismo biti prijatelji.

— Nisam siguran da to želim.

Morgan Vendel pogleda pod sto.

— Nisi se promenio. Još uvek imaš nož na desnoj čizmi. A i tvrdoglav si. Zbog čega si došao u Rivers?

— Radije ne bih govorio o tome, Morgane. Moji poslovi su moja stvar. Ako već želiš, možemo popiti po piće i razgovarati, ali ne o svemu.

— Poznajem te. Nisi došao ovamo bez razloga. Tamo gde si ti, obrće se velika lova.

Sendi stisnu zube. Morgan Vendel ga je počeo nervirati.

— Postaješ dosadan — procedi, neprimetno primaknuvši ruku dršci revolvera. Nije bio siguran kako će Vendel podneti njegove reči.

— Moraš paziti kako razgovaraš u nepoznatom gradu, prijatelju! Ja ovde sada živim i zanima me šta se dešava u mojoj blizini.

— Dobro, onda slušaj. Došao sam ovamo da udahnem malo svežeg vazduha. Da li ti se ovo više dopada?

Morgan posegnu u džep, odakle izvadi cigaru. Zapalivši je, visoko otpuhnu dim i zagleda se u Sendijevo lice.

— Malopre nisam bio dovoljno jasan. Ne samo da me sve interesuje, nego mnogo i znam. Zahvaljujući tome sam stekao ranč i nešto dolara u banci.

— I?

Znam da radiš za Vilarda Ričardsona. U blizini je Planina mraka. Nameće se samo jedan zaključak: on te je poslao tamo. A sa Vilardom Ričardsonom je isto kao i s tobom, u pitanju je velika lova.

— Dobro si obavešten. Priznajem da imaš sposobne ljude. Šta želiš od mene?

— Da mi kažeš o kakvom je poslu reč.

— Na to me nikada nećeš naterati.

— Ni ako počnem pretiti?

— Znaš da kod mene to ne prolazi.

— Onda ćemo morati sklopiti dogovor. Vilard Ričardson želi da iz Planine mraka doneseš nešto važno za njega. Ja ne znam gde se ta stvarčica nalazi, ali ti znaš. Međutim, ti to ne možeš sam učiniti jer se nalaziš na mojoj teritoriji. Znači, jedini način je da podelimo plen ukoliko ne želiš da proveravaš koliko moji ljudi mogu biti dosadni. Razumemo se, zar ne?

— Ako si na takav način stekao ranč, onda se nisi mnogo promenio.

— O tome ćemo razgovarati sledeći put. Da li pristaješ da budemo partneri? Pazi, to je čist posao. Ti ćeš nam reći gde je sakriveno Ričardsonovo blago, a ja ću ti pružiti zaštitu. Ići ćemo zajedno.

Sendi proguta ostatak piva. Otkako se pojavio Morgan Vendel, piće mu više nije prijalo.

— Na žalost, neću prihvatiti tvoj predlog, Morgane! Pokušaću sam. Verujem da si dovoljno pametan da me ne izazivaš po drugi put.

Bacivši novčanicu na sto, izjuri iz restorana. Više mu nije bilo do ručka. Napolju ga dočeka sparina. Više nije bilo razloga da se skriva. Morgan Vendel je o njemu znao sve.

Besciljno se uputi kroz hladovinu. Razmišljao je da li je dobro uradio što je Vendela poslao do đavola. Još pre pet godina se uverio da on ne podnosi da se tako razgovara s njim. Iako je tada bio žutokljunac, bio je dovoljno pokvaren da mu puca u leđa. Sendi se izvukao samo zahvaljujući tome što momak nije dobro ciljao. Sada mu nije trebalo objašnjavati da će imati neugodnosti. Ako je odlučio da se uključi u posao, Vendel će nastojati da odigra igru do kraja. Mala neljubaznost nije ga mogla pokolebati.

Sendi odjednom primeti da je prošao skoro sat vremena otkako je izašao iz restorana. Morao je nabaviti još namirnica pre nego što se dućani zatvore.

U jednom od njih našao je ono što mu je trebalo. Kupio je nešto suvog mesa, kafe i kožnu mešinu za vodu.

Izlazeći, pretrpan kupljenom robom, primeti da na trotoaru ispred ulaza stoje četvorica revolveraša, koje nije video kad je ulazio u trgovinu. Stajali su naslonjeni na ogradu, s palčevima zakačenim za opasače. Trudili su se da deluju nezainteresovano, iako se videlo da njega čekaju. On ih kratko osmotri i produži. Nije želeo sukob s njima.

Međutim, dok je prolazio kraj jednog od njih, ovaj ispruži nogu. Sen-

di zakači za nju i poleti napred. Da ne bi pao, ispusti kupljene pakete i uhvati se za ogradu. Iza sebe začu smeh.

Krv u njemu proključa, ali nije povukao revolver. Protiv četvorice iza leđa ne bi imao šanse. Zato se polako okrenu. Četiri para očiju gledala su u njega. Ruke revolveraša bile su blizu koltova.

— Trapavko — zacereka se jedan od njih.

— Trebalo je da naučiš hodati pre nego što su te pustili na ulicu — dodade drugi.

Sendi ih premeri stisnutih zuba. Kipteo je od besa. Jedino ga je razum sprečavao da se baci na njih i rastrgne ih.

— Duhovito, priznajem — procedi i kiselo se osmehnu.

— Nismo te ništa pitali! Pokupi svoje stvari i tornjaj se odavde! Tvoja mama će se zabrinuti.

Ponovo prsnuše u smeh.

Sendi proguta uvredu. Nije bilo vreme za raspravljanje.

— Hej, je li to onaj momak koga Morgan hoće da uzme za partnera? — začu dok je kupio stvari sa zemlje.

— Ne verujem — odgovori drugi glas. — Gazda nije lud da upošljava ovakve nesposobnjake.

— Kako bi bilo da ga proverimo?

To je bio znak za napad. Četvorica revolveraša baciše se na Sendija. On se brzo izmaknu, čime je dobio vremena da se spremi. Prvog napadača je dočekao kolenom. Pogodio ga je u stomak. Čovek zastenja i stropošta se u prašinu.

Sledeći udarac zadade u bradu jednog od njih. Bio je dovoljno snažan da i njega pošalje na zemlju.

Ali tada je došlo do preokreta. Odjednom oseti kako ga nekakav tvrd predmet pogađa u glavu. Pred očima mu zaiskri. Njegove ruke za trenutak padoše niz telo. Dvojica Vendelovih revolveraša sada su imali lak posao. Poput hijena baciše se na njega.

Sendi se osvesti s jakim bolovima u telu. Protrljao je glavu i pogledao oko sebe. Ljudi su prolazili ne obraćajući pažnju na njega. Dva metra dalje bile su njegove stvari uredno složene. Vendelovi revolveraši nisu propustili priliku da se našale na njegov račun.

S naporom ustade i otrese prašinu sa sebe. U buretu s vodom, koje je stajalo nedaleko odatle, pokvasi maramu i obrisa krv s lica. Banditi su ga gadno udesili. Nisu mu ništa polomili, ali su pokazali dovoljno jasno da se s njima ne isplati šaliti.

Sendi pokupi stvari i uputi se prema hotelu. Recepcionar dade rukom znak da mu ima nešto reći.

— Šta je, prijatelju? — promrsi Sendi neraspoloženo.

— U vašoj sobi je jedan gospodin. Rekao sam mu da vas ovde sačeka, ali me je on naterao da mu dam ključ.

— Je li rekao svoje ime?

— Nije. Visok je, i otprilike vaših godina.

Sendi klimnu glavom. Pretpostavio je o kome je reč. Zahvali se recepcionaru i pođe uz stepenice.

U njegovoj sobi je sedeo Morgan Vendel. Igrao se cigarom, ubijajući dosadu. Na stolu kraj njega stajala je tek otvorena boca viskija.

Sendi ga samo letimično pogleda i uputi se prema krevetu. Nije bio raspoložen za razgovor, jer je znao šta Vendel želi. Trenutno mu je više prijal da se ispruži na postelji i odmori od batina.

— Nisam imao strpljenja da čekam da se predomisliš, pa sam sâm došao — progovori Morgan Vendel.

— Doneo sam bocu viskija da proslavimo sporazum. Koliko vidim, nisam pogrešio. Jedino uz piće ti rane mogu zaceliti. Naletelo si na neku prokletu prgavu lepoticu, zar ne?

Sendi se podiže na laktove. Morgan Vendel je gledao u njegovom smeru i osmehivao se. Bio je davolski prepreden. Svaka njegova reč pogađala je metu.

— Ako misliš da se radi o devojci, onda se varaš — uzvрати istim tonom. — Bila su četvorica.

Morgan Vendel mu pruži bocu.

— Ubuduće ćeš paziti kuda se krećeš — reče uz osmeh. — Ne bi bilo loše da potražiš zaštitu.

— Pretpostavljao sam da ćeš doći da mi to kažeš.

— Nemaš mnogo prijatelja u ovom gradu. Ja sam jedini koji misli na tebe.

— Srce mi se cepa od tolike pažnje.

Bez obzira na sve, Morgan Vendel je imao pravo za viski. Piće je poput leka klizilo niz Sendijevo grlo. Posle nekoliko gutljaja osećao se mnogo bolje.

Revolveraš ustade i s rukama u džepovima počeo šetati po sobi. Posle nekoliko minuta pride krevetu i reče:

— Hoćemo li opet razgovarati o poslu? Znam da više nisi sasvim siguran da je najpametnije da sam radiš.

Sendi ga pogleda kroz stisnute kapke. Vendel je bio prokleta u pravu.

— Možda — odgovori neodređeno. — Danas posle podne sam shvatio kako stoje stvari u Riversu. — Najzad počinješ razumno govoriti.

— Posle objašnjenja tvojih ljudi nije teško početi kapirati.

— Onda smo se dogovorili, zar ne? Krenućemo nas dvojica i pet mojih revolveraša. Ti ćeš nas voditi, a ja ću pružati zaštitu. Posle obavljenog posla podelićemo plen.

— Misliš zaradu? Ovo je pošten posao i neće biti nikakvog plena.

— Naravno. Još ima vremena da se o svemu dogovorimo.

Sendiju je odmah sve bilo jasno. Morgan Vendel nije imao smisla za pošten posao. Njegov cilj je bio da se dočepa tereta Vilara Ričardsona. Ali on nije imao drugog izbora. Morao je prihvatiti ponudu. Nikada ne bi uspeo izaći iz Planine mraka ukoliko bi Vendelove revolveraše

imao protiv sebe. Zato je odlučio da budu zajedno sve dok ponovo ne budu nadomak Riversa, a da ga se onda pokuša osloboditi.

— Sada, kada smo postali partneri, možeš mi reći šta treba da uradiš za Vilara Ričardsona.

Sendi je oklevao, ali na kraju shvati da više nema razloga ništa da krije. Revolveraš je ionako mnogo znao.

— Treba da mu donesem nekakav blindirani sanduk iz Planine mraka.

— Šta je u njemu?

— Ne znam.

— U Bukeru sam čuo da je u pitanju zlato.

— Možda, ali to ne menja stvar. Bez obzira šta je u pitanju, ne name-ravam, prekršiti dogovor sa Vildom Ričardsonom.

— Nisam to ni tražio — reče Vendel, ali njegov glas nije zvučao uverljivo. — Sada kupi svoje stvari i idemo na moj ranč. Tamo ću te upoznati s svojim momcima. Sutra ujutro krećemo. U redu?

Sendi klimnu glavom i ustade iz kreveta.

*

Glavna zgrada na ranču Morgana Vendela bila je u mraku, osim jednog prozora. Oni sjahaše, odvedoše konje u štalu i tek onda krenuše prema vratima. Uskoro su bili u osvetljenoj sobi.

Desetak revolveraša bilo je unutra. Većina je bila pijana. Ležali su na podu i pevali. Njihova pesma od jednom umuknu.

— Momci — viknu Morgan Vendel — ovo je naš novi prijatelj. Malopre sam sklopio posao s njim.

Sendi prede pogledom preko njihovih lica. Neuredna, sa mnogo ožiljaka, nisu ostavljala povoljan utisak.

— Upoznajte se s njim — nastavi Morgan Vendel. — Pretpostavljam da imate još viskija. Hajde, do davo-

la, ne moram vas, valjda, učiti da budete pristojni.

Njegove reči dočeka glasan smeh, u čemu su se naročito isticala četvorica koji su sedeli u uglu. Sendi prepoznade ljude koji su ga tog popodneva propustili kroz šake.

— Zašto mu je lice tako šareno? — upita jedan od njih, izazovno se cereći.

— Zaveži, glupane! — obrecnu se Vendel, trudeći se da sačuva ozbiljnost. — Sendi Flajn nije momak s kojim možete zbijati šale.

Revolveraši shvatiše da gazda ozbiljno misli. Jedan po jedan počese ustajati i prilaziti Sendiju.

Jedan od njih odjednom uperi kažiprst prema njemu.

— Hej! — dreknu — ja tog tipa poznajem! Pre nekoliko dana ubio je mog brata u Bukeru.

Odjednom svi zanemeše. Pogledi su bili prikovani za Sendija i čoveka ispred njega.

— Da — nastavi ovaj — nožem je ubio Neda.

Sendi pogleda Morgana Vendela. On odmahnu rukom.

— To je Don Nikison. Ne obraćaj pažnju na njega. Pijan je.

— Nisam pijan, Morgane. Čvrsto sam rešio da osvetim svog brata.

— To si već pokušao, zar ne? — upita Sendi.

— Da, ali sam promašio.

— Mislio sam da je to učinio neko od protivnika Vilara Ričardsona. Samo kukavice pucaju iz zasede.

— Ne znam ko je Vilard Ričardson, ali dobro znam da ubica mog brata mora umreti.

Sendi pokuša da izbegne okršaj sa Donom Nikisonom.

— Tvoj brat je bio pijana budala. Na vreme sam ga upozorio da se smiri. Nisam hteo potegnuti nož sve dok on nije pokušao mene da ubije.

— Lažeš! Ned je uvek znao kako se treba izvući iz nevolje. Ti si podlac! Ubio si nevinog čoveka!

Sendi izgubi strpljenje.

— Slušaj, Morgane, dosta mi je ubeđivanja s tvojim ljudima. Oteraj ovu budalu. Nije ništa pametniji od svog brata. Ne bih hteo i njega da ubijem.

Don Nikison zapeni.

— Još ćemo videti ko je lud. Ljudi, razmaknite se! Pokazaću ovom momku kako se rukuje pucaljkom.

— Moraćeš sam rešiti svoje probleme, Sendi — reče mirno Morgan Vendel, kao da ga ne zanima. — Don je izgleda pozeleo malo pucnjave.

Revolveraši se priljubiše uz zidove. Sendi i Don Nikison ostadoše sami na sredini sobe. Delilo ih je svega nekoliko metara.

Dajem ti još jednu šansu da se povučesh — opomenu Sendi. — Ne bih voleo da mi posle neko kaže da sam ubio pijanog čoveka.

— Kad izbrojim do tri, povuci revolver! — prosikta Don Nikison, ne obraćajući pažnju na njegove reči.

Tri sekunde kasnije Sendijev revolver planu. Nikison nije stigao ni da uhvati dršku svog kolta. Kuršum ga baci na leđa.

Nekoliko trenutaka vladala je grobna tišina. Niko se nije pomakao. Morgan Vendel se nakašlja i pride Sendiju.

— Sam je to tražio. Ne volim kad budale rade za mene. Zahvalan sam ti što si me oslobodio jedne.

Zatim se okrenu prema svojim ljudima.

— Na spavanje! Rano ujutro ću izabrati petoricu koji će krenuti sa mnom.

On i Sendi se popeše na sprat.

— Ovo je tvoja soba — reče Vendel otvorivši vrata na početku hodnika. — Zaboravi sve što se danas dogodilo i sanjaj lepe snove.

Sendi zalupi vratima.

5.

Sedmorica jahača su napustili Rivers u zoru. Na čelu su jahali Sendi

Flajn i Morgan Vendel. Čovek na začelju vodio je konja koji je na svojim ledima nosio zalihe hrane za petnaestak dana.

Jahali su čutke. Bili su još bunovni, a ni put ispred njih nije bio posebno interesantan.

Do prve šume u Planini mraka stigli su čim je sunce počelo grejati. Zašli su među guste krošnje u pravo vreme da izbegnu sparinu. Sat kasnije napravili su pauzu. Zapalili su vatru i skuvali kafu. Nisu mnogo razgovarali dok su je pili. Sendiju se Vendelovi revolveraši nisu dopali, pa se nije ni trudio da ih bolje upozna. Držao se po strani i razmišljao. Morgan Vendel je postavio nekoliko pitanja, ali je i on ućutao pošto je uvideo da od razgovora neće imati nikakve koristi.

Sendi na brzinu proguta doručak i odvoji se od grupe. Popeo se na neku uzvisinu i osmotrio okolinu. Sećanje ga je dobro služilo. Krenuli su putem za koji je od ranije znao da je najbolji.

Odjednom začu korake iza svojih leđa. On se trgnu. Prema njemu je išao Morgan Vendel.

— Jesmo li na pravom putu? — upita.

Sendi klimnu glavom.

— Sve je u redu.

Revolveraš se primaknu.

— Kako bi bilo da mi pokažeš kartu? Brže ćemo putovati ako obojica znamo put. Još uvek nemaš poverenja u mene?

— Karta je u mojoj glavi. Tu će i ostati. Biću siguran sve dok ti ne znaš kuda idemo.

— Danas nisi dobro raspoložen, prijatelju.

— Jesu li tvoji ljudi spremni?

— Već su nervozni što čekaju.

— Onda odmah krećemo.

Ponovo su svi bili na sedlima. Krenuli su istim rasporedom. Išli su polako jer je teren bio sve teži. Sendi nije želeo da rasipaju snagu. Što manje budu umarali konje, do noći će preći duži put.

Prešli su neki prevoj, iza koga se teren strm○ spuštao. Veći deo obronka bio je kamenjar. Konji su teško nalazili čvrst oslonac. Između kamenja nalazila se isušena, rastresita zemlja.

Za spuštanje su izgubili celi sat. Došli su do reke široke desetak metara. S druge strane vode čekao ih je sličan obronak, ali sada su se morali penjati. Zato su odlučili da odmore životinje. Rasedlali su ih i pustili da se odmore. Ni za njih nije postojalo bolje rešenje. Skinuli su sa sebe odeću punu znoja i bacili se u reku.

Voda je bila duboka preko dva metra. Kad se budu vraćali sa Richardsonovim teretom tu je neće moći preći. Dok su se Vendel i njegovi revolveraši brčkali kao deca, Sendi se prepusti matici da ga nosi. Pedesetak metara niže reka je bila duboka svega pola metra. On pokuša da se orijentiše prema okolnom drveću, da bi zapamtio to mesto. Za svaki slučaj, nareda ne obali gomilu kamenja u obliku kupe.

Pola sata kasnije bili su spremni da pođu. Neraspoloženo su pogledali prema strmom obronku ispred njih dok su se oblačili. Znali su da pre mraka neće stići do vrha.

Ipak su uspeali da se uspentraju. Ispred njih, šuma je pravila zid. Na nekim mestima stabla su se skoro dodirivala. Ušli su stotinak metara u mrak. Na prvoj dovoljno širokoj čistini zapalili su vatru. Jedan od njih celo vreme je sedeo kraj nje i pazio da plamen ne zahvati suvo lišće, koga je bilo na sve strane. Ostali su za to vreme razvezali ćebad i iz zaliha odvojili hranu potrebnu za večeru.

Posle jela odmah su legli. Dan je bio suviše naporan da bi im bilo do razgovora uz vatru.

Sendi je prvi stražario. Sam je tako odlučio. I njemu su kapci bili otežali, ali nije hteo zaspati pre nego što se uveri da se sve odvija onako kako je predvideo. Sedeo je naslo-

njen na neko stablo s puškom u ruci i osluškivao. Oko njihovog logora čulo se mnoštvo zvukova koji su ulivali zebnju, ali on je bio navikao na njih. Doživeo je mnogo takvih noći. Desetine puta bio je i u goreu položaju nego sada. Glavno je da ih niko nije progonio. Sa ostalim se lako moglo izaći na kraj.

Sledećeg dana su nastavili put. Svakih dva-tri sata pravili su pauzu da bi životinje predahnule. Šuma je postajala sve neprohodnija. Pod nogama im je najčešće bila mahovina i vlažno lišće. Konji su se često poklizavali.

Naveče su ponovo organizovali logor. Vatra im je prijala više nego prethodnog dana. Pluća su im bila puna mirisa vlage. Već su se navikli na neprekidno jahanje, pa im se nije žurilo da idu na spavanje. Posle večere dugo su sedeli kraj vatre i zamišljeno zurili u plamen.

Sendi se odmah odvojio od grupe. Iako je bila noć, još je mogao pronaći znakove na osnovu kojih će se orijentisati. Morgan Vendel pođe za njim.

Neko vreme su pešačili ćutke.

— Čudan si ti momak, Sendi — progovori revolveraš. — Uvek si sam. Takvog sam te upoznao i pre pet godina. Ali znaš se brinuti o sebi, moram priznati. Pitam se zašto bežiš od ljudi. Moji revolveraši možda nisu lepi za gledanje, ali među njima bi se mogao naći poneki dobar čovek. Momci bi voleli da ponekad i s njima progovoriš.

Sendi zapali cigaru. Vendelov glas zvučao je skoro prijateljski u tišini koja je vladala oko njih.

— Ja sam oduvek bio usamljeni strelac, Morgane. Ne mogu se promeniti samo zato što bi tvoji ljudi želeli razbiti dosadu.

Morgan Vendel ga pogleda ispod oka. Sendijev izgled je potvrđivao priče koje su o njemu kružile. Bio je visok i žilav, skladnih pokreta. Njegov znak raspoznavanja bio je nož u koricama na desnoj čizmi. Pričale

su se bajke o veštini kojoj je rukovao njime. Vendel je goreo od želje da se u to uveri, ali se nije usudivao da od tajanstvenog kotalice zatraži da mu to pokaže. Znao je da bi ga on ismejao ili rekao da je lud. Svi su znali da Sendi Flajn uzima oružje u ruke samo kada brani svoj život.

Te večeri je Morgan Vendel bio raspoložen za razgovor.

— Nije trebalo da te izazivam pre pet godina.

Sendi ga pogleda.

— Ne verujem da ti je žao. Onda si bio još suviše zelen za moj ukus. Zato nisam prihvatio okršaj. Ako se sećaš, kad su te strpali u zatvor, obećao si da ćeš mi se osvetiti, pa makar morao čekati i pedeset godina. Zanima me da li ćeš pokušati da ostvariš svoju pretnju.

— Ne vredi o tome razgovarati. U redu, ležao sam iza rešetaka jer sam ti pucao u leđa, ali nikad nisam rekao da ću te ponovo napasti.

— Ne znam. Čini mi se da su mi to preneli ljudi kojima se može verovati.

— Ja ne spadam među njih?

Sendi ne odgovori. Među njima je bio suviše veliki ponor da bi vredelo raspravljati. Obojica su znali da se Morgan Vendel nametnuo i da njih dvojica nikad neće biti prijatelji.

Revolveraš reši da promeni temu.

— Koliko ćemo još putovati?

— Nekoliko dana. Ričardsonovi ljudi su otprilike stotinu kilometara odavde.

— Sigurno će biti sretni kad nas ugledaju. U sanduku mora da se nalazi nešto zaista vredno kad su odlučili da pođu preko Planine mraka.

— Već sam ti rekao da me to ne zanima. Ne nameravam prevariti Vilarda Ričardsona.

— Možda ti nisi toliko pošten koliko si naivan. Otrezni se, čoveče! Vilard Ričardson ne šalje ljude u Planinu mraka da mu donesu suvog lišća. Takve stvari se rade samo za veliki novac. Imaš životnu šansu u rukama!

Sendi se naglo okrenu prema njemu.

— Šta hoćeš da kažeš?

Revolveraš se naceri

— Imam jednostavan plan. Likvidiraćemo Ričardsonove ljude, razvaliti sanduk i podeliti zlato na ravnopravne delove.

Sendi ugrize usne. Vendel je bio neiscrpan izvor komplikacija. Morao je na brzinu smisliti nešto da ga učutka. Vipše nije smeo suviše ni da mu se suprotstavlja. Vendel je pošao s njim u želji da se dočepa novca, a ne da sluša pridike.

Odjednom mu sinu ideja.

— Možda u sanduku nije zlato — reče. — Vilard Ričardson je toliko bogat da nema potrebe da se zbog njega bakće s Planinom mraka. Postoji mogućnost da je unutra nešto što za njega ima veliku vrednost, a za nas bi bila golila smeća.

— Na primer?

— Ne znam, do đavola! Može biti bilo šta. Ako razbijemo sanduk, a unutra ne bude zlato, naš trud će biti uzaludan.

Sendi napravi kratku pauzu.

— Ali postoji način da se obezbedimo.

— Misliš? — upita Vendel s nevericom.

— Da. Prenećemo sanduk do Rivera. Onda ćemo uceniti Ričardsona. Tražićemo toliko novaca koliko bi moglo stati u sanduk. On neće imati srca da nas odbije.

— Hej, to ne zvuči loše!

Sendi se zadovoljno nasmeši. Dobio je nekoliko dana. Svakog trenutka bilo mu je jasnije da je obračun jedini način da se raščiste poslovi sa Morganom Vendelom. Što kasnije dođe do njega, imaće više šansi da uspešno obavi posao.

Čutke predoše još dvadesetak metara. Odjednom začuše hućanje vode nekoliko metara dalje. Zvuk je dopirao iz dubine. Njih dvojica se zgledaše.

— Ne sećam se da sam nailazio na potok u ovom kraju — reče Vendel. — Idem pogledati.

Sendi pođe za njim na rasojanju od dva koraka. Hućanje je postalo glasnije. Voda je proticala kroz uzak usek, dubok desetak metara. To je bio jedan od izazova Planine mraka. S udaljenosti od svega nekoliko koraka nije se mogao primetiti.

Približavajući se useku, revolveraš odjednom izgubi ravnotežu. Zemlja ispod njegovih nogu se drobila pod težinom tela i odronjena ivica ga povuče u provaliju. Koz mrak se prolomi Vendelov krik.

Sendi nije gubio vreme. Levom rukom se uhvati za neku vlažnu granu, a desnom šćepao Vendela za kragu. Učinilo mu se da će mu mišići popucati. Revolveraš je bio težak.

Borba je trajala dva minuta. Sendi prikupi poslednju snagu i povuče. Zemlja ispod njegovih nogu počela se osipati. Vendel se krajnjim naporom dočepa čvrstog oslonca. Obojica se baciše daleko od useka. Tlo pokriveno mahovinom, na kome je Sendi do maločas stajao, uz potmulu tutanj se surva u provaliju.

— Do đavola — promuca Morgan Vendel — mislio sam da poznajem ovaj kraj.

— Planima mraka nije uzalud dobila svoje ime — prokomentariša Sendi, otresajući blato s pantalona.

Dok su se vraćali u logor, revolveraš reče:

— Možda sam nekad rekao da ću te ubiti. Malopre si mi spasao život. Sada, znači, nijedan drugon ništa ne dugujemo, zar ne?

— Oduvek sam se divio tvom smislu za računanje.

6.

S druge strane brda nalazilo se selo drvoseča — reče Morgan Vendel dva dana kasnije. — To su moji prijatelji. Mogli bi smo svratiti do

njih. Ne bi bilo loše prespavati jednu noć u krevetu.

— Slažem se — odgovori Sendi Flajn. — Za dva dana ionako stižemo na cilj. Biće nam potrebna kola. Zamolićemo drvoseče da nam ih naprave. Iako im novac ovde nije potreban, nekoliko dolara će ih obradovati.

— Ne brini zbog takvih sitnica, čoveče. Prepusti meni razgovor s njima. Proveo sam dosta vremena u njihovom selu.

Uputiše se prema vrhu brda. Sendi prepusti vođstvo Morganu Vendelu. Njegovi revolveraši živnuše. Videlo se da su tim krajem mnogo puta jahali i da se u njemu osećaju sigurno.

Stigoše na proplanak. Iako je čistina bila široka svega dvadesetak metara, posle šume kroz koju su prolazili činila im se neizmerno prostrana. Svi počеше punim plućima udisati vazduh.

Odatle se pružao veličanstven pogled. Veliki deo Planine mraka videli su kao na dlanu. Nekoliko kilometara niže tekla je reka. Negde uz nju bilo je selo drvoseča. Njegovi stanovnici su sekli drveće i vodom ga spuštali u dolinu.

— Do sutra sam ja voda — odsečno reče Morgan Vendel. — Ono su čudni ljudi. S njima treba znati razgovarati. Među njima ti bi bio izgubljen. Rastrgli bi te. Izvrnuli bi ti sve džepove i pustili te, niz reku. Omogućili bi ti da uživaš u plovidbi s njihovim balvanima.

Sendi ga začuđeno pogleda.

— U redu, ali pazi da ne preteraš. Čim nam naprave kola, krećemo dalje.

Revolveraševe oči zasijaše. Bilo mu je dosadilo da bude u Sendijevoj senci. Došlo je njegovih pet minuta.

U blizini sela morali su jahati mnogo opreznije. Na svakom koračku bile su postavljene zamke za divljač. Jedan od Vendelovih revolveraša je zato išao ispred njih i ispiti-

vao teren. Bez velikih problema stigoše do prvih koliba.

Kolibe su bile građene od balvana i bilo ih je dvadesetak. Na uskim prozorima su pored stakala bila i drvene žaluzine koje su se mogle zaključati u slučaju opasnosti. Kroz selo je vodila uska ulica. Neka neuredno obučena deca igrala su se u travi. Ugledavši jahače, ona zbunjeno zastadoše, a onda se razbežaše. Odjednom se nigde nisu mogli videti znaci života.

— Glupi divljaci — promrmlja Morgan Vendel, jašući na čelu kolone. — Zatvorili su se u svoje kolibe kao pacovi. Nikad im neće biti jasno da smo im mi prijatelji.

Tišina oko njih ostavljala je neprijatan utisak na Sendija. Odmah mu je bilo jasno zašto je selo zamrlo. Tu su dobro poznavali Morgana Vendela i njegove revolveraše. Sigurno ih nisu zapamtili po dobrim delima.

Stigoše na sredinu sela. Vendelovi revolveraši se uzvrpoljiše. Znali su da mnogo pari očiju motri na njih, ali da se niko ne usuđuje da izađe napolje.

— Hej, ima li ovde živih ljudi? — viknu Morgan Vendel.

Niko mu ne odgovori. On sačeka nekoliko minuta, pa ponovo viknu:

— Zašto ste se uvukli u svoje jazine, do đavola? Došli smo ovamo kao prijatelji. Ne treba ničega da se plašite.

Sendi se osvrtao oko sebe. Nije mu se dopadalo što stoji tu, izložen pogledima uplašениh ljudi.

Ni ovaj put nijedna vrata se ne otvoriše. Morgan Vendel izgubi strpljenje. Njegovo lice pocrvene, a po čelu mu izbiše graške znojne.

— U redu. Kad nećete da popustite, onda ću vas prisiliti.

U njegovoj ruci pojavi se revolver.

— Imate deset sekundi da izađete. Posle toga će moji ljudi krenuti od kolibe do kolibe i neće biti nimalo nežni. Jeste li me razumeli? Počnjenjem sa brojanjem. Jedan...

Sendi u poslednji čas odustade od namere da se umeša. Nervirali su ga revolveraševi postupci, ali je osetio da nije vreme da mu stane na put.

— ... dva ... tri ...

Vrata na najbližoj kolibi se oškri- nuše. Svi se okrenuše prema njima. Iz kolibe izađe oniska žena vodeći dvoje dece. Uskoro se i ostala vrata počеше otvarati. Nedugo zatim ispred revolveraša je stajala grupa od dvadesetak žena i isto toliko dece. Uplašeno su se stiskali jedni uz druge, netremice gledajući u došljake.

Morgan Vendel se naceri.

— Zar u ovom selu nema muškaraca? Umesto da nas dočekate s pesmom i pićem, pazbežali ste se kao zečevi.

Jedna žena istupi ispred ostalih.

— Naši muževi su na reci, gde seku drveće. Vratit će se tek naveče.

— Jesu li daleko odavde?

— Pola sata hoda.

— Neka neko od vas odmah ode po njih. U stvari, dovoljna su deseterica. Neka sa sobom ponesu alat i dosta dasaka. Za sat vremena moraju biti ovde.

Među ženama nastala kolebanje.

— Šta je?! — dreknu Morgan Vendel. — Niste me razumele?

— Ali oni moraju da rade. Imaju ugovor s ljudima u dolini da im svake sedmice pošalju određenu količinu drveta.

Vendel iskoči iz sedla i zgrabi je za ruku. Žena prigušeno jauknu.

— Ne zanima me vaš prljavi ugovor! Smesta su mi potrebna deseterica drvoseća. Neću da čekam.

Sendi s gađenjem okrenu glavu. Mogao je Morgana Vendela poslati do đavola, ali onda bi sve propalo. Stisnuo je zube s nadom da će drvoseće biti dovoljno pametne da bez pogovora izvrše revolveraševo naređenje.

Žena pride jednom dečaku i nešto mu šapnu. On se odmah izgubi.

— Reci im da imaju najviše sat vremena da dodu ovamo! — viknu

Vendel za njima. Zatim se okrenu prema ženi.

— Nemojte tu stajati kao ovce. Siguran sam da imate negde sakrivenog pića i pečene divljači. Donesite nam to da se osvežimo dok stignu vaši muževi.

— Pazi da ne preteraš — ponovo ga opomenu Sendi, našavši se nasamo s njim. — Ovi ljudi nisu zaslužili da na njima iskaljuješ svoj bes.

Revolveraš se naceri.

— Nisu ni oni cvečke kakvim ih zamišljaš. Pola sela čine odbegli razbojnici. Niko ih ne proganja jer su korisni. Bolje je u dolini čekati da ti voda donese balvane, nego ih seći po Planini mraka. Njima treba pokazati gde im je mesto.

— Možda si u pravu, ali, svejedno, ne dopada mi se.

Nešto kasnije sedeli su za grubo tesanim stolom na sredini sela. Pred njima je stajala gomila hrane i pića. Vendelovi revolveraši baciše se na to kao izgladnele zveri. Sendi otpi gutljaj domaćeg viskija i odmaknu se od stola. Zapalio je cigaretu i zamišljeno gledao prema reci.

Na čelu grupe od deset drvoseća, koji su sat kasnije ušli u selo, bio je skoro dva metra visok čovek guste brade i brkova, s dugom, razbarušenom kosom. Išao je odsečnim, dugim koracima. Iz njega je izbijao bes dok se približavao stolu s polupijanim revolverašima.

— Šta ovo treba da znači, Morgane? — zabruna razdraženim glasom. — Zašto si naredio da prekinemo posao? Ti znaš da svake sedmice moramo ispuniti normu ukoliko želimo zaraditi neki dolar.

Morgan Vendel ga na izgled prijateljski potapša po ramenu.

— Sendi, ovo je Džek Vilkins. Ubio je bar tuce ljudi pre nego što se doselio u ovo selo. Sada je pošten čovek, ali malo prgav.

Džek Vilkins se naroguši.

— Nema vremena za šalu, Morgane. I ne razbacuj se previše. Nas dvojica se razlikujemo samo po to-

me što se tvoje ime nije našlo na poternicama, a moje jeste.

Vendelovo lice preblede. Pre nego što se drvoseča uspeo pomaknuti, on ga pogodi pesnicom u vilicu. Vilkins se samo malo zatetura.

— U redu, ubedio si me — rečetr-ljajući bradu. — Neću više zanove-tati. Reci šta želiš od nas.

— Tako si već interesantniji za slušanje. Sutra ujutro hoću da imam kola. Moraju biti čvrsta. Ako se raspadnu čim napustimo selo, vratićemo se da vas naučimo pame-ti. Jasno? Osim toga, daćete nam dva konja.

Džek Vilkins besno stisnu pesni-ce.

— Dao si nam suviše malo vreme-na. Ne možemo napraviti kola za manje od pola dana.

— Zato sam pozvao deseticu. Ako misliš da vas je malo, pozovi i ostale ljude. Ne zanima ne kako će-te obaviti posao.

— Kurvin sine! Još ćeš nam uzeti dva konja. Znaš da bez njih ne mo-žemo živeti.

— Dobićete po dolar za svakog od njih.

Prošlo je nekoliko minuta dok se Džek Vilkins uspeo smiriti. Snaga njegovih mišića bila je dovoljna da napravi kašu od Morgana Vendela i njegovih ljudi, ali nije mogao ništa protiv njegovih revolvera. Bio je pri-nuden da se okrene prema ostalim drvosečama i kaže ogorčeno:

— Idemo na posao. S Morganom Vendelom se ne isplati šaliti.

Sendi ponovo dođe u iskušenje da prekine sve to. Ali samo što je spus-tio ruku prema koltu, iza svojih leđa začu škljocanje. On pogleda preko ramena. Jedan od Vendelovih re-volveraša držao ga je na nišanu i osmehivao se.

Morgan Vendel zadovoljno ispra-ti pogledom drvoseče i vrati se za sto.

— Hej, Sendi — reče trpajući div-ljač u usta — vreme je da nam se pridružiš. Ostaćeš gladan, a i ovi

divljaci bi mogli primetiti da se od-vajaš od nas. To ne bi bilo zdravo.

Sendi sede kraj stola.

— Vidim ti po licu da ti se ovo ne dopada — reče Vendel. — I ja bih vi-še voleo da sam negde drugde. Zato nemoj ponovo pridikovati. Ovo je posao u koji si dobrovoljno stupio. Ne možeš mi ništa prigovarati, jer radim u obostranom interesu.

— Njih je dvadesetak, a nas sed-morica. Zar se ne plašiš da bi se mogli pobuniti?

— Nemaju dovoljno oružja, mož-da dva—tri zardala kolta. Dok su nenaoružani, ne vrede ni pola centa svi zajedno.

Sendi sasu viski u grlo. Toplina mu se raširi po grudima. Posle toga oseti glad. Vendel je bio prokleta u pravu. Morao je popustiti i ponašati se kao ostali razbojnici.

— Ti si nitkov, Morgane! — progo-vori. — U Riversu si još i mogao glu-miti poštenog čoveka, ali sada si po-kazao pravo lice.

Revolveraš mu umorno pokaza rukom da čuti.

— Rekao sam da ne želim pridike. Dok smo u ovom selu, ja sam vođa, je li tako? Kad ponovo budemo u šumi, govori šta hoćeš. Sada me pusti da na miru proverim kakve su kuvarice naše domaćice.

Sendi stisnu zube. Da je znao u kakvoj će se glupoj situaciji naći, si-gurno ne bi popustio Vilardu Ričar-dsonu ni kad bi mu ponudio pola Bukera.

Čim se smračilo, Vendel pozva jednu od seoskih žena.

— Je li naša koliba spremna? Mo-jim momcima se spava.

— Spremna je — odgovori žena neljubazno.

— U redu, lepotice. Neka neko ode do vaših muževa da vidi kako napreduje posao. Izvestite me pre nego što zaspem.

Pošto su se dogovorili kojim će re-dom stražariti pred kolibom, revol-veraši se zavukoše u krevet. Nedu-

go zatim dotrča neko dete i reče da će ujutro imati gotova kola.

U ponoć je došao red na Sendija da stražari. Stavio je revolver u krio i seo na stepenicu ispred vrata. Zapalio je cigaretu i gledao niz selo, zamotano u mrak. Bila je oblačna noć, ali nije bilo toliko mračno da ne bi mogao videti nekoga ko bi krenuo prema kolibi. Posao nije bio težak. Bilo je mnogo lakše stražariti nego u šumi, gde se nije znalo s koje strane vreba opasnost.

Tek što je zgazio opušak učini mu se da čuje neki šum s leve strane. On zaustavi dah. Nije se micao. Na njemu se nije videlo da je išta primetio.

Šum se ponovi. Više nije bilo sumnje. Jasno je čuo da mu se neko približava. To u svakom slučaju nije bio Džek Vilkins, koji ne bi mogao biti tako tih. Sendijeva ruka neprijetno skliznu prema revolveru.

Proteklo je još nekoliko sekundi, a onda začu nečiji šapat:

— Prijatelju, budi bez brige, nemam oružja. Želim razgovarati s tobom.

— Dodji ovamo, ali s podignutim rukama i bez naglih pokreta.

Pred njim se pojavi čovek visok oko metar i šezdeset, mršav i obučen u kožne pantalone i jaknu. Brađa i mrak sasvim su mu skrivali lice, osim očiju, koje su sjajile kao kod životinje. Čovek se cerio, pokazujući rupu tamo gde su trebala biti dva prednja zuba.

— Šta hoćeš? — upita Sendi oprezno. Više je gledao na stranu nego u čoveka ispred sebe. Možda je kržljivko došao samo da skrene njegovu pažnju.

— Došao sam da vas javim da su kola gotova.

— U redu, a sada se gubi. Nisi smeo dolaziti u ovo doba. Mogao sam te ubiti.

Čovek se naceri.

— Ti ne pripadaš družini Morgana Vendela, zar ne?

Sendi ga pogleda začuđeno.

— Odakle znaš?

— Ja vidim i čujem ono što drugi ne mogu. Nisam dovoljno snažan da budem drvoseča, ali me oni drže u svom selu jer sam im koristan. Odmah sam primetio da ti i Morgan Vendel niste prijatelji.

— To sam znao i bez tebe. Sada idi nazad. Razbudićeš celo selo svojom pričom.

— Samo jedno pitanje?

— Slušam.

— Je li istina da su vam kola potrebna zato što idete po neko zlato, sakriveno negde u planini.

Vrata iza Sendijevih leđa grunuše poput bombe. Morgan Vendel izleti iz kolibe i baci se na iznenađenog čoveka. Ščepa ga za jaknu i podiže sa zemlje.

— Govori, kurvin sine, odakle ti ta ideja! Ko ti je rekao da idemo po zlato?

Čovek počeo da muca:

— Nije mi niko rekao. Sam sam pretpostavio da bi vam za to kola mogla biti potrebna.

— Lažeš! Neko ti je rekao, a ti si došao ovamo da proveriš.

— Veruj mi, Morgane. Ko bi mi mogao reći u ovoj pustoši?

Morgan Vendel mu pesnicom razmrda vilicu. Čovek odleti na zemlju.

— Gubi se odavde! — zareža Vendel.

Revolver u njegovoj ruci bio je dovoljno ubedljiv. Čovek se izgubi u mraku.

Morgan Vendel pride Sendiju kipteći od besa. Bio je toliko iznerviran da je s mukom pronalazio prave reči.

— Do davola ti i tvoje poštenje! Da se nisam umešao, sve bi izbrbljao. Držiš se kao prokleti žutokljunac. Zaboravljaš da s ovim ljudima ne vredi biti mekan. Razgovarajući s njima, namićeš sebi omču oko vrata.

Sendi se osmehnu.

— Znači, celo vreme si bio budan. Motrite na svaki moj pokret otkako

smo krenuli iz Riversa, a naročito u ovom selu.

— Malopre si dokazao da smo bili u pravu. Da nam nisi potreban, ne bismo mnogo s tobom razgovarali.

— To liči na pretnju.

— Ne, samo upozorenje. Otrezni se! Glumiš poštenjačinu, a prihvatio si posao za Vilarda Ričardsona. Dobro ga poznajem i znam šta govoriš.

— Oduvek sam bio naivan.

Morgan Vendel ga prostreli pogledom. Sendi Flajn mu nije pružio priliku da se izviče.

— U redu — reče pomirljivo. — Idi na spavanje. Sada sam ja na redu da stražarim.

Kada su ujutro ustali, pred kolibom su ih čekala kola. U njih su bila upregnuta dva konja. Drvoseča nije bilo u blizini. Verovatno nisu želeli da se sretnu s razbojnicima, pa su otišli na posao nešto ranije. To nije smetalo Morganu Vendelu da nastavi jučerašnju predstavu. Naredio je ženama da spremе doručak i nekoliko boca viskija za put.

Sendi se nije mešao. Bio je siguran da posle sinoćnjeg događaja motre na njega dvostruko pažljivije.

— Krećemo — reče Morgan Vendel posle doručka.

Popeo se u sedlo i dobio dva dolara nekoj ženi.

— Ovo je za konje. Ne bih želeo da posle pričate da sam vas opljačkao. Voleo bih da vam ostanem u lepoj uspomeni.

Dok su izlazili iz sela, Sendiju nije promaklo da su revolveraši na oprezu. Bez obzira što su se trudili da izgledaju bezbrižno, strahovali su da bi im drvoseče mogli postaviti zasedu.

Oprez nije bio potreban. Ništa se nije dogodilo. Bez problema su odmakli dva kilometra. Vendel pritera svog konja uz Sendijevog i reče:

— Sad si ponovo ti voda. Ja sam uradio svoj posao. Nabavio sam kola za zagonetni blindirani sanduk Vilarda Ričardsona.

7.

Prošla su još dva dana. Putovali su nešto sporije nego pre, jer su im kola, izrađena od teškog masivnog drveta, otežavala kretanje. Osim toga, sada su se neprestano penjali. Bili su blizu cilja. Sendi oceni da je došlo vreme da razgovara sa Morganom Vendelom.

— Za pola sata ćemo stići — reče.

— Naići ćemo na pečinu u kojoj se skrivaju Harvi Vagner i Vitni Nelson. Hoću samo da te podsetim na naš dogovor. Ako razvališ sanduk, možeš sve izgubiti. Zato igramo na sigurno. Učenićemo Vilarda Ričardsona.

Vendel nabaci na lice svoj uobičajeni podrugljiv osmeh. Klimnuo je glavom i pošao da se okrene, ali mu Sendi dade znak da još nije završio.

— Možda ćeš pasti u iskušenje da narediš svojim ljudima da me ubiju. Preporučujem ti da to ne činiš. Vilard Ričardson će zagristi udicu samo ako bude sa mnom razgovarao. Bez mene ne možeš ništa učiniti.

Ostavši sam, Sendi se osmehnu. Uspeo je nagovoriti Morgana Vendela. Jedno vreme će biti miran. Njegova odlučnost da Ričardsonu preda njegov sanduk nije nimalo popustila.

Kopita njihovih konja više nisu tonula u lišće. Gazili su po mahovini. Sendijev pogled privukoše nekakva udubljenja u njoj. On sjaha i kleknu kraj njih. Nije mu trebalo mnogo vremena da utvrdi o čemu se radi. Bili su ti trgovci konja!

Revolveraši se skupiše oko njega.

— Neko je prošao našim putem. Tragovi su sveži, verovatno nisu stariji od pola sata.

— Koliko ih je? — upita Morgan Vendel.

— Teško je tačno utvrditi. Možda petorica.

To je bilo prvi put da naidu na ljude u Planini mraka, ne računajući drvoseče. Zato nisu odmah znali šta

da rade. Ljudi čiste prošlosti nisu šetali tim krajem. Tragovi su mogli značiti samo jedno — opasnost!

— Rudnik je blizu — promrmlja Sendi zamišljeno. — Ne dopada mi se što smo tragove primetili baš ovde. Možda je još neko saznao za teret koji treba da prevučemo.

— Moji ljudi su sposobni da se obračunaju s njima — progovori Morgan Vendel. — Ako ih je samo pet, onda to nije nikakav problem.

— Ja samo pretpostavljam da ih je toliko. Šta ako je to samo deo neke bande?

— Nisam jahao sedam dana da bi mi ispred nosa odneli plen! Pratićemo njihove tragove i skočiti im na leđa.

Sendiju se taj plan nije dopao.

— Ne. Rudnik je blizu. Ne smemo ništa rizikovati. Krenućemo samo nas dvojica. Dvojicu je teže primetiti nego sedmoricu, zar ne?

Vendel pristade. Naoružani sa po dve puške i revolverima krenuše napred. Išli su sasvim polako, prateći tragove. Nastojali su da budu što tiši.

Kao što je Sendi pretpostavljao, tragovi su vodili prema rudniku. Bilo je očito da nepoznati jahači znaju kuda idu. Bez obzira koliko je Vilard Ričardson nastojao da sačuva tajnu, neko je ipak uspeo da je sazna.

— Još petnaest minuta — reče Sendi.

Morgan Vendel nije odvajao pogled od tragova. Otkako ih je ugledao, naglo se promenio. Više se nije cerio. Svaki mišić na licu mu je zategnut. Ličio je na zver spremnu za borbu.

Šumom se prolomi prasak. Oni zastadoše. Nekoliko trenutaka vladala je tišina, a onda se pucanj ponovi. Nečije oružje odgovori s druge strane. Uskoro je nedaleko od njih grmelo.

Počelo je, pomisli Sendi. Morao je što pre nešto smisliti. Harvi Vagner i Vitni Nelson nalazili su se u mišolovci.

Poterale su konje što su brže mogli. Nekoliko stotina metara dalje nadoše na šest svezanih konja. I oni sjahaše i zavezaše svoje životinje nedaleko odatle.

— Razdvojićemo se — reče Sendi. — Ti kereni levo, a ja ću produžiti pravo. Prićićemo im s leđa. Potrudi se da im odsečeš odstupnicu prema konjima.

Sendi pode pravo, a zatim skrenu poludesno, kako bi s Vendelom pokrивao što veći prostor. Pucnjava je bila žestoka. Ričardsonovi ljudi su pružali otpor, ali ne dovoljno jak. Po zvuku se moglo zaključiti da se napadači približavaju rudniku.

Sendi pretrča stotinak metara. Grančice su ga grebale po licu, ali on ih nije osetio. Tražio je najpogodnije mesto za osmatranje. Pronašao ga je nešto dalje. Odatle je sve video kao na dlanu. Ulaz u rudnik nalazio se tri stotine metara od njega. Po barutnom dimu mogao je odrediti gde se nalaze napadači. Neke od njih je čak i video.

Osmehnulo se. Da su bili dovoljno pametni, napadači bi ostavili nekoga da im štiti leđa. Ovako su se našli u paklenom sendviču.

Sendi uglavi pušku u rašlje drveća na koje se naslanjao. Imao odvratno prljav posao. Morao je pucati ljudima u leđa. Stavio je kažiprst na obarač i zaustavio dah. Pažljivo je nanišanio, ali kad je trebalo pucati, njegova volja popusti. Ipak im nije mogao pucati u leđa.

Ponovo je nanišanio u jednog od njih. Gadao je nekoliko centimetara od njega. Metak podiže komad mahovine u vazduh. Bandit se iznenađeno trže i munjevito okrenu. Posle nekoliko trenutaka njegov pogled se zaustavi na Sendiju. Obojica povukoše obarač. Sendi Flajn je bio precizniji.

Ista priča se ponovila i sa sledećim razbojnikom. Sendi je i njega naterao da se okrene, a onda u dvojboju bio precizniji.

I Morgan Vendel je bio uspešan.

On je pronašao bolji zaklon od Sendija. Video je leđa četvorici napadača. Odavno nije pucao. Osim toga, više je voleo mirne mete nego dvoboj. Uz zlu rad osmeh priljubio je kundak uz obraz i nanišanio. Ućutkao je prvog protivnika. Ni ostali nisu imali vremena da se snađu. Njihova leđa bila su na nišanu dobrog strelca.

Odjednom zavlada tišina. Čuo se samo vetar koji se poigravao lišćem. Sendi i Morgan Vendel podoše jedan drugom u susret. Revolveraš je bio crven u licu. Pucnjava ga je dobro zagrejala.

— Ličili su na zečeve — reče. Na licu mu je ponovo bio njegov podrugljiv osmeh.

— Moramo uspostaviti kontakt sa Vagnerom i Nelsonom. To neće biti jednostavno. Oni ne znaju da smo došli da ih izvedemo iz Planine mraka. Sumnjam da su shvatili šta se dogodilo.

Sačekali su pet minuta. Vagneru i Nelsonu moralo je biti jasno da se napadačima nešto desilo.

— Harvi! — viknu Sendi. — Slobodni ste! Ljudi koji su vas napali su mrtvi! Možete odložiti svoje puške.

Umesto odgovora, iz rudnika odjeknuše dva pucnja. Sendi i Morgan se priljubiše uz zemlju.

— Ne budite ludi! Mi smo prijatelji. Poslao nas je Vilard Ričardson da vas otpratimo do Riversa.

Nekoliko minuta vladala je tišina. To je bilo bolje od pucnjave.

— Ne verujemo vam! — odgovori glas iz rudnika. — Hoćete da nas izvučete na otvoreno i poubijate. Poznajemo takve trikove.

— Razumem vas. Ja ću učiniti prvi korak. Izaći ću iz zaklona s podignutim rukama.

— Ti si lud! — dobaci Morgan Vendel. — One budale će te ubiti.

— Neće — mirno odgovori Sendi i spusti oružje. — Ni ja na njihovom mestu ne bih bio preterano poverljiv, ali ne bih žurio da ubijem čove-

ka koji mi je obećao da će me izvući iz ovog pakla.

Usledilo je nekoliko minuta napetosti. Sendi izade s visoko podignutim rukama, da bi ljudi iz rudnika mogli videti da nije naoružan. Stajao je mirno, izložen njihovim pogledima. Znao je da svakog časa može biti ubijen, ali je čvrsto verovao da se to neće dogoditi.

Upalilo je! Harvi Vagner i Vitni Nilson shvatiše da je opasnost prošla. Odahnuli su i pošli u susret Sendiju i Morganu Vendelu.

Susreli su se na maloj zaravni, pedesetak metara od ulaza u rudnik.

— Došli ste u pravom trenutku. Zalihe municije bile su nam pri kraju. Sumnjam da bismo izdržali duže od pola sata — reče u jednom dahu Harvi Vagner.

Bio je to onizak, temeljito građen četrdesetogodišnjak. Lice mu je odavalo već pomalo isluženog revolveraša, kome je njegov posao postao dosadan.

Vitni Nelson je bio petnaestak godina mlađi. Jasno je pokazivao da ne podnosi pomoć drugih. Bio je još mlad, pa je tuđu pomoć smatrao uvredom. Pre nego što su izašli iz rudnika, Harvi Vagner mu je verovatno rekao da drži jezik za zubima, jer je bio namršten i nije pokazivao volju za razgovor.

— Kako su razbojnici mogli saznati da se skrivate u rudniku? — upita Sendi.

— Ne znam. Za nas je znao samo Vilard Ričardson, a on sigurno nije ništa govorio.

— Znatiželjnih ušiju ima svugde — ubaci Morgan Vendel. — Neko je namirisao gde se nalazi bogat plen.

Harvi Vagner ga začuđeno pogleda. Te reči bile su čudne za čoveka koji je jahao sedam dana da bi izvršio Ričardsovo naređenje. Ali nije komentarisao. Iskustvo mu je govorilo da je pametnije da ćuti dok ne bude siguran s kim ima posla.

— Koliko vas je? — upita da bi skrenuo razgovor na drugu temu.

— Uskoro će stići još pet ljudi — odgovori Sendi. — Dovezli smo i kola. Sačekaćemo da stignu, a onda ćemo nas trojica otići da pogledamo sanduk.

Posedali su na zemlju i zapalili po cigaretu. Tek što su bacili opuške, začu se topot kopita. Morgan Vendel rasporedi svoje ljude da paze na ulaz u rudnik i pode za Sendijem i Harvijem Vagnerom.

Na ulazu je ležala gomila čaura i otpadaka od hrane. Vagner i Nelson nisu se suviše trudili da im skrovište bude uredno. Nešto dalje ugledaše nekoliko rezervnih pušaka, i alat.

Unutra je bilo zagušljivo. Vazduh je bio ustajao.

Harvi Vagner je išao ispred njih s lampom u rukama.

— Tu je — reče uskoro.

Sendi uze lampu i kleknu kraj sanduka. Bio je dug više od metra. Preko njega je bilo zavareno nekoliko metalnih obručeva. Uhvatio ga je za ivicu i snažno povukao, ali ga nije uspeo pomaknuti ni za milimetar. Bio je proketo težak. Sendi pogleda dlan. Na njemu je bilo tragova zemlje.

Sve mu je bilo jasno. Vilard Ričardson je lagao! Sanduk je bio pretežak. Njegova priča da su ga pokušali transportovati preko Planine mraka bila je laž. On je dugo bio zakopan u napuštenom rudniku. Sad su ga Harvi Vagner i Vitni Nelson izvadili iz zemlje, ali im je bio potreban neko ko dobro poznaje zapetljane puteve do Riversa.

Sendi pogleda preko ramena. Oči Morgana Vendela su sijale u mraku. Blindirani sanduk ga je privlačio. Sendi mu dade lampu. Razmišljao je šta da radi. Nalazio se između dve krajnosti. S jedne strane bio je Vilard Ričardson koji ga je pokušao obmanuti, a s druge Morgan Vendel s predlogom da sami podele plen.

Na kraju je doneo odluku: ipak će preneti sanduk do Riversa i pustiti

Vilarda Ričardsona da uživa u svojoj laži.

— Vendelovi momci će ga natovariti na kola — reče Harviju Vagneru. — Krenućemo sutra ujutro. Večeras ćemo se odmoriti. Trebaće nam dosta snage da se probijemo do do Riversa.

*

Kad su sve završili, već je pao mrak. Sanduk su do kola morala nositi četvorica. Čvrsto su ga vezali da se ne bi pomerao. Pošto su se uverili da je posao dobro obavljen, zapalili su vatru i posedali oko nje. Posle večere boca s viskijem počela kružiti od ruke do ruke.

Morgan Vendel je sedeo kraj Harvija Agnera. Prvih pola sata nije ništa govorio, samo je krišom pogledavao u njegovom smeru. Želeo je razgovarati s njim, ali je čekao da viski počne delovati.

Harvi Vagner izvuče cigaru iz džepa i osvrnu se oko sebe tražeći drvce. U ruci Morgana Vendela odjednom se nade šibica. Kresnuo je i čekao da mu se Vagner primakne.

— Duguješ mi jedno objašnjenje, prijatelju — šapnu mu na uvo. — Spasio sam ti život i red je da mi vratiš uslugu.

Harvi Vagner zaškilji.

— Kakvo objašnjenje?

— U vezi sa sandukom.

Ričardsonov revolveraš se osvrnuo okolo. Svako se zabavljao na svoj način i nije obraćao pažnju na njih.

— Sve smo se dogovorili — reče prigušenim glasom. — Ne razumem šta ti nije jasno.

Morgan Vendel se naceri.

— Ne znam najvažnije: šta je unutra?

— Ne znam ni ja. Moj je posao bio da ga prenesem do Riversa. Ovde smo shvatili da to nećemo moći učiniti. Zavukli smo se u rudnik i čekali da nam Vilard Ričardson pošalje pomoć.

— Ako je Sendi Flajn naseo na tu priču, ja neću! Niste mogli nositi sanduk bez kola. On je ležao zakopan u rudniku. Vi ste došli samo da ga izvučete odavde.

— Kako ti je to palo na pamet? Revolveraš se kucnu po čelu.

— Imam mozga, prijatelju. Gledam i razmišljam. Video sam lopte i blato na sanduku. Niko me ne može prevariti bajkama. Vi ste ga iskopali jer znate šta je u njemu. Ti si dobar momak pa ćeš i meni reći, zar ne? Nećeš dozvoliti da zažalim što sam ti spasao život.

Harvi Vagner je bio u nedoumici. Morgan Vendel je postajao sve nezgodniji.

— Do vraga, ne znam šta je unutra. Vilard Ričardson je naredio da ga izvadimo iz zemlje i prebacimo do Riversa. Ostalo nije naša briga.

— Za mene je to veoma važno. Pazi, nas je sedam, a vas dva. Možemo vas progutati ako hoćemo. Niste nam potrebni! Šta ćemo uraditi zavisu od vas. Zato ti preporučujem da govoriš. Reci mi šta je u sanduku i bićeš miran sve do Riversa.

Vagner odmahnu glavom. Delovao je iskreno, ali Morgan Vendel to nije primećivao. Izgubivši strpljenje, šćepao ga je za ramena i počeo tresti.

— Govori, kurvin sine! — zaurla.

Odjednom svi pogledaše prema njima. Sendi spusti bocu, koju je upravo držao u rukama, i naglo ustađe. U nekoliko skokova nađe se kraj njih. Pre nego što je Vendel mogao išta učiniti, Sendi ga šćepa za ruke i snažno povuče.

Revolveraš se izvrnu na leđa. Iz njegovih očiju sevnu mržnja.

— Nisi to smeo učiniti, lepotane — promuca. — Skupo ćeš platiti ovu nepromišljenost!

Ni Sendi više nije imao živaca. Stao je nekoliko koraka od njega i pozvao ga:

— Hajde, ustani. Pokaži kako ćeš me kazniti. Celo vreme samo pretiš. Kako bi bilo da pokažeš zube?

Morgan Vendel skoči na noge.

— Izazvao si me! Možemo nastaviti razgovor od pre pet godina. Ne očekivano je poleteo kroz vazduh. Glavom je pogodio Sendija u grudi. On posrnu nekoliko koraka, ali ostade na nogama. Zastao je raširenih nogu, očekujući novi napad. Nije hteo da žuri. Želeo je Morganu Vendelu dati lekciju koju će pamtit i log života.

Revolveraš ponovo nasrnu. Nепrestano je zamahivao rukama, ciljajući u protivnikovu bradu. Međutim, većina njegovih udaraca završavala je u vazduhu. To ga je polako cedilo. Njegovi zamasi postajali su sve sporiji.

Sendi je vešto blokirao njegove udarce i čekao. Pustio je Vendela da se ispuca, a onda on krenu u napad. Njegovi udarci nisu išli u prazno. Vendelova glava je letela s jedne na drugu stranu. Krv šiknu iz njegovih nozdrva. Noge ga više nisu mogle držati.

— Je li ti dosta? — upita Sendi. — Da li još uvek misliš da me naučiš pameti?

Revolverašev pogled je bio vodnjikav. U mišićima nije imao snage ni da se pomakne.

— Jednog dana ću te ubiti, pa makar ti morao ponovo pucati u leđa! — promrsi.

Sendi ga s prezirom odgurnu. Tada primeti da se Vendelovi revolveraši preteći skupljaju oko njega.

— Šta je, momci? I vi biste hteli deo kolača? Savetujem vam da ništa ne pokušavate — prosikta.

Na licima revolveraša pojavi se nedoumica. Dlanovi su im bili blizu oružja, ali nisu pokazivali posebnu želju da ga izvuku iz korica.

— Sutra imamo naporan dan — nastavi Sendi. — Najbolje ćete uraditi ako odmah pođete na spavanje. Morganu ne treba pomoć. Neka malo na miru razmisli. Uverivši se da te večeri neće biti gužve, Sendi se polako odvuče do svog ležaja. Harvi Vagner ga isprati sa zahval-

nošću u očima, a Vitni Nelson je se-
deo po strani kao da ga se ništa ne
tiče.

8

Izaberi jednog čoveka koji zna up-
ravljati kolima — reče Sendi Mor-
ganu Vendelu.

Revolveraš ništa ne reče. Sendi
prсну u smeh.

— Lepo si išarao lice. Izgledaš kao
Komanč na ratnoj stazi. Ako sam i
ja tako izgledao u Riversu, trebalo
je da me upozoriš da se sakrijem od
ljudi.

— Verujem da smešno izgledam,
a to me čini nervoznim. Pazi da su-
više dugo ne budeš ispred mog re-
volvera. Mogao bih pucati.

— Kada si poslao svoje revolvera-
še da me propuste kroz šake nisi ta-
ko govorio.

— Nisam navikao da gubim, pa
makar protiv sebe imao i legendu
zvanu Sendi Flajn.

— Još ništa nisi izgubio. Samo
ako nastaviš tim putem, čeka te pravi
poraz — opomenu ga Sendi i
pođe da još jednom obiđe kola i pro-
veri kako je sanduk vezan.

Morgan Vendel zamišljeno pogle-
da za njim. Nož na desnoj čizmi, po
kome je Sendi bio poznat u desetak
država, izazovno se klatio.

Bacio se u sedlo i odjahao među
svoje ljude. Još nije bilo vreme da
sve pošalje do đavola i uzme zago-
netni sanduk samo za sebe. Odab-
rao je jednog čoveka i poslao ga na
kola.

Na unakaženo lice vratio se stan-
dardni podrugljivi osmeh. Morgan
Vendel je opet imao plan kako da
dočeka kraj puta kao pobednik.

Harvi Vagner i Vitni Nelson su
već bili u sedlima. Sendi pritera
svog konja uz njihove i upita:

— Jeste li spremni? Niste ništa za-
boravili u rudniku?

— Možemo krenuti — odgovori
Vagner.

Sendi odjaha na čelo kolone i
podize ruku.

— Polazimo!

Kola zaškripaše. Točkovi su cvili-
li, ostavljajući dubok trag iza sebe.
Upregnuti konji su vukli bez preve-
likog napora, ali prava iskušenja su
tek dolazila.

Jahali su stazom na kojoj su juče
otkrili tragove napadača. Išli su ve-
oma sporo. Kola nisu mogla proći
kuda i jahači. Često su morali skre-
tati sa uobičajenog puta, tražeći
prolaz. Većinu je to cik cak putova-
nje razdraživalo. Planina mraka im
je već postala dosadna. Poželeli su
salune i devojke.

Sendi je jahao na čelu da ne bi
morao slušati psovke i proklinjanja.
Znao je da Vendel misli na druge
stvari, i to mu je stvaralo najveće
probleme. U svakom trenutku je
morao biti spreman na njegova iz-
nenadenja, a istovremeno pronala-
ziti pravi put.

Posle pola dana su se navikli na
takav način putovanja, koji nikoga,
osim konja koji su vukli kola, nije
zamarao. Iza njih je ostalo dvadeset-
tak kilometara puta. Još nisu bili
naišli na najgušću i najstrmiju šu-
mu.

Morgan Vendel nije dremao u
sedlu. Znao je da ima najviše šest
dana da nešto učini. Sendi Flajn mu
je bio sumnjiv. Da li će na kraju pu-
ta pristati da ucene Vilarda Ričar-
dsona ili će pokušati da ga izigra?
Sendija je poznavao kao svojegla-
vog momka i to ga je činilo nesigur-
nim. Ako pusti da sve teče svojim to-
kom do Riversa, lako bi se moglo
desiti da ostane kratkih rukava. Ali,
prokletstvo, bez njega nije mogao
stupiti u kontakt sa Vilardom Ričar-
dsonom.

Morgan Vendel oseti kako mu
živci počinju podrhtavati. Besnio je
pri pomisli da bi na kraju mogao is-
pasti budala. Ne, to se moralo raš-
čistiti ranije.

Zategao je uzde i sačekao da ga
sustigne Harvi Vagner. Zatim gur-

nu njegovog konja u stranu kako bi ga izdvojio iz grupe.

— Sinoć si imao sreće — reče začuđenom čoveku. — Spasio te je Sendi Flajn. Čini mi se da si uobrazio da ti se ništa ne može dogoditi dok je on na tvojoj strani.

Harvi Vagner se trudio da ostane miran.

— O čemu govoriš, čoveče? Ništa ja nisam uobrazio. Jedino što želim je da se što pre izvučem iz ove proklete sume.

— I ponesesh sanduk.

— Da bih ga predao Vilardu Ričardsonu — dopuni ga Harvi Vagner.

Revolveraš se naceri.

— Ti su đavolski glup čovek, Harvi! Mesec dana se petljaš po Planini riraka sa milionima kraj sebe, da bi zaradio stotinak dolara. Zar ni jednom nisi pomislio da bi, umesto u Rivers, mogao skrenuti u neki drugi grad?

— Vilard Ričardson nije tako naivan. On bi me pronašao bilo gde da odem.

— Sa mnogo novaca bi mogao pronaći zaštitu.

Vagner zaustavi konja.

— Na šta ciljaš?

— Biću otvoren, prijatelju. Ne nameravam predati ovaj sanduk Vilardu Ričardsonu, osim za veliku lovu. Sve zavisi od toga šta je unutra. Ako je u pitanju zlato, onda ga Ričardson više nikada neće videti, a ako je nešto drugo, do čega mu je mnogo stalo, moraće debelo platiti. Jednostavno, zar ne?

— Da, ali dve stvari ti smetaju. Prvo, ne znaš šta je unutra, a drugo, Sendi Flajn ti neće dozvoliti da to ostvariš.

— Postoji rešenje.

— Kakvo?

— Da se ti i ja udružimo. Ti ćeš reći šta je u sanduku, a ja ću ukloniti Sendija. Plen delimo na jednake delove. Posle se ne moraš plašiti Vilarda Ričardsona, jer će te štititi moji ljudi.

Ni Harvi Vagner nije bio cvečka. Predlog Morgana Vendela je zvučao primamljivo. Zbog toga nije žurio da odgovori. Čutke je jahao nekoliko minuta. Glava mu je bila puna planova. Ali poznavao je svog gazdu bolje od Vendela.

— Ne pristajem — reče neodlučno. — Rizik je veliki. Pet revolveraša za Vilarda Ričardsona ne znače više od prašine na njegovim čizmama.

— Ko je rekao da imam samo par ljudi? Uostalom, kad se obogatimo, možemo ih unajmiti i stotinu.

— Svejedno, nije mi do igre.

— Dobro — zapeni Morgan Vendel — dakle, ti znaš šta je u sanduku. Govori!

— Bolje je da ne znaš.

Vendel izvuče revolver.

— Na tvom mestu bih malo razmislio, prijatelju. Budi siguran da ću povući obarač ako ne otvoriš ta svoja smrdljiva usta.

Harvi Vagner munjevito izvuče nogu iz uzengije i pogodi ga čizmom u ruku. Revolver preleti nekoliko metara i pade u žbunje.

— Ohladi se dok je još vreme. Nisi jedini koji zna rukovati oružjem — reče i podbode konja.

Morgan Vendel ščepa kundak puške, ali ga škljocanje iza leđa zaustavi u pola pokreta. On pogleda preko ramena. Iza njega je jahao Vitni Nelson s koltom u ruci.

Vendel besno opsova i skrenu u žbunje da potraži revolver.

*

Sendi Flajn je jahao nekoliko stotina metara ispred kolone. Bilo mu je dosadno da sluša škripu kola. Išao je napred i ispitivao teren.

Približavali su se nekom useku. Teren oko njega bio je toliko strm da se kola njime nisu mogla probiti. Preostala im je samo uska staza, iznad koje su se dizale čiste padine, na čijim vrhovima je bilo samo nekoliko žbunova.

U njega se uvuče nekakav čudan predosećaj. Stajao je oko dve stotine metara od useka, ali nije video ništa što nije bilo u redu. Međutim, u vazduhu je osećao opasnost.

Morao je učiniti nešto pre nego što kolona naiđe. Sjahao je i zavezao konja za najbliže drvo. Krenuo je prema useku u širokom luku. Nameravao je popeti se na vrh obronka, ali s njegove stražnje strane.

Pazio je na svaki korak. Nijedan suvišan šum ga nije smeo odati, ukoliko tamo ima ljudi. Prebacivao se od drveta do drveta. Rastojanje između njega i cilja brzo se smanjivalo.

Odjednom primeti odblesak puške. Munjevito se priljubi uz zemlju. Tamo se neko skrivao! Sačekao je desetak sekundi i ponovo krenuo.

Prepuzao je nekoliko metara i stao. Više nije bilo potrebe da ide dalje. Jasno je video deseticu ljudi sakrivenih iza žbunja na vrhu obronka. Pretpostavio je da ih je toliko i sa druge strane. Prepoznao ih je. Bili su to drvoseče u čijem su selu prenoćili.

Brzo je krenuo nazad. Sam nije mogao ništa učiniti. Stigavši do konja, bacio se u sedlo i pojurio u susret koloni.

Čim ih je ugledao, dade znak da stanu. Priterao je svog konja uz Vendelovog.

— Budalo! Tamo u useku čeka nas dvadesetak drvoseča s punim puškama. Rekao sam ti da paziš šta radiš u njihovom selu. Da nisi izigravao gazdu, ne bi postavili zasedu da nam se osvete.

— Možda ih možemo obići — govori Morgan Vendel, izbegavajući njegov pogled. — Mislio sam da one svinje nemaju oružje.

— Samo će glupak pomisliti da neko živi u Planini mraka bez oružja. Prava je sreća da nas nisu poubijali još dok smo bili u selu. Verovatno su pustili da prvo pronađemo Richardsonov sanduk. Sada ih ne možemo zaobići. Jedini put vodi kroz usek.

Svi su ćutali. Videli su da se nalaze u gadnoj situaciji.

— Podelićemo se u dve grupe — reče Sendi glasom koji nije trpeo pogovor. — Morgane, ti ćeš sa četvoricom svojih ljudi krenuti levo. Odredi jednog koji će se pridružiti Vagneru, Nelsonu i meni.

Dok su ostali proveravali svoje oružje, Morgan Vendel pride Čarlsu Luzu, revolverašu u koga je imao najviše poverenja, i nešto mu šapnu. Ovaj se osmehnu i klimnu glavom.

Sendiju to nije promaklo. Nije znao šta je Vendel rekao svom revolverašu, ali je pretpostavljao da je neka gadost u pitanju. Do vraga, pomisli, osim na drvoseče, moraću i na njega obratiti pažnju.

— Prideš im s leđa i čekaš moj znak — reče kao da ništa nije primetio. — Pazi, ne smeš pucati pre nego što čuješ moj revolver.

— Kad je dvadeset nitkova u pitanju, ne moraš me upozoravati da pazim šta radim.

Morgan Vendel i Čarls Luz razmeniše po jedan zagonetan pogled, a onda se grupe razdvojiše. Sendi je išao napred. Revolveraši su ga ćutke pratili. Išli su prema useku i dve stotine metara pre njega skrenuše s puta. Konji im više nisu bili potrebni. Sjahalili su i zavezali ih u nekom gustišu.

Sendi ih pozva na poslednje save-tovanje.

— Od sada pazite na svaki korak — upozori ih. — Zaseda nije daleko. Slučajno slomljena grančica ili škljocanje revolvera može sve upropastiti. Ne zaboravite da ih je bar dvostruko više nego nas. Naša jedina šansa je iznenađenje.

Oni klimnuše glavama.

— U redu — reče Sendi. — Podite sa mnom. Kada vam dam znak, rasporedite se levo i desno od mene.

S koltom u ruci, Sendi se držao puta kojim je išao pre mego što je otkrio zasedu. Svaki pedalj zemlje mu se urezao u pamćenje. Nije bilo

bojazni da će pogrešiti. Nadao se da neki od revolveraša iza njegovih leđa neće biti neoprezan.

Primakli su se na pedeset metara zasedi. Sendi podiže ruku i pokaza ugovoreni znak. Vitni Nelson otrča levo od njega, a Harvi Vagner i Čarls Luz na drugu stranu. Uskoro ih izgubi iz vida.

Još nekoliko metara i obračun će početi, pomisli. Nije bio oduševljen pucnjavom i ubijanjem, ali nije imao drugog izlaza. Siledžijsko ponašanje Morgana Vendela i priča o zlatu, koja je ko zna kako procurila među drvoseče, bili su krivi za sve.

Sačekao je dok nije bio siguran da su svi zauzeli svoja mesta. Mirno je podigao revolver i nanišanio. Začuo se pucanj. Jedan drvoseča se iznenadeno okrenu i pade pogoden.

Skoro istovremeno zapucaše Morgan Vendel i njegovi revolveraši s druge strane. U useku nastade pakao. Devet revolvera stvaralo je nesnosnu buku. Kroz grmljavinu i fijukanje olova čuli su se krici.

Drvosečama je trebalo vremena da se snađu. U prvom trenutku nisu mogli da odrede odakle dolaze meci. Dok su to shvatili, četvrtina ih je bila pogodena. Ostali su se odmah bacili u akciju. Što su mogli brže, zauzeli su sigurnije zaklone. Zatim su počeli pronalaziti napadače i uzvraćati vatru.

Snage su odjednom bile izravna-te. Pucnjava je i s jedne i s druge strane bila ubitačna.

Sendi se pritaji u svom zaklonu. Meci su u sve gušćim rojevima prolazili pored njegove glave. Njegovo skrovište više nije bilo sigurno i morao ga je što pre napustiti. Sačekao je da se pucnjava malo smiri i naglo iskočio. Bacio se na zemlju i počeo kotrljati prema nekom debelom stablu. Meci su oko njega podizali mahovinu u vazduh.

Uspeo je stići do debla neozleđen. Oprezno se ispravio i provirio. Meci počеше otkidati koru s drveta.

— Do đavola! — opsova.

Ni ovde mu nisu dali ni da proviri.

Ponovo je potrčao i bacio se na zemlju. I ovaj put je nadmudrio drvoseče. Sada se nalazio u boljem zaklonu. Mogao je pucati ne rizikujući previše. S njegove leve strane Vitni Nelson je pucao bez prekida. Momak je očito bio rešen da nadoknadi vreme izgubljeno u rudniku. Bes, koji se skupljao danima, kuljao je iz njega.

Medutim, na desnoj strani bilo je mirno. Sendi oseti zebnju. Njegov i Nelsonov revolver bili su slaba odbrana ukoliko drvoseče krenu u napad. Bez odlaganja je morao utvrditi šta je s Vagnerom i Luzom.

Otpuzao je do njihovog skrovišta i zastao kao ukopan. Čarls Luz je držao Harvija Vagnera za košulju, naslonivši mu revolver pod bradu. Nije čuo o čemu govore, ali se videlo da ne vode prijateljski razgovor. U njemu krv proključa.

— Prekini gluposti, Čarlse! — viknu, uzevši ga na nišan. — Da imaš imalo mozga, pucao bi na drvoseče, a ne na Harvija.

Mendelov revolveraš se polako okrenu. Podlo je klimao glavom. U očima mu se video nagoveštaj smrti.

— Kao uvek, pojavljuješ se kad ne treba — procedi kroz zube. — Bili smo budale što te nismo uklonili čim smo se dočepali kovčega.

— Nije vreme za priču!

Čarls Luz nije ni nameravao razgovarati. Neočekivano se baci u stranu i povuče obarač. Istovremeno se začu još jedan pucanj. Sendi je bio brži.

— Šta je želeo? — upita Harvija Vagnera, koji je već zauzeo svoj raniji položaj.

— Hteo je da mu kažem šta je u kovčegu — odgovori revolveraš ne skrećući pogled. — Rekao je da će me ubiti ako ne kažem, a da niko neće posumnjati na njega. Stigao si u pravi čas. Nije mi bilo ni na kraj pameti da popustim.

— Pustio bi da te ubije?
— Ne znam šta bih uradio, ali mu ne bih rekao.

Sendi otpljunu.

— Do đavola, nekoliko puta sam te u poslednjem trenutku spasio. Trebalo bi da bar znam šta je u tom prokletom sanduku.

Harvi Vagner ga neodlučno pogleda. Razmišljao je nekoliko trenutaka.

— Sada nema smisla da ti govorim. Ti si ionako odlučio da kovčeg predaš Vilardu Ričardsonu, zar ne?

— U pravu si. Ništa ne bih dobio kad bih saznao šta je unutra.

Drvoseče pojačase paljbu. Sendi i Ričardsonovi ljudi su se držali zahvaljujući prednosti koju su stekli na početku. Iako desetakovani, drvoseče su još uvek bile brojnije.

— Povlače se — primeti Sendi dvadesetak minuta kasnije. — Verovatno su izgubili mnogo ljudi i želju za osvetom.

— I meni se tako čini — reče Harvi Vagner. — Kreću se duž ivice useka. Još malo i biće van domašaja naših revolvera. Da im presečemo odstupnicu?

— Nema potrebe. Dobili su lekciju koju će dugo pamtit. Dok smo u Planini mraka, ne moramo strahovati da će nas ponovo napasti.

Sačekali su još desetak minuta. Ubrzo im se pridružio i Vitni Nelson. Ispalili su još po nekoliko metaka kao pozdrav pobedenim protivnicima.

S druge strane još uvek se čula pucnjava, ali to ih nije zanimalo. Znali su da Morgan Vendel i njegovi revolveraši neće vratiti oružje u korice sve dok ne bude sigurno da više nema nikoga koga će naučiti pameti.

Vratili su se do konja, uzjahali i otišli do mesta gde su ostavili kola. Posedali su oko njih i zapalili po cigaretu. Harvi Vagner je nervozno čeprkao po mahovini, neodlučan da li da kaže Sendiju Flajnu šta je u sanduku.

Topot kopita skratio je njegove muke. Svi su pogledali u smeru odakle su čuli jahače. Ugledali su ih manje nego što su očekivali. Iza Morgana Vendela bila su samo dvojica njegovih ljudi.

Revolveraš žestokim trzajem zastavi svog konja. Namrgodeno ih premeri.

— Šta je sa Čarlsom Luzom?

Sendi i Harvi Vagner razmeniše po jedan poverljiv pogled.

— Nije imao sreće — odgovori Vagner.

Njihovi pogledi se ukrstiše. Na licu Morgana Vendela videla se neverica, ali nije mogao proveravati Vagnerove reči.

— Do đavola — promrmlja. — Danas sam ostao bez trojice momaka.

— Račun je stigao na pravu adresu — ubaci Sendi.

Morgan Vendel proguta pljuvačku. Za taj dan bilo je dosta borbe. Možda si ti nekome dužan, lepota ne, pomisli. Račun će uskoro stići na tvoju adresu.

9.

Sendi popravi opasač i baci se u sedlo.

— Krećemo! Morgane, kao obično, tvoj čovek vozi kola.

Revolveraš se pobuni.

— Do vraga, imam samo dvojicu.

— Još uvek ste najbrojniji — reče Sendi i podbode konja.

To je bio najteži dan, u kom su pregrmeli mnogo toga. Probili su se kroz šumu i stigli do useka. Nijedan od njih nije izdržao da ne pogleda prema vrhu. Da Sendi na vreme nije namirisao opasnost, bili bi gotovi. Drvoseče su izabrale proketo dobro mesto za zasedu.

Morgan Vendel pogleda ispod oka jahača ispred sebe. Đavolski opasan momak, pomisli. Kao da ima pet pari očiju. Da li je Sendi Flajn zbog toga postao legenda?

Svakakve misli su se vrzmale po njegovoj glavi. Znao je samo jedno:

bez obzira koliko Sendi Flajn bio opasan, morao je učiniti nešto pre nego što uđu u Rivers. Prokleti Harvi Vagner! Jedna njegova reč bila je dovoljna da reši sve dileme.

Nekoliko kolometara od useka teren se naglo uzdizao. Bili su preumorni da bi se pentrali. Zapalili su vatru i prostrli čebad. Posle jake večere otvorili su dve boce viskija. Alkoholi je vratio dobro raspoloženje. Zaboravili su trojicu Vendelovih revolveraša, koji nikada neće napustiti Planinu mraka.

Ujutro su svi bili naspavani i dobro raspoloženi. Za nekoliko minuta su spakovali stvari i krenuli. Na jednoj od strmina kola skliznuše nekoliko metara i zadnjim levim točkom udariše u stablo. Kola su ostala čitava, ali se točak počeo opasno klatiti. Nisu imali nikakvog alata kojim bi popravili kvar.

— Ne preostaje nam ništa drugo nego da pokušamo proći s pokvarenim točkom — reče Sendi posle temeljnog pregleda kola. — Sada bi nam drvoseče dobro došlo.

— Umesto što smo polovicu pobili, trebalo je da povedemo dvojicu sa sobom — naceri se Morgan Vendel.

Kola su se dobro držala, ali su oni sa zebnjom gledali prema oštećenom točku. Pred njima je bilo još dosta puta i bilo bi nezgodno ako bi ih kola izneverila.

Sledeća dva dana to se nije dogodilo. Najmračniji delovi Planine mraka ostali su iza njih. Već su osećali miris civilizacije. Jedini koji se tome nije radovao bio je Morgan Vendel. Dragoceno vreme je prolazilo, a prava prilika se još nije ukazala.

Sendi ponovo odjaha nekoliko stotina metara od njih. Zaustavio je konja na proplanku odakle se strmina spuštala prema rečici. Voda je bila nešto dublja i divljija nego kada su prvi put prelazili preko nje. Ipak je uspeo pronaći kamenje kojim je obeležio gaz.

Sa zebnjom je gledao niz strminu. Da li će uspeti spustiti kola sa oštećenim točkom niz nju, pitao se. I neopterećenim konjima bilo je teško da je savladaju.

Škripa kola prenu ga iz razmišljanja. Klimajući glavom ljudi pogledaše prema vodi. Na licima im se videla neverica. Svi su čekali da Sendi predloži rešenje.

— Priroda nam je najtežu prepreku postavila pri kraju puta — progovori Sendi. — Ali mi ćemo je savladati. To smo zaslužili, zar ne?

— Lepo pričaš, nemamo nikakve koristi od toga — javi se Harvi Vagner. — Reči ne mogu spustiti kola do rečice.

Morgan Vendel se nakašlja.

— Pogotovo ih ne mogu izvući na drugu stranu. Predlažem da otvorimo sanduk i podelimo plen. Posle neka se svako sam snalazi.

Ništa niko ne reče.

— Naravno da sam se šalio, ljudi — dodade Vendel, ljut što ga niko nije razumeo.

Harvi Vagner ga prekorno pogleda.

— Drugi put izaberi bolje vreme za šalu.

Sendi je razmišljao lupkajući nožem po desnom dlanu. Neko rešenje je moralo postojati.

— Znam kako ćemo to učiniti. Upregnućemo sve konje i polako spuštati. Ako se jedan poklizne, ostali će izdržati teret — reče nekoliko trenutaka kasnije.

Bez oklevanja svi sjahaše. Povezali su konopce, a zatim ih obmotali oko nekoliko istaknutih greda na kolima. Upregnuli su osam konja. Zatim su polako počeli gurati kola prema ivici. Harvi Vagner je za to vreme držao uzde, pokušavajući smiriti preplašene životinje.

Zadnji točkovi predoše preko ivice. Konopci se naglo zategoše. Grede na kolima zaškripaše. Konji izdržaše teret. Vagner ih polako počeo pomicati napred.

Ubrzo su cela kola bila na strmini. Konopci su bili maksimalno zategnuti. Oštećeni točak počeo popuštati. Kola se naglo zaneše na levu stranu. Konopac koji je držao tu stranu puče.

Ostalo se desilo u deliću sekunde. Pod iznenadnim teretom puče još nekoliko konopaca. Kola strelovito odleteše niz strminu. Na samoj obali zakačiše za kamenje, kojim je Sendi obeležio gaz, i izvrnuše se u vodu. Sanduk poleti kroz vazduh i tresnu na drugu obalu. Pri padu popustiše metalni obruči i jedna strana sanduka razleti se u parčad.

Ljudi su s vrha zapanjeno gledali prema rečici. Niko se nije micao.

Čim je shvatio šta se dogodilo, oči Morgana Vendela zasjaše.

— Hej, sanduk je otvoren! — viknu.

Na taj signal svi potrčaše prema reci. Posrtali su, ali ih je neka čudna volja držala na nogama.

Sendi je bio na začelju. I njega je zanimalo šta je u sanduku, ali je morao biti na oprezu. Predosetio je da je to trenutak odluke.

Morgan Vendel prvi pređe preko reke. Bacio je kratak pogled na sanduk i munjevito se okrenuo. U ruci mu je bio kolt. Drhtao je od uzbuđenja.

— Unutra je zlato, mnogo zlata! Neka mi niko ne prilazi! Pucaću na svakoga ko pokuša da mi se približi!

— Zlato pripada Vilardu Ričardsonu — reče Harvi Vagner. — Nemaš nikakvo pravo na njega.

— Do đavola s pravom! Zlato pripada meni. Jahao sam dve sedmice kroz Planinu mraka da bih doživeo ovaj trenutak.

Niko me neće sprečiti.

Sendi pode prema njemu.

— Nismo se tako dogovorili, Morgane.

— Ne prilazi, Sendi. Moji ljudi te imaju na nišanu. Ionako dugo čekam priliku da te pošaljem do đavola.

Odjednom je sve stalo. Šestorica ljudi su stajali u paklenom krugu. Nedostajao je samo mali signal da sve eksplodira.

Vitni Nelson se odlučio da pokuša. Zgrabio je kolt i zapucao. Nastao je pakao! Meci su leteli na sve strane.

Sendi nije skidao pogled sa Morgana Vendela. U trenutku kad je revolveraš hteo da puca na njega, on mu preciznim hicem izbi kolt iz ruke.

Pucnjava se stišala brže nego što je počela. Trojica su preživela: Harvi Vagner, Morgan Vendel i Sendi Flajn.

Ričardsonov revolveraš cepteći podiže revolver prema Vendelu. Sendijev čelični glas zapara vazduh:

— Ne čini to, Harvi! Vidiš da je ranjen. Potreban nam je živ. Bez njega ne možemo izvući kola na drugu stranu.

Harvi Vagner primeti da je Sendijev revolver uperen u njegove grudi. Razum je bio jači od osećanja.

— U redu — procedi. — Da nisi ti u pitanju, ne bih oklevao. On je odgovoran za Vitniju smrt. Momak je bio dobar i nije to zaslužio.

— Morgan Vendel je prokleta budala. Izgubio je pet ljudi zbog svoje gluposti. Hteo je previše.

Vendel se naceri.

— Ne zaboravi da sam još živ, Sendi. Tek za dva dana bićemo u Ri-versu. Ja se nikada ne predajem.

— Oprostio sam ti ono od pre pet godina, a i ono malopre. S tim je gotovo! Ako se pokušaš približiti zlatu, nećeš se lepo provesti.

Bandit ovaj put ništa ne reče. Na lice je navukao masku na kojoj se nije moglo ništa primetiti. Izgledao je kao da ga ništa ne zanima. Nije se bunio kad ga je Harvi Vagner razoružao. Samo je gurnuo ruke u džepove i mirno čekao dalja uputstva.

Ali Sendi je znao da se ne sme zavaravati. Morgan Vendel je bio mi-

ran jer mu u tom trenutku ništa drugo nije preostajalo. Međutim, otako je krenuo u Planinu mraka izgubio je više nego što je mogao podneti i do poslednjeg trenutka neće prestati misliti na osvetu.

Izvukli su kola iz vode i potražili četvrti točak. Našli su ga stotinjak metara dalje. Krajnjim naporom su uspeli da ga nataknu na osovinu. Zatim su zatvorili sanduk i ponovo ga privezali za kola. Upregli su sve konje i poterali ih uz strminu.

Životinje su se propinjale, mučeći se, ali nisu popuštale. Sendi i Harvi Vagner su koračali pored kola, pazeci da se opet ne dogodi nešto nepredviđeno. Ovaj put je četvrti točak bio bolje pričvršćen.

Lice Harvija Vagnera zasja od radosti kad su stigli do vrha.

— Uspeli smo! — viknu i baci šer u vazduh.

Sendi je bio još zadovoljniji. Uz osmeh je ispregao konja i stavio sedlo na njega. Razmišljao je: još dva dana i biće u Riversu. Jedanaest hiljada dolara biće dovoljno da nekoliko meseci jaše po okolini, ne gubeći vreme na ovakve poslove.

Škripanje kola se nastavilo, ali taj zvuk više nije bio suviše neugodan. Polako su se spuštali prema civilizaciji.

Morganu Vendelu su priredili najveće poniženje u životu — oduzeli su mu konja i naterali ga da upravlja kolima.

*

Prošao je još jedan dan. Planina mraka je ostala iza njih. Predveče su se ulogorili na ravnici prema Riversu. Cilj je bio udaljen svega desetak kilometara.

Čutke su večerali, popili po nekoliko gutljaja viskija uz vatru i legli. Sendi je odlučio da celu noć bude budan. Ponovo ga je obuzelo neko mračno predosećanje. Strahovao je da će se dogoditi nešto što će na samom kraju sve upropastiti.

Najveća pretnja bio je Morgan Vendel. Revolveraš je imalo samo još tu noć da se pokuša osloboditi. Već sutra će sve šanse biti iza njega.

Sendi izgazi ostatke vatre, zapali cigaretu i sede kraj nekog kamena. Umotao se u ćebe, jer je postajalo sve hladnije. Plamen cigarete osvetljavao je njegovo zabrinuto lice.

Bio je okrenut prema mestu na kom je Vendel ležao. Pretpostavljao je da je budan i da razmišlja o još gorim stvarima nego on.

Jedino je Harvi Vagner bio miran. Čulo se njegovo ujednačeno disanje.

Morgan Vendel podiže glavu.

— Sendi! — pozva.

— Da?

— Naš plan još uvek vredi?

— Mirno spavaj. Više ništa ne možeš izgubiti.

— Slušaj, hteo sam da obojica izvučemo korist.

— Zaveži! Probao si sve i sada izigravaš čoveka dobrog srca. Da si na mom mestu, odavno bi me ubio. Ja to neću učiniti, osim ako ne budeš preterano dosadan. Predaću te šerifu Riversa, pa njega pokušaj obmanuti.

Revolveraš ućuta. Odmah je znao da od toga neće biti ništa, ali je pokušao. Mozak mu je nastavio grozničavo raditi.

Sendi počeo tonuti u dremež. Umor je bio jači od njega.

Prenuo se na neki nepoznat zvuk. Zgrabio je kolt i pogledao prema Vendelovom ležaju. Revolveraš je bio tamo.

Sendi se zbunjeno osvrnuo oko sebe. Ništa nije video. Mrak je bio neproziran. Ali nešto se još uvek čulo. On prisloni uvo na tlo. Do davola, pomisli. Čuo je topot kopita.

Polako se ispravio. Uzeo je pušku i nastavio osluškivati. Trebalo je svakog časa da se jahači pojave.

Iznenada je ugledao njihove siluete. Bilo ih je dvadesetak. Za trenutak mu je zastao dah. Toliko jahača nije slučajno nabasalo na njih. Njihov logor se nalazio na otvorenom i nije bilo svrhe da se brane.

Probudio je Harvija Vagnera. Morgan Vendel je već bio na nogama. Sendi mu dobaci revolver.

— Brani se! — viknu i potrča prema konjima. Ni na kraj pameti mu nije bilo da izigrava metu.

Uplašeni konji počеше njištati. Sendi uzjaha prvog kojeg je šćepao i potera ga u galop. U istom trenutku začu se paljba.

Nije se osvrtao. Najvažnije je bilo da što pre odmakne. Da je ostao u logoru, nepoznati jahači bi ga pregazili.

Pucnjava je kratko trajala. Jahači su samo protutnjali kroz logor. Desetorica krenuše u poteru. Sendi nije bio navikao da jaše bez sedla. Grčevito se držao za grivu.

Pred njim se ukaza prvo drveće Planine mraka. On odahnu. Šuma je značila bezbednost. Topot kopita iza njegovih leđa postajao je sve glasnjiji. Banditi su nasumice pucali.

Sendi uleti među drveće. Usporio je. Posle stotinak metara skrenu levo. Podigao je pušku i čekao.

Revolveraši nisu bili naviknuti na borbu na otvorenom. Iz mraka se prolomiše dva pucnja i dvojica ispadoše iz sedla. Banditi jurnuše u pravcu odakle su se čuli pucnji. Posle tri stotine metara shvatiše da su pogrešili. S njihove desne strane ponovo odjeknuše dva pucnja i još dvojica padoše na zemlju.

Među banditima nastala pometnja. Neki od njih krenuše desno, ali ih zaustaviše hici s druge strane. Planina mraka je nemilosrdno gutala jednog po jednog. Preostali shvatiše da im ostaje samo jedan izlaz. Brzo okrenuše konje i bezglavo jurnuše nazad.

Stotinjak metara dalje Sendi je mirno punio pušku. Njegov manevr je uspeo. Otresao je poteru s vrata. Nije znao ko je poslao divlju hordu na njega, ali je pretpostavljao. Toliko revolveraša mogao je imati samo izuzetno moćan čovek.

Sačekao je jutro i krenuo nazad. Logor je bio opustošen. Nije ostalo

ništa osim dva sedla na zemlji i jednog tela. Sendi sjaha i izvrnu ga na leđa. Za Morgana Vendela više nije bilo spasa.

On osedla konja i uzjaha. Vilard Ričardson je pogrešio što ga je pokušao ubiti zbog pet hiljada dolara i nekih objašnjenja, koja mu je dugo vao.

10

U Bukeru je bilo mirno. Nije se događalo ništa interesantno. Bilo je veće, vreme kada mnogi kauboji dolaze u grad u potrazi za zabavom. Niko nije obraćao pažnju na njih. Sendiju je to odgovaralo. Spustio je obod šešira i pognute glave jahao najširom ulicom. Neprimetno je motrio šta se događa na trotoarima. Nije primećivao nijedno poznato lice.

Prošao je pored zgrade u kojoj se nalazila kancelarija Vilarda Ričardsona, ali u njoj nije bilo svetla.

Zaustavio je konja pred salunom Frenka Rajta. Trudeći se da bude što manje upadljiv, uđe unutra. Probio se kroz gužvu do šanka. Frenk Rajt ga nije odmah primetio.

— Da li ti je potreban izbacivač, mister? — upita Sendi, promenivši glas.

— Sen . . . — trgnu se Rajt.

— Tiše. Niko ne sme znati da sam ovde. Treba da razgovaram s tobom. Imaš li neku mirnu prostoriju?

— Naravno. Ona vrata. Skloni se tamo. Doći ću za nekoliko minuta. Bolje da nas ne vide zajedno.

Sendiju se oduvek svidalo što Frenk Rajt brzo shvata. On namignu i pođe prema vratima koja mu je pokazao. Ljudi su se gurali oko šanka, ali on se trudio da se što manje zadržava.

U sobi je bio samo veliki kartaški sto sa desetak stolica. Sendi se nerвозno vrteo u krug. Otkako je stigao u Buker, svaki trenutak mu je bio dragocen.

Frenk Rajt stiže pet minuta kasnije. Nosio je sendvič i ogromnu kriglu piva.

— Izgledaš iscedeno kao da dani-ma nisi ništa jeo — reče. — Možda će te ovo vratiti u život.

— Blizu si istine. Od sinoć nisam imao vremena za hranu.

— Šta se dogodilo? Mislio sam da ćeš se vratiti s vrećom novca. Vilard Ričardson je velikodušan čovek.

Sendi strpa pola sendviča u usta.

— I prepreden — reče, gušeći se.

Frenk Rajt se osvrnu prema vratima.

— Samo govori. Nemam mnogo vremena. Ljudi me čekaju.

— Vilard Ričardson mi je rekao da su njegovi ljudi pokušali da prenesu nekakav kovčeg preko Planine mraka, ali da su se zaglavili u njenom najneprohodnijem delu. Pošto ja dobro poznajem taj kraj, tražio je od mene da ih dovedem do Riversa za jedanaest hiljada dolara.

— Lepa svotica.

— Ali i gadan posao. Čim sam pronašao njegove ljude, shvatio sam da je lagao. Kovčeg je iskopan u nekom rudniku u Planini mraka. U njemu je bilo zlato. Imao sam velikih problema dok sam ga doneo do Riversa. Izginulo je mnogo ljudi, jer su mnogi pre mene namirisali zlato.

Pazi, kovčeg sigurno ne pripada Vilardu Ričardsonu. Preko nekog je saznao za njega. Ja sam ga dopremio do Riversa. On se uplašio da ću shvatiti više nego što je potrebno i poslao odred ubica da me srede.

— Vilard Ričardson te je pokušao ubiti?! — upita Frenk Rajt s nevericom.

— Otpočetka je računao s tim. Radilo se u škakljivoj stvari. Kovčeg s ukradenim zlatom sada se verovatno nalazi na njegovom ranču. Svi koji nešto znaju o njemu moraju umreti. Mrtva usta nisu opasna, zar ne? Za takvu stvarčicu вреди žrtvovati šest hiljada dolara, koliko mi je dao dok me je nagovarao da prihvatim posao.

Vlasnik saluna se začuđeno počeo po glavi.

— Do đavola, nisam znao da se Vilard Ričardson bavi takvim poslovima. Mislio sam da je bezobziran, ali pošten čovek.

Čuj, šta ćeš sada uraditi?

— Skrivaću se u tvom stanu dok se prašina slegne. Sačekaću da Vilard Ričardson pomisli da sam nestao. Onda ću pokušati da razgovaram s njim.

— Buker je pun Ričardsonovih ljudi. Neko od njih mogao bi te prepoznati. Kako bi bilo da pustiš bradu?

— Dobra ideja. Ionako ne bih mogao celo vreme biti sakriven. Moram malo prošetati po okolini i videti kako najsigurnije da dođem do njega. Siguran sam da bar deset ljudi motri na njega.

Frenk Rajt besno lupi pesnicom po stolu.

— Prokletstvo! Tako prljavu igru ne bih namestio ni najgorem neprijatelju.

Sendi se osmehnu.

— Lepotane, ostavi psovke za kasnije. Prvo mi pokaži gde mogu prespavati.

Sledećeg jutra Sendi se probudio svež i ispavan. Ali nešto nije bilo u redu. Ispitivački je premerio sobu. Sve je bilo na svom mestu. Tada se seti. Više od pola meseca nije ležao na krevetu. Odjednom mu je bilo jasno zašto se celu noć nije budio.

Frenk Rajt ude s tacnom u ruku.

— Ustaj, sine! Skoro će podne. Doneo sam ti doručak, odnosno ručak. Bolje da jedeš ovde nego da mi kvariš goste.

— Hvala na lepom mišljenju koje imaš o meni. Šta se događa u gradu?

— Ništa lepo za tebe. Ričardsonovi ljudi su na svakom koraku.

— Je li Vilard Ričardson tu?

— I sam si rekao da neće doći ovamo sve dok ne bude siguran da si odlepršao među anđele.

Sendi se protegnu.

— Posle doručka, ovaj, ručka malo ću protegnuti noge. Pogledaću kako stoji stvar s njegovim rančom. Za to vreme ti nastavi njuškati po gradu.

Frenk Rajt se kucnu po čelu.

— Hej, mogli bismo iskoristiti onog momka koji je tebe nasledio. Sećaš se, Ričardsonov revolveraš. Momak je sasvim na svom mestu. Promenio se otkako je napustio ranijeg gazdu, ali još uvek održava dobre odnose s njima. Zove se Barel Roberts.

— Možemo li imati poverenja u njega?

— Imao sam vremena da ga upoznam. Čini mi se da nije suviše tugo-vao kad je raskinuo sa Ričardsonom.

Sendiju se dopala Frenkova ideja. Barel Roberts mogao je gurnuti nos tamo gde je njemu bio zabranjen pristup.

— U redu. Neka pokuša saznati kad Vilard Ričardson dolazi u grad. Ali neka bude oprezan. Nitkovi ne smeju ništa posumnjati.

Pola sata kasnije Sendi izađe na stražnji izlaz Frenkovog saluna. Tamo ga je čekao njegov konj.

Cim je izjahao iz grada, skrenuo je s glavnog puta prema Ričardsonovom ranču. Tražio je što skrivenije staze. Oko vrata je nosio dvogled.

Ubrzo je stigao do severne granice ranča. Znao je gde se nalazi straža. Skriven u šipražju, podigao je dvogled. Trojica revolveraša su motrila na široku preriju oko brežuljaka na kom su se nalazili. S te strane ni komarac nije mogao proći nezapažen.

Sendi potera konja prema zapadu. Znojeći se, prešao je preko nekog kamenja. Strahovao je da se njegov konj ne povredi, ali nije imao vremena da ga štedi. Ponovo se našao u šumi, nekoliko stotina metara od ranča. Zastao je. Pred njim se pružao prizor kao na severnoj strani. Prerija se pružala u ne-

dogled, a na jednom uzvišenju stržarilo je nekoliko revolveraša. Sendi pljunu. Da bi stupio na Ričardsonovu zemlju morao je preći preko ravnice. To ne bi mogao učiniti ni noću, jer bi ga izdao topot kopita.

Bilo je kasno da nastavi obilazak. Već su se počele javljati senke. Lišće je zlokobno šumorilo. Opasnost je vrebala sa svih strana. On se povuče duž granice s namerom da tu prenoćti. Stao se u čebe, ali dugo nije mogao zaspati. Osluški-vao je, očekujući da svakog časa čuje patrolu.

Rano sledećeg jutra produžio je obilazak. Svakih nekoliko kilometara je zastajao i usmeravao dvogled prema ranču, ali uvek bi ugledao istu sliku. Posed Vilarda Ričardsona bio je čuvan bolje od bilo kakve tvrđave.

Uveče je stigao na severnu stranu. Nekoliko minuta je stajao, neraspoložen što mora nazad. Uzalud je jahao dva dana. Nije bilo izgleda da dođe do Vilarda Ričardsona. Ostala mu je samo još jedna mogućnost — da se vrati u Buker i čeka da se bogataš tamo pojavi.

Frenk Rajt se odmah pojavio u njegovoj sobi.

— Hej, izgledaš kao pravi odmetnik. S tom bradom ne bi te bilo prijatno sresti u mraku.

Sendi se baci na krevet. Bio je iscrpljen.

— Jesi li nešto saznao?

— Ništa novo. Vilard Ričardson nije u gradu. Njegovi revolveraši su još uvek tu, ali mi se čini da ih je manje nego pre.

— Barel Roberts?

— Dole je u salunu. Poslaću ga ovamo. Danas je razgovarao sa nekim svojim starim pajtašima.

Vlasnik saluna izađe. Sendi zapali cigaretu i otpuhnu dim prema plafonu. Vilard Ričardson ga se plašio. Sve svoje ljude je rasporedio da ga čuvaju. Dokle će izdržati?

Neko pokuca na vrata.

— Da?

U sobu uđe visok momak, obučen u kožno odelo, s nisko obešenim koltom.

— Barel Roberts? — upita Sendi leno.

— Tako je.

Sendi sede. Rukom pokaza Barelu Robertsu slobodnu stolicu u uglu.

— Čujem da si danas razgovarao sa svojim starim prijateljima. Voleo bih znati šta su ti rekli.

— Video sam ih jutros, pre nego što su napustili Buker.

— Napustili su grad?

— Većina. Ocenili su da nećeš doći i da nema potrebe da dalje gube vreme. Vilard Ričardson je danas poslao deseticu prema Riversu da te traže.

Na Sendijevom licu zaigra osmeh. Stvari su se počele dobro razvijati. Vilard Ričardson je potcenio njegovo strpljenje.

— Prijatelju, ovo što si mi rekao je veoma interesantno. Ali to je sitnica u poređenju s onim što me najviše zanima. Ti mi možeš reći kako da dođem do Ričardsona.

— Moraš biti strpljiv. Na ranču nemaš šansi. Preostaje ti sam da čekaš da dođe u grad. On mnogo vremena provodi u svojoj kući, nedaleko odavde. Tu mu je kancelarija i u njoj obavlja veći deo svojih poslova.

— Koliko dugo ću čekati?

Barel Roberts neodređeno nabraćelo.

— Najviše dan — dva. Zbog poslova mora doći, pogotovo ukoliko oce- ni da mu od tebe ne preti nikakva opasnost.

Sledeće jutro Sendi stade pred ogledalo. Polovina lica bila mu je prekrivena gustom, čekinjavom bradom. Onaj ko ga nije dobro poznavao teško bi na prvi pogled znao o kome se radi. To mu je odgovaralo. Mogao je bez prevelikog rizika sići u grad.

Barel Roberts i Frenk Rajt su sedeli za šankom i bacali kockice. Sendi se nasmeši.

— Najzad si pronašao pravog čoveka, Frenk. Tvoj salun mu odgovara više nego meni.

— Do đavola, ni Barel nije savršen. Proketo dobro igra kockicama. Još nijednom ga nisam pobedio.

Roberts se glasno nasmeja.

— Nadam se da zbog toga neću dobiti nogu.

— Ako tako nastaviš, nisam siguran.

Sendi se uputi prema vratima.

— Prošetaću malo po gradu. Vra- tiću se na ručak. Ako nešto saznate, reći ćete mi kad se vratim.

Na ulicama Bukera vladala je uobičajena živost. Sendi je zavirio u sve ćoškove, ali nije pronašao ništa interesantno. Najviše vremena je proveo pred kućom Vilarda Ričardsona. Jedan čovek s puškom u ruci namerno je šetao ispred ulaza.

Predveče pođe nazad. Ispred Frenkovog saluna čekao ga je Barel Roberts. Revolveraš ga uhvati za ruku i povuče u stranu.

— Vilard Ričardson je u gradu — reče prigušenim glasom. — Stigao je pre petnaest minuta.

— Kako si saznao?

— Frenkov salun je pun Ričardsonovih revolveraša. Malo sam razgovarao s njima i oni su mi rekli da su dopratili gazdu do stražnjeg ulaza u kuću. Naredio im je da dođu po nje- ga za dva sata, a da do tada još jednom pročešljaju grad. Krenuli su od ovog saluna. Ne smeš se pojaviti unutra.

Sendi napravi kiselo lice.

— Znači, ništa od ručka — reče, glumeći razočaranje.

Barel Roberts shvati njegovu šalu.

— Imaš nešto više od sat vremena.

Sendi upita:

— Kakvo je obezbeđenje oko kuće?

— Vilard Ričardson ne voli mnogo revolveraša u svojoj blizini kada radi.

— Hvala, prijatelju — reče Sendi i odjuri.

Pet minuta kasnije stajao je na suprotnom trotoaru od Ričardsonove kuće. Prozori u prizemlju i na spratu bili su osvetljeni. Iznad vrata je i dalje stajao stražar naoružan puškom.

Sendi spusti obod šešira i priđe mu.

— Imaš li vatre, prijatelju?

— Gubi se odavde! — promrmlja ovaj, ne želeći da skreće pažnju prolaznika na sebe.

— Nisam te hteo naljutiti. Samo sam tražio malo vatre da zapalim cigaretu.

— Hoćeš li otići ili treba da te naučim pameti?

— Da me naučiš pameti? — naivno ponovi Sendi. — Gluplju facu odavno nisam video.

Stražar prebledi.

— Ne želim ovde praviti gužvu — proštenja. — Podi sa mnom iza ugla. Tamo ću ti pokazati ko ima glupu facu.

— Sa zadovoljstvom. I ja izgubim živce kad neko grubo razgovara sa mnom.

Iza ugla je bilo mračno. Niko ih nije video. Stražar munjevito zabi kundak puške u Sendijev stomak, i, pre nego što se on uspeo snaći, izvuče mu revolver. Sendi je bio spreman. Pre nego što je stražar stigao da povuče obarač, on kleknu i izvuče nož.

Sve je obavljeno u tišini. Ništa više ga nije sprečavalo da uđe u kuću Vilarda Ričardsona.

Vrata su bila otključana. On se uvuče u hodnik. Levo od njega drvene stepenice su vodile na sprat. Ričardsonova radna soba bila je gore. Ali Sendi nije hteo ići gore pre nego što bude siguran da mu je odstupnica bezbedna. Zato se na vrhovima prstiju uputio prema vratima u prizemlju, gde je video svetlost.

Izvukao je revolver i naslonio uvo na vrata. Ništa se nije čulo. Oprezno je okrenuo kvaku. Nastojao je da

bude što tiši. Vilard Ričardson još nije trebalo da zna za njegovo prisustvo.

Vrata popustiše pod njegovim pritiskom. Čovek u odelu je sedeo za radnim stolom i pisao. Plamen petrolejke je bacao senke po njegovom licu. Sendi tiho zatvori vrata za sobom.

Čovek se trgnu. Nekoliko sekundi su jedan drugom gledali u oči.

— Sendi Flajn! — promuca čovek za stolom. Njegova ruka pođe prema ladići.

— Bez gluposti! — opomenu ga Sendi.

Čovek u odelu se ukoči.

— Harvi Vagner! Nisam očekivao da ću te ovde videti. Daleko si dogurao.

— Čekaj da ti objasnim neke stvari, Sendi — mucao je Harvi Vagner. — Ono nije bila moja ideja.

— U svakom slučaju, ni ti nisi bezazlen. Vilard Ričardson te je unapredio. Više ne nosiš revolvere i jahaće odelo. On to ne bi uradio da nije bio zadovoljan tvojim poslom.

— Počeo sam stariti. Nisam brz kao nekada. Nije za mene da se takmičim sa momcima tvojih godina.

Sendi se kiselo naceri.

— Da nisi zadužio Ričardsona, on bi te bacio u staro gvožđe. Znaš i sam da te nije bez razloga postavio da vodiš deo njegovih poslova.

— Ali...

— Zaveži, Harvi! Sve do napada kod Riversa smatrao sam te poštenim čovekom. Ali ti si obična ništarija! Nije trebalo da zaustavim Morgana Vendela kad je hteo da te ubije.

Harvi Vagner obori pogled. Sendi Flajn je znao sve o njemu.

— Objasnićeš mi nešto — reče Sendi. — Sanduk je bio zakopan u onom rudniku, zar ne?

— Da. Vitni Nelson i ja smo ga iskopali.

— Ti i Virald Ričardson ste znali da je u njemu zlato?

Vagner klimnu glavom.

— A sada najvažnije pitanje. Odakle kovčeg sa gomilom zlata u Planini mraka?

— To ne znam.

Sendi izvuče nož.

— Zaista?

— Pre nego što je uspeo, Virald Ričardson je bio pljačkaš poštanskih kočija. Posle jedne velike pljačke neki njegov prijatelj je zakopao plen u Planini mraka. Ričardson nije tačno znao gde. Njegov prijatelj je uhvaćen i osuđen na deset godina. Pre mesec dana je izašao iz zatvora. Došao je ovamo i zatražio pomoć. Vilard ga je ubio čim se dočepao karte na kojoj je bio ucrtan rudnik.

— Zašto je mene unajmio?

— Jer je iz iskustva znao da se samo izuzetni ljudi mogu probiti kroz Planinu mraka. Skoro cela njegova banda je tamo izginula.

Dok je govorio, Harvi Vagner je pomicao ruku prema ladiči u kojoj je skrivao revolver. Sendi ga ščepa za nju.

— Do đavola, opomenuo sam te da ne činiš gluposti.

Ali Harvi Vagner nije tako mislio. Odgurnuo je Sendiju i naglo otvorio ladicu. Sendi bez oklevanja zamahnu rukom u kojoj je držao nož. Vagner zakrklja i pade na sto. Pri tome obori petrolejku. Staklo se rasu i plamen zahvati tepih. Soba planu kao da je od baruta.

Sendi izjuri napolje i potrča prema stepenicama. Morao je ščepati Ričardsona pre nego što požar izazove paniku u Bukeru. Plameni jezici su već zahvatili vrata Vagnerove sobe i preneli se u hodnik.

Vilard Ričardson je radio kad je banuo u njegovu sobu. Bogataš ga nije odmah prepoznao. Podigao je pogled čudeći se što ga uznemiravaju u to vreme.

— Oprosti što nisam kucao — reče Sendi.

Ričardson polako ustade. Lice mu je bilo skamenjeno.

— Kako si došao ovamo?

— Tvoja kuća je sitnica u porede-

nju s Planinom mraka. Za mene to nije problem, zar ne?

U sobu se počeo uvlačiti dim. Stepenište je verovatno već bilo u plamenu. Bogataš oseti da se događa nešto opasno. Desna ruka mu počeo podrhtavati. Sendiju to nije promaklo.

— Smiri ruke! Harvija Vagnera nisam uspeo ubediti da ozbiljno mislim.

— Ubio si ga?

— Nije mi pružio mogućnost da biram.

— Šta hoćeš od mene?

— Ostao si mi dužan pet hiljada dolara. Posao je obavljen na obostrano zadovoljstvo. Možda sam zaslužio i posebnu nagradu. Mogao sam čutati kao Harvi.

— Čutati?

— Niko neće znati ni tvoju prošlost ni kako je kovčeg sa zlatom došao u Planinu mraka.

Ričardson stisnu kapke.

— Šališ se?

— Da.

U sobi je bilo sve teže disati. Bogataš unezvereno pogleda prema vratima.

— Kuća gori!

— Za nas još ima vremena.

— Do đavola, moram izaći odavde.

Sendi nije hteo pucati na njega. Pustio ga je da otvori vrata i izjuri napolje. Trenutak kasnije začuo se njegov krik. Vatra, koja je progutala stepenište, povukla je i Vilarda Ričardsona.

Sendi se osvrnu oko sebe. U sobi nije bilo ničega interesantnog. Prozor nije bio visoko. Da nije bio prebrz, Vilard Ričardson bi se mogao spasiti, ali bi u tom slučaju morao objašnjavati mnoge stvari...

Otresavši prašinu sa sebe, Sendi se uputi prema salunu Frenka Rajta. Ljudi su trčali u suprotnom smeru. Nije obraćao pažnju na njih. Želeo je da što pre odigra partiju kockica sa Frenkom Rajtom i Barelom Robertsom.

K R A J

ŠERIF — REVOLVERAŠ

Džon Heskins je bio čovek od punih četrdeset godina, visok, mršav i zapanjujuće hitar. Od glave do pete je odavao izgled izuzetno opasnog čoveka.

A to je i bio.

Tog podneva, Džon Heskins je bio u svom uredu, pušio je zavaljen u stolicu, sa nogama na pisaćem stolu.

Napolju je junsko sunce pržilo kao u paklu.

Džon Heskins je polako uvlačio dim cigare i za trenutak se ukočio poput statue, izbacujući dim ka plafonu.

Prošlo je pet minuta.

Vrata se otvoriše.

— Šerife!

Spustio je noge na pod.

— Šta je, Bili?

— Tri tipa prave nered u Linovom salunu, zbog plavokose Kiti.

Šerif se osmehnu.

— Ne čudi me. Kiti je pravi đavo u suknji.

— Da, šerife, ali čini mi se da će devojka ovog puta loše proći.

Uzeo je šešir i spremno dobacio:

— Smesta krećemo!

Zastao je još samo da proveri da li su revolveri na mestu i puni. Pošto je sve bilo u redu, izašao je iz ureda.

Koračao je polako prema Linovom salunu. U prolazu je otpozdravio nekolicinu.

Linov salun je u stvari bila jedna užasna jazbina gde se sastajao ološ Karisa i okoline. Džon Heskins se zakleo da će jednoga dana kada bude loše volje, odnosno kada mu se pruži povoljna prilika, zatvoriti tu rupu na neodređeno vreme, pod klasičnom optužbom »zbog širenja javnog nemoral«, što je u suštini i odgovaralo stanju stvari.

Zaustavio se pred vratima, osluškujući smeh i glasove koji su dopirali iznutra.

— Hajde, lepotice, da igramo!

Šest hitaca. Heskinsu nije trebalo mnogo da shvati da su pucali u devojčine noge, da bi je primorali da igra.

Zatim gromoglasan smeh.

Ponovo glasovi:

— Momci, zar ne liči na skakavca, ha, ha, ha!

— Ma to je žena, i to kakva žena! — čuo se drugi.

— Dodji ovamo, lepotice, lepo ćemo se zabaviti!

Džon Heskins je lagano gurnuo vrata i zastao.

Bila su četvorica. Plavokosa Kiti je bila u jednom stanju, iscepane haljine i bosa. Noge su joj bile gotovo potpuno razotkrivene, najsavršenije noge Karisa. Ramena i leđa takode goli, Kiti je jednom rukom grčevito prikupljala ostatke svoje haljine.

— Momci, zabava je za danas završena.

Sva četvorica se okrenuše u isto vreme. Jedan se odvaži:

— Da li mi to vidimo šerifa?

Heskins se lagano osmehnu, ali to nije ublažilo oštrinu crta njegovog lica.

— Da, ja sam šerif i za vas imam spremljenu jednu ugodnu čeliju u mom uredu. Imaćete čast da vas opština Karisa izdržava duže vreme. Pokret!

Niko se nije pomakao.

Drugi zdesna je pokušao da bude duhovit:

— Mislio sam da strancima nije mesto u javnoj službi.

A onaj sa leve strane je dodao:

— Tišina, vlast želi nešto da kaže.

Da. Džon Heskins je hteo da kaže nešto, a to je i rekao:

— Ruke uvis, i, bez gluposti!

Treći, koji nije imao više od dvadeset šest godina, prсну u smeh:

— Da podignemo ruke? Hi,hi! Vi ne znate s kim imate čast, šerife!

— S grupom besramnika — strogo odvrati Heskings.

Četvrti mladić se prigušeno smejao, netremice piljeći u šerifa. Heskings je zaključio da je on najopasniji.

— Čuj, nismo ti mi mačji kašalj. Znaš kako nas zovu? »Braća Duk«. Čuo si o nama, zar ne?

Naravno.

Braća Duk, najmladi revolveraši u okolini.

Ali ovakvi tipovi nisu mogli da impresioniraju Džona Heskingsa.

— Rekao sam, gore ruke! Nemam mnogo strpljenja sa takvima kao što ste vi.

Treći se ponovo naceri:

— Čuli ste? Gospodin je nestrpljiv.

Umeša se i drugi:

— Mi nikud ne žurimo, šerife.

— Imam i ja dovoljno vremena za vas — reče neočekivano Heskings.

Sve četvorica se skamenišu. Prvi pokaza na Heskingsa kao da ne veruje vlastitim ušima.

— Hej, momci, ovo je prvi šerif koji tvrdi da ima vremena!

Umeša se i četvrti:

— Ha, psihološki rat, poigrava se s našim nervima. Čikica je bistriji nego što izgleda. Hajdemo, treba da stignemo u Santa Fe za dvadeset dana.

Ali nisu mogli da naprave ni korak ka vratima, jer je Heskings stajao tamo.

— Ruke gore, rekao sam, i pravac moj ured.

Sva četvorica razmeniše poglede. Džon Heskings je znao šta jedan pogled u ovakvim okolnostima može da znači. Ali šerifu Karisa ovo nije bio prvi put da se nađe u takvoj situaciji. Pomaknuo se unazad kako bi bolje obuhvatio celu grupu i pustio ih da oni krenu u napad. I, krenuli su.

Sva četvorica su izvukli revolvere u isto vreme. Četvrti malo ranije. Na licima im se odražavala bezumna radost.

Ali ne zadugo.

Pre nego što je četvrti uspeo da nanišani, dobio je metak među oči.

Umro je a da toga nije ni bio svestan.

Džon Heskings je skočio ulevo pre nego što je ponovo opalio.

Sve se odigralo tako brzo da kada je drugi od braće Duk pao, druga dvojica nisu imali vremena ni da pucaju.

Ponovo je promenio položaj.

Dva hica prozujahu na mestu gde je bio malopre, i zabiše se u drveni zid.

Sad!

Pucao je brzo okrećući okidač dlanom leve ruke.

Jedan od dvojice koji je ostao na nogama se zatetura, ispusti oružje i pade licem prema zemlji.

Poslednji, u panici, pucao je na sve strane.

Heskings se kotrljao po podu, da bi mu prišao što bliže. Prolazio je kroz pravu kišu revolveraških metaka. Kada se dovoljno približio, skočio je na noge. Protivnik posegnu za svojim drugim revolverom.

Ali nije imao vremena da ga upotrebi. Šerif je ponovo bio brz.

Salun je bio pun dima i mirisa baruta.

Džon Heskings reče za sebe:

— Žao mi je.

I zaista mu je bilo žao, jer nije voleo da ubija.

Vratio je pištolj u futrolu, nataknuo šešir na čelo i izašao, promrmļjavši:

— Jednog dana ću ti zatvoriti ovu jabinu, Line.

Kada je izašao na ulicu, šerifova zvezda blesnu na jakom popodnevnom suncu.

*

Emili Heskings je pogledala svog oca i zaklimala glavom u znak negodovanja.

— Jednog dana će ti doći glave, tata.

Heskings se nasmeši.

— To mi je posao, kćeri.

— A da radiš nešto drugo?

— Ne znam ništa drugo.

Emili uzdahnu. Njen otac je uvek bio tvrdoglav čovek. A to je sve više i pokazivao.

Bila je uporna:

— Biti šerif Karisa je opasan posao. On je na raskršću...

— ... stada koja idu sa juga na sever i sa severa na jug. Znam, Emili, ne moraš da mi daješ savete. Ali ja u životu ne znam ništa drugo osim da baratam

ovim starim revolverom. Celog života sam bio šerif. Da sada promenim zanimanje, umro bih od dosade. Ne znam da živim bez ove zvezde na reveru. Sumnjam da razumeš.

Emili nije razumela. Nikada neće moći da razume.

— Ubiće te. Nisi više mlad. Imaš četrdeset i dve godine.

— Četrdeset, Emi.

— To ništa ne menja. Tvoji refleksi nisu isti kao pre deset ili dvanaest godina.

Džon Heskins je to vrlo dobro znao, ali je ipak prasnulo u smeh:

— Nemoj da budeš tužna, devojčice — povuče je blago za uvo. — Čuj, kako bi bilo da nam za večeru pripremiš jedan od onih tvojih specijaliteta?

— Rej će, kao i uvek, sve pojesti — vragolasto odgovori Emili.

— Napravi mu duplu porciju.

Emili se nasmeši i uputi ka vratima. Tamo se zaustavi, okrenu ka ocu i reče:

— Tata...

— Reci, kćeri.

— Da li je istina ono što se priča...?

Vesti se brzo šire.

— Ako misliš na braću Đuk, istina je.

— Koje mesto zauzimaju na tvojoj listi?

— Ne znam tačno. Verovatno dvadeset peto ili dvadeset šesto.

Devojčino lice je bilo ozbiljno i zabrinuto.

— Znači, ne postoji način da te ubedim da se odrekneš te proklete zvezde.

— Ne, Emi, uzalud se trudiš.

Emili tiho izađe iz ureda i, umorno uzdahnuvši, zatvori vrata za sobom. Niko i nikad neće uspeti da odvrati njenog oca od puta kojim je pošao. Uvek će biti borac za pravdu... sve dok ga jednog dana ne zaustavi neko sa one strane zakona.

Zadrhta pri toj pomisli. Nešto joj je ledilo žile uprkos temperaturi koja je već dostizala trideset i pet stepeni.

Koračala je polako do ugla ulice i ušla u jednu kuću koja se spolja nije razlikovala od ostalih. U predsoblju, na sof, sedeo je i pušio mlad i stasit muškarac.

— Zdravo, Rej. Trebalo bi da si u salunu i da tamo prljaš pod pepelom, a ne ovde.

Rej se veselo osmehnu.

— Uvek ista priča, sestrice. Šta je stari rekao?

— Ništa. Znaš i sam šta on može da kaže.

Emili ude u kuhinju, i brat ude za njom. Raspremili su zajedno namirnice koje je Emi kupila. Dok su stavljali povrće u ostavu, mladić reče:

— Trebalo bi da prestane...

— On to ne želi — prekinu ga Emili.

— Mogao bi da se posveti ranču ili nekom mirnijem poslu.

— Kaže da mu je sve dosadno. Čini mi se da nećemo uspeti da ga ubedimo da promeni mišljenje.

— Toga se, na žalost, i bojim, Emi.

Oboje su znali da će se pre ili kasnije pojaviti čovek mnogo brži od šerifa Karris.

Ali nisu mogli da pretpostave da je taj čovek veoma blizu.

*

Donald Eskit je bio levoruk.

Na početku revolveraške karijere ranjen je u desnu ruku i od tada nije njom više pucao. Nije se obeshrabrio. Vežbao je levom. I, postigao je takvu brzinu da je bio spreman da se suoči sa čovekom koji mu je namerno ustrelio desnu ruku, misleći da je to surovije nego da ga ubije.

Ustrajnošću lovačkog psa, Donald ga je tražio u četiri države: Teksasu, Novom Meksiku, Arizoni i Oregonu. Projahao je ceo Zapad da ga pronađe. Našao ga je u Salemu, glavnom gradu države Oregon, na granici države Vašington. Tu je bio kraj velikog putovanja. Donald ga je ubio u dvoboju nasred ulice. Bio je to dobar hitac iz puške kalibra 40—44 ispaljen levom rukom.

Međutim, sem levorukosti bilo je još uočljivih detalja na Donaldu Eskitu: sirove, prodorne oči koje su ponekad izgledale kao da su bele. Zatim, stas. Bio je veoma visok. Reći da je jedan Teksašnin visok ne znači ništa. Ali reći da je Donald među najvišim momcima Teksasa je dovoljno. Skladno građen, bezizražajnog lica, jednom rečju »strašan momak«.

Nikada nije nosio revolver. Koltom ne bi ustrelio ni kravu na razdaljini od tri metra.

Njegovo je oružje bila puška. Sasvim je dobro odgovarala njegovom stasu. Držao ju je levom rukom i bio spreman da krene u akciju kada se to najmanje očekivalo. Prijatelji su ga zvali »Rajfl« Eskit.

»Rajfl« Eskit je bio nemilosrdan sa svojim neprijateljima. To su svi znali. Nikada nije opraštao.

Posedovao je čudnu privlačnost divljih zveri.

Još nešto je važno da bi se stekla potpunija slika o Donaldu Eskitu. Nešto po čemu su ga svi znali.

Bila je to crna jakna. Donald je uvek bio obučen u crno. Ništa neobično. Svidala mu se ta boja zbog svoje tajanstvenosti. Prikladna za čoveka koji je sežao smrt. Međutim, ta crna jakna je imala posebnu zračenu, bila je znak da će toga dana »Rajfl« Eskit nekoga lišiti života.

Kada se svemu ovome doda da je bio čovek od poverenja Kilera Beneta, jednog od najsmelijih pljačkaša banaka Zapada, jasno je o kakvom je čoveku reč.

*

Kiler Benet je pogledao oko sebe. Prostrana soba jednostavno nameštena.

Obratio se ostalima:

— Zahvaljujem vam, momci, što ste došli.

Osim njega, u prostoriji je bilo još šest ljudi. Među njima i Donald »Rajfl« Eskit, miran kao i uvek, sa šeširom natučenim do obrva.

Kiler je nastavio:

— Isplanirao sam odličan napad na banku u Karisu. Za mesec i po ovuda će proći stado iz Teksasa. Stoku će prodati ovde, jednom rančeru iz kraja. Tako će se banka napuniti »svežom lovom«.

Sva šestorica potvrdno klimnuše glavama. Bolje rečeno pretorica, pošto je Donald ostao nepokretan, ne menjajući čak ni izraz lica.

»Kiler« je dodao:

— To je razlog što sam vas sakupio u Karisu. Donalde, hvala ti što si se odazvao mom pozivu i došao iz Santa Fea.

— Nema na čemu — procedi kroz zube Donald »Rajfl« Eskit i pomisli: »Da mi nisi spasao život, ne bi te moje oči više videle«. Donald Eskit je bio Benetov dužnik. Međutim, o čemu se zaista radilo, niko osim njih dvojice nije znao.

— Bez tebe moj plan ne bi uspeo — čuo je Kilerov glas.

— Zaista?

— Naravno.

Donald ravnodušno slegnu ramenima i mirno počeo da za vija cigaretu.

Kiler Benet se opet oglasi:

— Biće dovoljno novca za sve. Da li se slažete?

Svi požuriše da odgovore potvrdno. Samo je Donald Eskit i dalje zavijao cigaretu kao da se to njega ne tiče.

-- Slažeš li se, Rajfl?

— Ako ti kažeš da će biti love, važi.

Benet razvuče usne u osmeh. Na trenutak je pomislio da Donald nije za, a on mu je bio najbolji čovek.

— Odlično. Onda, slušajte, imamo samo jedno prepreku: a to je šerif Heskins. Svi su ćutali. Donald progovori:

— Priča se da je veoma brz. I hrabar.

— To je zlo — uskoči Benet. — Moramo ga se rešiti zauvek.

Tajac. Jedino se Donald Eskit ponovo osmelio da kaže:

— S leđa?

— Kako bilo.

— Ne volim ubistva Benete. Ako misliš da to uradiš s leđa, ne računaj na mene.

Kiler Benet uzdahnu:

— U redu, biće licem u lice.

— Aha.

— Izvešćemo to tako da posle šerifovog ubistva Donalda izaberu za šerifa. Tako niko neće moći da nam poremeti planove.

— A ako me ne izaberu?

— Izabraće te. Ovom gradu je potreban čovek koji jednako dobro barata revolverom kao i šerif Heskins. To stanovnici Karisa dobro znaju. Slušajte moj plan . . .

*

Džon Heskin je nameštao opasač prućen pažljivim pogledom sveje dece. Emili reče:

— Tata

Naglo učuta kao da nije znala kako da nastavi. Šerif je upitno pogledao:

— Htela si da kažeš nešto, Emi?

— Ne, ništa. Ionako je uzalud.

— I meni se tako čini, kćeri.

Uzeo je šešir sa vešalice. Sat je otkucao pola deset pre dodne.

— Idem u obilazak. Rej, ako me neko bude tražio, reci da se vraćam za deset minuta.

— Dobro.

Džon Heskin je izašao iz kuće. Emili zabrinuto reče:

— Osećam nešto čudno, Rej. Da li veruješ da smrt može da se predoseti?

— Smrt je nešto nevidljivo . . . i ne može se naslutiti — pokušao je Rej da umiri sestru.

— Ali ja osećam nešto. Možda ćeš misliti da je besmisleno ovo što pričam, ali ja je osećam — drhtavim glasom je nastavila Emili. — Možda sam suviše nervozna. Ne znam . . .

Rej je prijateljski potapša po ramenu:

— Najbolje bi bilo da se odmoriš. Suviše radiš, od kako je mama umrla, preuzela si na sebe sve kućne poslove. Trebalo bi da uzmemo nekog da ti pomogne. Ti imaš samo sedamnaest godina, ne možeš sve sama.

Emili slegnu ramenima:

— Nisam umorna.

Iako se svim silama trudio da razuveri sestru, ni Rej nije bio spokojan.

Možda je Emi u pravu — pomislio je kad je Emili otišla u kuhinju — Ne. To su gluposti. Smrt ne može da se nasluti.

*

Donald Eskit je iznajmio sobu u najboljem hotelu Karisa. Soba je bila mala, ali je imala sve da bi se čovek u njoj osećao prijatno. I Donaldu se dopala iako je navikao da spava pod vedrim nebom.

Tog jutra, pošto se obrijao, otišao je do saluna da popije nešto.

Seo je za sto, maručio pola boce viskija i zabavljao se posmatrajući ljude oko sebe.

Zaustavio je pogled na trojici koji su upravo ušli.

Revolveraši od glave do pete.

Jedan je nosio dva revolvera za pa-

som, sa drškama okrenutim naopako, a druga dvojica samo po jedan, i to veoma nisko u izglaćanim futrolama.

Izgleda da su profesionalci.

Sva trojica su prišla šanku i naručila viski. Zatim, jedan od njih reče:

— Za pokoj duše preminulog, prijatelji.

Donald je znao da nazdravljaju Džonu Heskinsu. Kiler Benet ih je pozvao da obave za njega jedan »poslić«.

Nisu mu se svideli.

Nije mu se svidelo ni njihovo ponašanje, jer je za njih ubistvo bilo samo deo velike zabave.

Polako je ustao. Izašao je iz saluna i pošao u pravcu hotela.

Tamo je, u svojoj sobi, obukao crnu jaknu.

*

Džon Heskins je ušao u Linov salun minut pošto je Donald Eskit izašao.

— Šta ima novoga, Line?

— Ništa. Popij nešto.

— Hvala, na dužnosti sam.

— Baš zbog toga.

Džon Heskins je ispitivački pogledao Lina, zatim onu trojicu za šankom i na kraju ostale posetioce koji su nezainteresovano sedeli za stolovima.

— Uzalud se trudiš, Line. Rekao sam ti da ću jednog dana zatvoriti ovu jazbinu, i tako će biti. Tvoje prisustvo nije poželjno u Karisu. Zbogom.

Šerif krenu ka vratima, ali mu put preprečiše trojica revolveraša. Zastao je:

— Da li mogu da vam pomognem, gošpodo?

Jedan, visok poput telegrafskog stuba i mršav kao gladna orlušina, odgovori:

— Naravno, šerife.

I ostali rekoše u isti glas:

— Svakako.

Džonu je bilo jasno šta traže ovi momci.

Kavgu.

— Vi nam trebate — ponovo se oglasi dugajlija.

— Zaista? — odvrati šerif.

— Aha.

Džon se povuče korak.

Trojica se malo razdvojiše.

— Dakle, ako mene tražite, ovde sam.

— Bistar ste vi čovek.
— Nemojte mi samo reći da nameravate da me ubijete.

— Još uvek ste veoma promućurni. Šteta je samo što to nećete zadugo biti.

Džon Heskins je znao da je u inferiornom položaju. Ne može se obračunati sa svom trojicom u isto vreme. Ili sa onim u sredini i sa leve strane, ili s onim u sredini i sa desne strane. Jedan je uvek ostajao nepokriven.

Džavo da ih nosi, pomislio je šerif. Dobro su to isplanirali. Ali je i dalje ostao miran kao da se sve to njega nije ticalo.

— Dobro, momci, ali trebalo bi i mene pitati za mišljenje. Da li sam ja raspoložen da dozvolim da me ubiju?

Dugajlija se naceri. Zubi su mu bili žuti od duvana.

— Nemate izbora, šerife.

To je Heskins i sam znao, ali se pretvarao da ne razume. Prezrivo se osmehnuo:

— Nikada se ne zna, momci. Setite se divljeg Bila Hikoka koji je smaknuo pehoricu koji su ga čekali u zasedi.

— Pustite sad Bila Hikoka.

Onaj zdesna je postao nestrpljiv:

— Hajde, da završimo već jednom.

Heskins mu dobaci:

— Miran, mali, ili ćeš u protivnom ti biti prvi na podu.

Džon Heskins je vrlo dobro znao da su u ovakvim situacijama hladnokrvnost i nervi odlučujući.

Ali iznenada su sva trojica, kao po dogovoru, krenuli u akciju. Onaj u sredini je ostao na svom mestu i posegnuo brzo za revolverom. Šerif je usmerio pažnju na njega. Za to vreme su druga dvojica zauzeli nove položaje. Jedan sa šerifove leve strane, a drugi iza leđa.

Sva četvorica su istovremeno otvorila vatru. Džon Heskins je matematičkom preciznošću pogodio onog sa leve strane ravno u srce. Krenuo je ka dugajliji u sredini, ali je u tom trenutku shvatio da je izgubljen. Nije stigao ni da pritisne obarač kad je osetio snažan bol u stomaku. U isto vreme je dobio i metak u leđa.

Ostao je nekoliko sekundi ukočen, a zatim pao, licem udarivši o pod.

Baš u tom trenutku vrata saluna se otvoriše i uđe Donald „Rajfl“ Eskit.

*

Donald Eskit je sve video.

Međutim, stigao je suviše kasno.

Neki čudan osećaj mu je preplavio telo. Nešto što dotad nikada nije osetio. Prohudila se u njemu neugasiva žed za svetom.

— Kukavice — rekao je glasno.

Dvojica revolveraša polako okrenuše glave da vide čoveka koji se usudio da to izgovori. I, videli su zastrašujuće sive oči, oštre crte lica i crnu jaknu Donald Eskita.

— Zdravo, Donalde. Nismo znali da si za...

— Vi ste obične kukavice.

Šerifove ubice su stajale nasred prostorije, nepomično. Napeto su čekali da vide šta će se desiti.

Donald pomisli — lešinari

Jedan od dvojice promuću:

— Kiler Benet nam je...

— Ne zanima me Kiler Benet, ni šta vam je rekao! — I, zaista ga to nije interesovalo. Donald Eskit nije glumio, mada je to samo on znao. — Ubiću vas kao pacove!

Obojica su bili bleđi. Donald nastavi, izgovarajući polako, slog po slog:

— Bedni pacovi!

Jednim trzajem ruke ispravi pušku u horizontalni položaj. Odjeknuo je prvi, a za njim i drugi pucanj.

Prvi revolveraš oseti snažan udarac u grudi. Crvena mrlja se brzo širila na košulji.

— K ... Krv! Proklet... — Nije uspeo da dovrši rečenicu. Pao je na drveni pod i ostao nepomičan.

Drugi je imao više sreće. Metak ga je pogodio u ruku. Iako je osećao snažan bol, nije ispuštao revolver.

Pucao je.

Metak se zabio tačno na ono mesto gde je Donald Eskit stajao sekundu ranije.

Začu se i treći, poslednji pucanj iz Eskitove puške.

Revolveraš je dobio metak među oči. Pao je otvorenih očiju, zaprepašćenog izraza lica.

Tišina.

Donald Eskit se nagnuo nad šerifovim lešom i skinuo zvezdu sa revera. Dižeći je, imao je čudan osećaj krivice. Ako se stvari budu odvijale onako kako ih je Kiler planirao, uskoro će on nositi tu zvezdu.

Ta pomisao mu se nimalo nije svidela.

Upitao je gazdu:

— Da li je šerif imao porodicu?

— Dvoje dece — odgovorio je. Glas mu je drhtao, a lice mu poprimilo sivkastu boju.

— Gde žive?

— Na kraju ulice, poslednja kuća sa leve strane.

— Hvala.

Izašao je.

Zvezda koju je nosio u ruci bila mu je teška kao da je od olova.

*

Emili je radila u kuhinji kada je začula pucnjavu. Uznemireno je utrčala u dnevnu sobu gde je kraj prozora stajao Rej i nešto napeto iščekivao.

— Čuo si?

Mladić se polako okrenu ka sestri, bled u licu. Nasmeši se u želji da razuveri sestrine crne slutnje:

— Ne brini, Emi. Biće sve u redu. Na kraju sve uvek bude dobro.

— Ali jednog dana neće biti tako, Rej.

Rej se ponovo okrenu ka prozoru, zamišljen. Na čelu mu se pojavi duboka bora.

U tom trenutku neko pokuca na vrata. Brat i sestra su se uznemireno pogledali. Emi reče:

— Ja ću otvoriti.

Otvorila je vrata. Pred njom je stajao čovek u crnom, sa šeširom natučenim do očiju i puškom u levoj ruci. Emili je odmah znala da je jedan od onih kojima je baratanje oružjem profesija.

— Šerif Heskins — rekao je neznanac.

Hladan pogled zagonetnog čoveka je potpuno zbunio Emili.

Promucala je:

— Nije kod kuće. Rekao je da se vraća...

— Mogu li da uđem?

Povukla se u stranu, zadivljena. Ovaj čovek je posedovao nešto čudno. Nije

tačno znala šta, ali nešto, nešto... kao da ga je pratio hladan vetar smrti. Emili zapazi da je sav sazdan od mišića, poput crnog pantera.

Čovek je ušao i zastao kad je ugledao Reja. Rekao je:

— Zovem je Donald Eskit.

Ime kao i svako drugo, ali red je da se predstavi. Muk. Sve troje su se nekoliko trenutaka posmatrali sa očiglednim zanimanjem.

Eskit je video dvoje mladih ljudi. Ona je verovatno mlada. Sitna, mršava, skladno građena, ne previše lepa. Zlatne kose i plavih očiju koje su njenom licu davale posebnu draž. Bio je siguran da su baš oči najviše privlačile muške poglede.

Mladić je imao osamnaest ili devetnaest godina. Visok, mršav, širokih ramena. Jedan pepeljasti pramen kose mu je padao na čelo. Oči tamne, prodorne, strogo su odmeravale Donalda Eskita od glave do pete, strogošću zrelog čoveka.

U tom trenutku se Donald »Rajfl« Eskit osećao odgovornim za smrt šerifa Heskinsa.

Kako da im kažem?

— Došao sam da ...

— Otac će se vratiti za deset minuta — prekinu ga suvo Rej. — Možete ga sačekati.

— Ne, ja ...

Zvezda mu je pržila dlan desne ruke.

Rej se seti da se stranac predstavio i pomisli da bi bio red da i oni to učine:

— Ja sam Rej. Ovo je moja sestra Emili. Pušite?

— Ne, ja... — Donald je izgledao kao da se guši. — Ne, hvala, sada ne.

Nastade tišina. Neugodna. Eskit nije znao kako da počne. Plašio se devojčine reakcije. Bilo bi mu lakše da su Rej i on sami. Ali ovako...

Skoro šapćući, reče:

— Zaista ne znam kako da vam kažem.

Pogled mu se susrete sa uplašenim plavim očima.

Glas joj je bio miran, iako malo promukao:

— Da li je o tati reč? Nešto mu se dogodilo? Ranjen je?

Kao da je to odavno očekivao, Rej se ukoči i preblede.

Donald polako pruži desnu ruku i stavi šerifovu zvezdu na sto.

Emili uzdahnu duboko:

— Znala sam.

Rej je grizao usne. Nije se pomerao. Pogledao je Eskita i upitao:

— Kako se to dogodilo?

Donald Eskit je osetio da su mu usta potpuno suva:

— Ubistvo. Tri revolveraša su mu pripremili zamku i... Žao mi je. Stigao sam prekasno. Ako vas to može utešiti, sva trojca su kažnjeni...

Emiline oči su bile pune suza. Rekla je tiho:

— Znala sam, Rej. Rekla sam ti jutros, sećaš se? Osećala sam...

Jecajući, otrča bratu u zagrljaj. Rej, sada smo sami! Šta će biti sa nama?

Mladić je pomilovao sestru po kosi. Očiju zamagljenih od suza, reče:

— Ne znam, Emi, ne znam.

Donald »Rajfl« Eskit tiho izađe iz kuće. Nešto ga je pritiskalo u grudima.

*

Palio je desetu cigaretu.

Deset cigareta za manje od jednog sata. Soba je bila puna dima. Ali Donald nije otvarao prozor. Ugasio je pikavac desete cigarete u prepunoj pepeljari, i počeo da uvija jedanaestu.

Dvoje dece, pomisli.

Odbacio je tu misao, koja ga je sve vreme proganjala. Na kraju krajeva, šta se njega tiče jedan šerif manje ili više. Mnogi su umrli, a umreće još mnogi pre nego što nestanu revolveraši, očajnici i pljačkaši banaka.

Uzeo je šibicu. Zapalio je jedanaestu cigaretu. Osetio je neku gorčinu u ustima kada je pomislio na Emili. Vest o smrti oca je primila kao zrela osoba. Kao da se već duže vreme privikavala na tu pomisao.

Ipak, da nije bilo Kilera Beneta, Heskins bi još bio živ.

Bacio je cigaretu u suprotni ugao sobe. Legao je potrbuške na krevet. Ne sme više da razmišlja o tome ili će poludeti.

Na vratima se začu tiho kucanje. Donald se uspravi. Neko je gurnuo papirić ispod vrata. Uzeo je papir i pročitao:

»Gospodine Eskit,

dodite kod nas što pre. Veoma je važno. Odbor stanovnika Karisa želi da razgovara sa vama. Za pola sata. Molim vas nemojte da izostanete

Emili«

Pročitavši to ime, neko čudno osećanje mu prostruja telom.

»Odbor stanovnika.«

Bio je na ivici smeha. Kilerov plan je počeo da se ostvaruje. Da, Kiler je genialno umeo da predvidi stvari. Poznavao je psihologiju ljudi, i unapred je znao kako će reagovati.

Emili.

Dva velika oka, tajanstveno plava i tragično ozbiljna.

Prvi put u životu Donald Eskit se osetio usamljen, prvi put je zažalio što je pošao putem punim krvi, nepravde, suza.

A Emili je imala oči koje su tako slične očima njegove sestre, pokojne Marlen. U očima Emili Heskins nije bilo mesta za mržnju.

Nešto mu je govorilo da sve ovo sa Kilerom Benetom i napadom na banku neće dobro da se završi.

*

Prošlo je pola sata.

Izašao je iz sobe samo u košulji. Crna jakna je ostala prebačena preko stolice. Šerifova kuća.

Srce mu je lupalo kao ludo, kada je pokucao na vrata. Otvorila je Emili. Devojka je već bila obučena u crno, što ju je činilo još vitkijom i ozbiljnijom.

— Zdravo, Emili.

Ona se pomeri u stranu.

— Udite, Donalde.

Kao da ga oduvek poznaje. Obrača mu se kao starom prijatelju. Donald je oklevao za trenutak, a zatim ušao.

— Emili, žao mi je...

Devojka ga pogleda.

— Učinili ste sve što je bilo u vašoj moći, Donalde. Ubili ste onu dvojicu i tako osvetili oca.

— Ko vam je to rekao?

— Bilo je svedoka. Hoćete da vam kažem nešto?

— Naravno.

— Drago mi je što ste ih ubili.

Zar on sam nije mislio da Emili nije sposobna za mržnju? Ova iskra u njenim očima? Šta to treba da znači?

— Žao mi je što nisam stigao na vreme.

— Sudbina je tako htela.

U dnevnoj sobi je bilo šest ljudi. Časni i miroljubivi očevi. Rej je stajao kraj prozora i pušio.

Donaldu je bilo neugodno.

Čudno.

Čuo je Emilin glas:

— Sednite, Donalde. Ovde.

Seo je i izvadio duvan da uviije ko zna koju cigaretu toga dana.

— Nastavite, gospodine Reynolds — ponovo se oglasi Emili.

Reynolds je bio čovečuljak od četrdeset godina, čelav poput bilijarske kugle. Protrljao je bradu, kao da je tim pokretom svima hteo da da do znanja da će reći nešto značajno.

Video sam šta se dogodilo u Linovom salunu, gospodine Eskit. Hoću da kažem da mi vi ličite na... Naime, vi ste čovek koji nam je potreban.

Donald Eskit nije mogao a da se ne osmehne. Sve ide po planu.

Upitao je:

— A za šta sam ja vama to potreban?

— Šerif je mrtav. Niko neće hteti da preuzme njegovu ulogu. Opasno je. Ljudi se boje. Sa druge strane, reći ću vam iskreno taj posao se malo plaća. Pa ako biste vi hteli...

— Da?

— Da li biste vi hteli da preuzmete dužnost šerifa?

— A zašto bih ja to učinio?

— Vi ste osvetili šerifa. Očigledno je da vam se nije dopao njihov postupak. Čovek poput vas može postati odličan šerif.

Dobar je revolveraš — pomisli Donald i reče:

— Ali to se ne poklapa sa mojim planovima.

— Donalde!

Okrenuo je glavu u pravcu odakle je

dolazio glas. Emili ga je gledala poluotvorenih usta, molećivo.

— Donalde, molim vas da prihvatite. Sigurna sam da ćete tu zvezdu nositi jednako časno kao i moj otac. Maka dok se ne organizuju službeni izbori.

Kako da joj kaže da je oдавно predodređen da zauzme to mesto? Šta bi o njemu mislila Emili i svi ovi miroljubivi ljudi da znaju za Kilerov plan.

Posle kraćeg oklevanja je promrmljao:

— U redu, ako tako želite.

Devojčino lice se ozarilo.

Donald Eskit joj je pružio ruku. Ništa više nije trebalo da kaže. Emili mu je predala zvezdu i on ju je stavio na košulju.

Ustao je.

— Zaboravili ste na zakletvu — rekao je suvo.

Devojka brzo dobaci:

— Vi ćete pravedno izvršavati svoje dužnosti.

Donaldu Eskitu su ove reči ličile na neslanu šalu. Ali Emili se nije šalila, ona mu je iskreno verovala i on je to znao.

Prstima je dotakao šešir u znak pozdrava:

— U redu, gospodo. Idem da pregledam papire koje je šerif Heskins ostavio. Tamo, u uredu ćete me naći ako vam budem potreban. Do viđenja, Rej, Emili.

Kada je izašao na ulicu kroz glavu mu je prostrujalo: »Otišli smo predaleko gospodine Kiler«.

*

Posle tačno mesec i po dana »Kiler« Bent je otvorio vrata šerifovog ureda i zastao na pragu:

— Sve je u redu, a »Rajfl«?

Donald Eskit se ljuljao u stolici i pušio:

— Udi i zatvori vrata.

Benet je jednim pokretom ruke zalupio vrata.

— Znao sam da će sve ići kao po loju. Ljudi u ovakvim situacijama uvek isto reaguju.

— Nisam raspoložen za priču, Kiler. Hteo si nešto?

— Naravno.

Seo je na stolicu preko puta šerifa.

— Ko bi mogao da pomisli da će *Rajfl* Eskit jednog dana postati šerif, šerif Karisa. Zar to nije zabavno?

Donald ga je namršteno posmatrao:

— Meni ovo ne pričinjava nikakvo zadovoljstvo, Kiler.

— Vidim. Ali, dragi Rajfl, iako ti šerifi nikada nisu bili simpatični, imaj na umu da ćeš na tom mestu biti još veoma kratko. Dan, dva, ne duže. Sve je već spremno.

— Nije to u pitanju.

— Nego?

— Ne verujem da ćeš moći da me razumeš.

Kiler nije poznavao Emili. Nije video kako je šerif Heskins poginuo. I da pokuša da mu objasni, ovaj to neće razumeti. Bolje da čuti.

Kiler je sledio svoj tok misli:

— Slušaj, moraćeš da se potrudiš da niko ne posumnja. Bićeš najbolji šerif koga je Kariso ikada imao, ha, ha.

Donaldove tanke usne su se razvukle u jedva vidljiv osmeh.

— Saznao sam — nastavio je Benet — da će petnaestog avgusta banka biti puna para, pošto se toga dana stoka prodaje na veliko. U pola šest posle podne svi se sastajemo ispred banke. Ti ćeš nam pomoći da nesmetano uđemo u banku. Kao šerif imaš pravo da uvedeš svoje prijatelje. Zar ne? Ha, ha, ha. Tako u početku niko neće posumnjati. A posle će biti kasno. U redu?

— U redu.

Kiler ispod oka pogleda Donalda.

— Čudan si mi, Rajfl.

— Ne sviđa mi se ova akcija, i to je sve.

Kiler je ustao i krenuo prema vratima. Na izlazu se okrenu i reče:

— Ne zaboravi da smo obojica uvučeni u ovo.

— Jasno, inače ne bih ni bio ovde.

Kiler je i dalje bio sumnjičav:

— Da nisi postao sentimentaln?

— Ne.

Donald nije bio siguran da je potpuno iskren.

*

Donald ih je video kako prolaze ispred njegovog ureda. Kiler i još petorica su polako išli glavnom ulicom Karisa. Bila su šestorica.

Sive Donaldove oči su imale neki čudan sjaj. Pogledao je na sat. Pet i dvadeset. Do pola šest je ostalo još deset minuta. Kiler ne voli netačne ljude.

Pet i dvadeset dva.

Laganim i uvežbanim pokretom je uvio cigaretu i zapalio. Nekoliko je minuta pušio, nepomičan.

Pet i dvadeset pet.

Setio se dana kada je došao u Karis, Emili Heskins i Reja, i šerifa Heskinsa. Setio se i sebe iz tog vremena: hvalisav, veseo i nagao, ponosan na svoje ime i na glas koji ga prati, dičan na svoju levu ruku, po kojoj je bio poznat u ovoj oblasti.

Uzdahnuo je gaseci cigaretu u porculanskoj pepeljari.

On više nije bio isti momak.

Pogledao je zvezdu na reveru. Komad lima koji ništa nije značio. Sada treba da ustane i krene ka tremu banke. Kiler Benet je tamo i čeka ga. Bez njega neće napasti. Čekaju ga tačno do pola šest, a prošlo je već pet i dvadeset pet.

Lažni šerif sa poklonjenom zvezdom. Komad lima koji ništa nije značio.

Ustao je. Pružio je ruku i sa vešalice uzeo crnu jaknu i obukao je. Skinuo je zvezdu i nekoliko trenutaka je bio u iskušenju da je stavi u džep. Ali, ne, zakačio ju je na rever jakne. Osećao je njenu težinu.

Kakva budalaština, pomisli.

Levom je rukom zgrabio pušku sa stola i izašao.

Osećao je znatiželjne poglede ljudi. Ulice su bile gotovo puste, ali znatiželjne i preplašene oči stanovnika Karisa krile su se iza pritvorenih prozora. Mogao je čak i da nasluti komentare.

— Šerif je obukao crnu jaknu!

— Koga li će danas ubiti?

Donald Eskit je zastao nekoliko časa u senci jednog trema, kao da ga je neka nevidljiva ruka sprečavala da nastavi. Nešto se u njemu pobunilo.

Danas nećeš nikoga ubiti. Prvi put si obukao crnu jaknu bez razloga. Ali, ipak, da, danas će biti mrtvih.

Postoje različiti načini da se umre. Jedan, najčešći je: metak. No, Donald Eskit će danas umreti na drugačiji način. Umreće nešto u njemu samom. Obukao je crnu jaknu da bi prisustvovao svom vlastitom pogrebu. Pogreb šerifa Karlsa koji, kada stupi na trem banke, postaje »Rajfl« Eskit, odmetnik, revolveraš. Kilerov čovek od poverenja.

Pola šest.

Pravo vreme za napad. Niko ih neće videti. Moći će na miru da obave posao. A ako i dođe od uzbune, ko će im se suprotstaviti?

Šerif.

Koji?

Donald Eskit se zaustavi na trgu ispred banke. U predvorju banke je stajalo šest ljudi. Kiler i još petorica.

Donald Eskit je par sekundi ostao nepokretan i posmatrao ih.

Setio se Emili Heskins i Reja.

Nema te više, šerife Eskite. Sada si ponovo »Rajfl« Eskit, odmetnik.

Laganim korakom, s puškom u levoj ruci, pošao je preko trga.

Žarko avgustovsko sunce je nemilosrdno pržilo.

Zaustavio se na deset metara ispred svojih partnera.

— Tačan, kao i uvek — dobaci mu Kiler. — Predimo na stvar.

Prešao je jezikom preko suvih usana i veoma polako rekao:

— Ne.

Kiler ga pogleda s nevericom.

— Šta kažeš, Rajfl?

— Kažem da neće biti ništa od posla.

Kiler ga oštro pogleda.

— Sunce ti je udarilo u glavu, dečko. Da nisi bolestan?

— Osećam se veoma dobro. A sada bih vam bio zahvalan da napustite Karis... zauvek. U protivnom, biću prisiljen da vas ubijem.

Jedan od petorice prasnu u smeh.

— Ovo je veoma duhovito. Jedan protiv šestorice, i priča o nekakvom ubistvu.

Ali, Kiler je ostao ozbiljan. Netremice je posmatrao Donald Eskita i nešto je

novo otkrio na njemu. Nije tačno mogao da kaže šta; možda, taj sjaj njegovih sivih očiju. Reče:

— Znači, Rajfl Eskit ne postoji više.

— Aha.

Kiler se naceri.

— Ti si lud. Uvek ćeš ostati isti, bez obzira na to što hoćeš da pokopaš svoju revolverašku karijeru. To se ne može zabraviti ni odbaciti tek tako. Loš ili dobar glas uvek prati čoveka, ma gde god on bio.

— Sam ću se u to uveriti, Kiler.

Šestorica se rasporediše po tremu. Donald je to opazio ali je i dalje ostao nepokretan na razdaljini od deset metara i s puškom u levoj ruci.

Kiler mu zajedljivo dobaci:

— To je zbog one male, a?

— Ne mešaj se u to. Hajde, udaljite se! Tako će biti bolje za sve.

Ali Kiler Benet nije bio od onih ljudi koji će se tek tako predati, pogotovo posle tako dugih i brižljivih priprema.

— Slušaj, Rajfl, ubićemo te i ući u banku, i odneti ono po šta smo došli. Ti nećeš moći da nas sprečiš. Na njega, momci!

Donald je uspeo da skoči u stranu sekundu pre nego što revolveri grunuše. Odgovorio je na vatru.

Prvi projektil je pogodio Lornija, najbržeg iz grupe, posle Kilera. U isto vreme je osetio da mu je Kilerov metak smakao šesir.

Donald Eskit se valjao po prašini, progonjen hicima petorice koji su još bili na nogama. Srećom, ubrzo je našao zaklon i sakrio se. Sad je mogao neometano da nišani. Međutim, i petorica razbojnika su takode ubrzo pronašli skloništa.

Kiler Benet se sakrio iza ograde, na uglu trga. S vremena na vreme pojavljivao se njegov pištolj i praznio bubanj na Donaldov zaklon.

Jedan metak je prozvičdao tik uz zemlju u završio u Donaldovom levom rameu. Osetio je oštar bol. Prebaci pušku u desnu ruku i nastavi da puca.

Teško. Ruka koju toliko godina nije koristio, veoma je oslabila. Prsti su mu bili ukočeni kao da nisu njegovi. Promašivao je. Vratio je pušku u levu ruku. Da,

volski ga je bolelo. Nije važno. Ništa nije bilo važno osim da se već jednom završi ta komedija.

Jedan od Kilerovih ljudi je pao. Ali, on nije pucao. Začu poznati glas:

— Kukavice! Smete da se borite samo protiv jednog čoveka. Da vas vidim sada! Hajde, napred! Još uvek ste u prednosti! Cetvorica protiv dvojice!

Rej Haskins.

Donald je osetio da ga ispunjava talas zahvalnosti. Viknuo je:

— Idi kući, Rej! Ovo je moja stvar.

Odgovor je odmah usledio:

— I moja, šerife. Šta si mislio, Emili bi me ubila da te ostavim.

Emili.

Dobri anđeo, koji ga štiti. Shvatio je da ne može da ubedi Reja da se povuče. Baci se ka ivici zaklona i viknu:

— Kiler, izazivam te na dvoboj! Samo ti i ja! Važi?

— Važi!

Trojica Kilerovih revolveraša izadoše iz zaklona. Rej izade sa puškom u ruci i namrštenog lica. Zatim Kiler. Donald izade poslednji; pušku je držao levom miškom. Na prašnjavoj jakni velika tamna mrlja. Oči hladne, kao i uvek.

— Na deset koraka, Kiler. Rej se neće uplitati. Nadam se da će i tvoji ljudi ostanuti po strani.

Kiler se naceri:

— Bez brige.

Stali su okrenuti leđima jedan drugom, da bi svaki izbrojao pet koraka.

Jedan, dva, tri. . .

— Donalde! viknu Rej.

Donald se hitro okrenu.

Kiler je stajao sa uperenim pištoljem i trijumfalnim sjajem u očima.

Nije imao vremena da reaguje. Tada, kao u magnovenju, čuo je dva pucnja.

Kiler je gađao suviše visoko, ali drugi hitac, iz Rejeve puške, precizno je pogodio metu. Kiler je pao na leđa, mrtav.

Donald se okrenu ka preostaloj trojici. On i Rej su pucali u isto vreme. Kilerovi ljudi nisu stigli ni da pritisnu okidač. A neće ni imati više prilike da to učine.

Zavlada tišina. Donald i Rej se pogledaše. Rej je imao čudan izraz lica.

— Video sam te kako ideš ovamo i sledio sam te. Kada sam čuo šta si rekao Kileru, otrčao sam po pušku. Mislim da i Emili smatra da sam pravilno postupio.

— A ona?

Roj se nasmeši.

— Čeka te kod kuće.

Donald uzdahnu. Drugarski potapša Reja po ramenu.

— Biće od tebe dobar šerif, Rej.

— I ti si dobar, Donalde.

— Ali ja sam samo revolveraš. I to ću uvek biti.

— Nije istina. Rajfl Eskit je danas umro.

Da, zaista, pomislio je Donald Eskit. Možda je Rej u pravu. Rajfl Eskit je mrtav, zajedno sa ovom šestoricom.

Uzdahnuo je. Bio je umoran.

— Hvala, Rej. Idem odmah da vidim Emili.

*

Stajala je na vratima, kao da je čekala da se on svakog časa pojavi.

Sretoše im se pogledi.

— Emili. . .

Ona mu se nasmeši.

— Zнала sam, Donalde, da sve te glasine o tebi nisu istinite.

— Ništa, ništa nemoj da govoriš.

Donald se nagnu nad Emili i poljubi je. Zatim joj reče:

— Znaš, kad sam te prvi put video, znao sam da ćeš imati veoma važnu ulogu u mom životu, da ćeš ga na neki način izmeniti.

— Da — odgovori ona, i još čvršće se priljubi uz Donalda.

K R A J

Dragi čitaoci,

U prodaji je 23. broj SF serije popularne **Roto-biblioteke X – 100**. Sa zadovoljstvom možemo konstatovati da je ona naišla na vaše prihvatanje, već i samom činjenicom što je okupila dvadesetak hiljada stalnih čitalaca. To je tiraž koji je, doduše, na granici rentabilnosti, ali kako je tek nešto više od godinu dana od pokretanja edicije, uvereni smo da će krug njenih stalnih poklonika početi da se širi. Utoliko pre što smo već u prilici da najavimo da će se u njenom izdavačkom planu za 1987. godinu naći dela mnogih velikih majstora SF. Uz naslova iz serije **»Zvezdane staze«**, zatražili smo dela **Rogera Zelaznija, Toa Džordža, braće Strugackih, Olge Larionove, Ilje Erenburga, Pjera Bula, Džona Vansa, Džordža Martina i Lize Tatl, Alekseja Panšina** i mnogih drugih, tako da ćemo moći da vam obezbedimo vrhunsko SF štivo.

Mnogi od vas su, međutim, naknadno uočili na kioscima ovu našu seriju, pa pismima traže informacije o dosad objavljenim naslovima, kako bi propuštene brojeve naručili pouzećem. Da bismo vam omogućili lakše snalaženje prilikom naručivanja ovih brojeva, prilažemo spisak i cene svih dosad objavljenih naslova.

1. Ch. A. Bell RAT ZA ANDROMEDU 17	100 dinara
2. Ch. A. Bell PLANETA OPCINJENIH	100 dinara
3. S. Tyrkley UJED KOBRE	100 dinara
4. Ch. A. Bell GALAKTIČKA STAZA	100 dinara
5. Ch. A. Bell LOV NA PLANETI GABON	100 dinara
6. S. Tyrkley ZVEZDANI KONKVISTADORI	100 dinara
7. Ch. A. Bell POVRATAK KIBORGA	100 dinara
8. M. L. Arnaud POSLEDNJI FENIKS	150 dinara
9. Ch. A. Bell OBRAČUN KOD CRNE JAME	150 dinara
10. S. Tyrkley DIVLJI LOVAC ZVEZDA	150 dinara
11. J. G. Vandel ZLODUH NAUKE	150 dinara
12. A. Osborne SMRT NA NEPTUNU	150 dinara
13. R. E. Vardeman KLINGONŠKI GAMBIT	200 dinara
14. R. Angelakis GALAKTIČKI TUNEL	200 dinara
15. Ch. A. Bell DUHOVI KAUS MEDIJUSA	200 dinara
16. S. Tyrkley ČOVEK VAN VREMENA	200 dinara
17. H. Vajnštajn ZAVEŠTANA KRUNA	200 dinara

18. D. T. Bird
ZELENE ZVEZDE	200 dinara
19. Liberti Borom
GOSPODAR KEDROVE ŠUME	350 dinara
20. S. Tyrkley
GOSPODARI KRUGA	350 dinara
21. S. Maršak – M. Kalbret
OPERACIJA PROMETEJ	350 dinara
22. A i B. Strugacki
STAŽERI	350 dinara
23. Ch. A. Bell
POVRATAK ATLANTIDE	350 dinara

Poznato vam je takode da smo pokrenuli i posebnu ediciju »Supernova«, u kojoj su dosad objavljene 4 knjige:

1. Džejms Bliš
SPOK MORA DA UMRE	400 dinara
2. Artur Klark
KA SPUSTANJU NOĆI	400 dinara
3. Kliford Simak
NEVOLJE SA TIHOOM	400 dinara
4. F. Pol i Dž. Vilijamson
PODMORSKO TRAGANJE	600 dinara

Svaku od pobrojanih knjiga najjednostavnije možete obezbediti ako ispunite priloženu narudžbenicu.

NIŠRO »DNEVNIK«, OUR IZDAVAČKA DELATNOST
21000 Novi Sad, Bulevar 23. oktobra, br. 31

NARUDŽBENICA

Ovim naručujem da mi se pouzećem pošalju sledeći brojevi

1) SF Serije Roto-biblioteke X – 100 _____

(upisati broj ispred naslova)

2) Biblioteke »Supernova« _____

Poručilac _____

Broj pošte, mesto: _____

Adresa stana: _____

U _____ 1988. godine

Potpis _____

ONEVEN

- I PRE STO GODINA NEVEN JE BIO LIST ZA DECU!
- UREĐIVAO GA JE ČIKA JOVA ZMAJ.
- U NOVOM NEVENU ŽIVI I ČIKA JOVIN NEVEN.
- ALI I HIT DVADESETOG VEKA - STRIP.
- PORED KNJIŽEVNOG KALENDAR A DOŽIVLJAJI LIJANKA!
- BUDITE NEVENOVI SARADNICI - VAŠE PESME, PRIČE I CRTEŽI
- U SVAKOM BROJU NA IZBORU!
- I JOŠ MNOGO ZANIMLJIVOSTI, RAZNOLIJA, ZAGONETKI, PITALICA
- I MUDROLIJA!
- Pretplatite se na Neven!

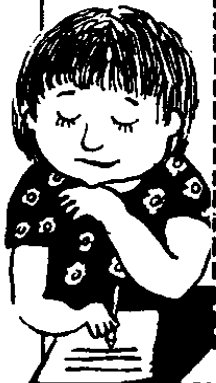
NARUDŽBENICA

Ovim neopozivo naručujem »Nevena« za školsku 1985/86 godinu. Godišnju pretplatu od 1.520 dinara uplatiću na žiro-račun izdavača: 65700-603-6350 - NIŠRO »DNEVNIK« - Novi Sad (sa naznakom - pretplata za NEVEN)

Datum

(Ime i prezime)

(Mesto, adresa)

REVLIJA ZA POPULARNU MEDICINU

VAŠE ZDRAVLJE JE U VAŠIM RUKAMA

**Najpoznatiji domaći i strani stručnjaci
pišu ekskluzivno za čitaoce „Eliksira“
o najaktuelnijim zdravstvenim problemima
savremenog čoveka**

VAŠ SAVETNIK

VAŠ SAGOVORNIK

VAŠ PRIJATELJ

NA SVAKOM KIOSKU – USVAKOM DOMU

REVLIJA ZA POPULARNU MEDICINU

U SLEDEĆEM BROJU

Dž. Ejvz

VATRA U VILBARTONU

Rendi je, očito nevešt u obračunu pesnicama, izdržao kišu udaraca i pokleknuo tek od desetog. Mnogi čvrsti borci, koji su jahali za njega, već se odavno ne bi mogli dići sa zemlje.

Rendi Šin se nekako okrenu na trbuh i uz veliki napor se osloni na šake. Mutnim pogledom tražio je protivnika. . .

JUGOBANKA

DOĐITE
DA SE DOGOVORI